ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Таємниці

«Діти підземелля»

СТОР. 12

Спорт

Максимова сотня!

СТОР. 19

Конкурс

Хай завжди буде сонце!

СТОР. 22

№ 61 (4811) СЕРЕДА, 7 КВІТНЯ 2010 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

Столиця може залишитися без води

Через перманентне ігнорування профільними органами КМДА бюджетних зобов'язань перед ВАТ «АК «Київводоканал» підприємство, що є єдиним виробником послуг з централізованого водопостачання та водовідведення у столиці, опинилося перед фактом арешту рахунків через виконавче провадження. Заборгованість міського бюджету перед підприємством на 1 січня 2010 року становить уже 571, 2 млн. грн. А заборгованість «Київводоканалу» за енергопостачання перед АЕК «Київенерго» встановлена у судовому порядку в розмірі 79,1 мільйона. «Наголошуємо, що за умов арешту рахунків ВАТ «АК «Київводоканал», як це мало місце роком раніше, підприємство не зможе купувати реагенти, коагулянти та флокулянти для очищення питної води, а отже, вимушене буде припинити централізоване водопостачання міста, відповідно до вимог Закону про «Питне водопостачання», — **йдеться в повідомленні прес-служби ВАТ «Київводоканал».**

За відмову вакцинувати дітей — штраф!

Антивакцинальна кампанія в Україні трохи стихла, але кількість відмов від щеплень і далі зростає. Про це заявила головний дитячий імунолог Міністерства охорони здоров'я України Людмила Чернишова, **передає «Німецька хвиля».** За минулий рік кількість офіційних відмов батьків зробити щеплення своїй дитині зросла практично у 2—3 рази, зазначила лікар. Основна причина відмов — недовіра людей до вакцин. Хоча основні вакцини для планових щеплень в Україні якісні, стверджує імунолог. Вона нагадала, що законодавством передбачено, що батьки відповідають за здоров'я своїх дітей, але якогось покарання за можливі наслідки у разі відмови від щеплення не передбачено. Якщо дитина тяжко захворіла, а батьки не зробили їй необхідного щеплення від цього захворювання, то їх треба штрафувати, переконана Людмила Чернишова.

Тут буде буряк

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На ланах України розпочалася сівба цукрових буряків. Цього року ними обіцяють засіяти на 100 тисяч гектарів більше площ, аніж торік. Якщо з гектара виходить в середньому 40 центнерів цукру — легко підрахувати, скільки нових мішків нам треба заготувати під солодкий товар із нового врожаю. А втім, щоб його діждати, треба грамотно сіяти та доглядати. Богу дякувати, майстри цієї справи у нас ще не перевелися.

ПРОДОВЖЕННЯ «ЦУКРОВОЇ» ТЕМИ НА 14—15-Й СТОР.

На знімку: ще перед Великоднем вийшли на засів буряків трактористи Володимир Максимилишин та Юрій Генделека (СТОВ «Кряж», село Цибулівка Тростянецького району на Вінниччині).

ПОДІЇ

Наша газета в Слов'янську

У четвер, 8 квітня, розпочнуться дні «Голосу України» в Слов'янську Донецької області. У програмі акції — діалог із керівництвом міста, дискусія за участі депутатів міської ради та представників громадськості, зустрічі на Слов'янському заводі високовольтних опор. Ми говоритимемо про здобутки й досвід міста, про перспективи його розвитку, про економічні, культурні та туристичні можливості. Крім того, представники газети та наші партнери з громадської організації «Інфокультура» проведуть тренінг для старшокласників і поспілкуються із молоддю. Будемо раді побачитися з нашими відданими читачами, в яких накопичилося чимало новин і запитань. Такі зустрічі допомагають газеті залишатися актуальною та цікавою, **повідомляє наш власний кореспондент у Донецькій області Ліна КУЩ.**

У Багдаді тривають вибухи

Жертвами серії вибухів, що прогриміли в різних районах іракської столиці у вівторок, стали, за останнім даними, 11 осіб, не менш як 72 особи поранено, **повідомляє агентство «Ассошіейтед Пресс»** із посиланням на прес-секретаря військового командного центру Багдада генерал-майора Кассіма аль-Муссаві.

П'ять потужних вибухів прогриміли один за одним у вівторок. Як повідомляло раніше агентство «Франс Пресс» із посиланням на представників міністерства внутрішніх справ Іраку, один з вибухів прогримів у центральній частині Багдада поряд з вулицею Хайфа. Терорист-смертник підірвав себе неподалік одного з популярних у місті ресторанів. Другий вибух спричинив обвалення будинку в північному районі Багдада Еш-Шуалє. Два інші вибухи прогриміли в районі Чикук, де розташований табір вимушених переселенців. П'ятий вибух стався в західному кварталі Шурта Рабія.

СТОР. 7

Викликатимуть «швидку» есемесками

Після Великодня, як повідомили в обласній організації Українського товариства глухих, люди з вадами слуху (таких в обласному центрі більше 400 чоловік) отримають змогу викликати «швидку», надіславши SMS-повідомлення на спеціальний номер мобільного телефону диспетчера Рівненської міської станції швидкої медичної допомоги. Диспетчер матиме списки інвалідів, їх адреси, а також номери мобільних телефонів, з яких ті надсилатимуть повідомлення, тож зможе оперативно направити бригаду медиків на виклик. Практично втілити цей проект взявся допомогти один з операторів мобільного зв'язку — він надасть інвалідам безплатно стартові пакети, а також телефони зі знижкою, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

КОРОТКО

■ Питання про повернення гербу Одеси зображення Золотої Зірки міста-героя буде розглянуто на одному з найближчих засідань міськради **(Укрінформ).**

■ Корабель морської охорони Державної прикордонної служби України «Павло Державін» у Чорному морі затримав одразу дві турецькі риболовецькі шхуни, які зайшли на незаконний промисел, **повідомила прес-служба Держприкордонслужби.**

■ У Ялті стався вибух у приміщенні операторської із запуску насосів чистої води Кримського республіканського підприємства водоканалізаційного господарства Південного берега Криму. **Про це повідомляє прес-служба Міністерства з питань надзвичайних ситуацій в АР Крим.**

16 травня фінальний матч Кубка України «Таврія» (Сімферополь) – «Металург» (Донецьк): Харків, стадіон «Металіст»

ОФІЦІЙНО

Ніхто не може тиснути на КС

Заява лідера БЮТ Юлії Тимошенко, що її політична сила ініціюватиме відставку суддів Конституційного Суду, які проголосують за легітимність формування парламентської коаліції на основі індивідуального членства народних депутатів, є тиском на суд і погрозою суддям.

Про це йдеться у заяві міністра юстиції Олександра Лавриновича.

За його словами, у заяві Ю. Тимошенко звучать прямі погрози звільнити тих суддів, які проголосують за правомірність коаліції.

Міністр нагадав лідеру БЮТ, що «вона не мала повноважень звільняти суддів Конституційного Суду, коли була при владі, тим паче не має вона цього права сьогодні». «Єдині повноваження, які в неї є, це висловлювати свою критику на адресу влади. Але вона не отримала права тиснути на Конституційний Суд і впливати на його рішення. І те, що вона дає зрозуміти, ніби знає можливе рішення Конституційного Суду, свідчить про те, що вона у незаконний спосіб отримує інформацію, яка готується в режимі нарадчої кімнати», — заявив міністр юстиції.

О. Лавринович зауважив, що судді КС «можуть спокійно працювати і приймати незалежні і об'єктивні рішення», **повідомляє УНІАН.**

«Тимошенко не має права тиснути на них чи погрожувати їм у будь-який спосіб», — сказав О. Лавринович.

Президент затвердив склад РНБО

Глава держави Віктор Янукович підписав указ «Про склад Ради національної безпеки і оборони України», текст якого розміщено на офіційному сайті Президента.

Згідно з документом, до складу РНБО входять Прем'єр-міністр Микола Азаров, секретар РНБО Раїса Богатирьова, міністр закордонних справ Костянтин Грищенко, міністр оборони Михайло Єжель, міністр юстиції Олександр Лавринович, Голова Верховної Ради Володимир Литвин (за згодою), глава адміністрації Президента Сергій Льовочкін, Генеральний прокурор Олександр Медведько (за згодою), міністр внутрішніх справ Анатолій Могильов, голова Національного банку Володимир Стельмах (за згодою), голова Служби безпеки Валерій Хорошковський.

Микола ТОМЕНКО: «Влада вважає, що вона не причетна до проблем на Київському водосховищі»

Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко повідомив, що отримав відповідь від Державного комітету України по водному господарству на своє звернення стосовно обставин спуску води на Київському морі, який призвів до масової загибелі риби, **поінформували в секретаріаті М. Томенка.**

Зокрема, у відповіді підтверджено, що, зважаючи на значні снігозапаси у басейні Дніпра, високу поточну водність річок, прогнозований стрімкий розвиток повеневих процесів та з метою прийому повеневих вод і безаварійного їх пропуску, Міжвідомча комісія зі встановлення режимів роботи дніпровських водосховищ постановила здійснити протягом лютого і першої половини березня передповеневе спрацювання каскаду. Так, з 1 лютого по 16 березня рівень води у Київському водосховищі знизився з позначки 102,24 м до 101,49 м, тобто за 45 діб на 75 сантиметрів, інтенсивністю 1—3 см на добу.

Окрім того, у відповіді Держводгоспу йдеться про те, що Міжвідомча комісія намагалася запобігти масовій загибелі риби внаслідок удушення. Так, для збільшення розчиненого кисню у воді, запобігання заморним явищам і масовій загибелі риби у Київському водосховищі робоча група Міжвідомчої комісії від 4 лютого 2010 року вирішила, як виняток, у період передповеневого спрацювання дозволити підняття рівня води у Київському водосховищі на 30—40 см. Підняття рівня води подекуди зруйнувало суцільний льодовий покрив на водосховищі і сприяло збагаченню верхнього шару води розчиненим киснем, що дещо покращило умови існування риби.

Водночас голова Держводгоспу вважає, що цьогорічне передповене спрацювання рівня води Київського водосховища (75 см за 45 діб) не могло спричинити придавлювання риби льодом. На його думку, загибель риби виникла через ряд негативних чинників, які у 2010 році збіглися у часі, а саме: тривалий період суцільного льодоставу на водосховищі (з грудня по березень) і, як наслідок, відсутність зв'язку водної поверхні з шаром повітря; через великий природний вміст гумусових речовин у воді збільшується показник кольоровості, відбуваються процеси поглинання кисню, і як результат — заморні явища та задуха риби; відсутність заходів з боку рибогосподарських організацій щодо покращення умов існування рибних ресурсів у зимовий період; негативна дія льодового покриву на мілководдях.

«Петровської диктатури» не обіцяють. Але за все відповідатиме Петров

Голова Запорізької облдержадміністрації Борис Петров під час брифінгу з першими підсумками роботи (за два тижні) серед першочергових кроків назвав швидке завершення кадрового питання.

І не тільки щодо своїх заступників (серед попередників свою посаду зберіг лише Геннадій Фукс), а й начальників управлінь та голів райдержадміністрацій (майже всі будуть замінені, але не всі членами Партії регіонів). Не менш актуальне питання й посилення керівництва Запорізького титаномагнієвого комбінату, який належить державі. Адже показники підприємства щодо заборгованостей по зарплаті (5 млн. гривень), до Пенсійного фонду (14 млн. гривень) та по електроенергії (210 млн. гривень) для регіону безпрецедентні. Не краще справи на теж поки що державному «Кремнійполімері», який ще з третього березня поточного року «благополучно» довели до процедури банкрутства.

Щодо приватних підприємств, то там з директорами проблем немає, є питання до власників (котрі найчастіше перебувають за межами України). З останніми Борис Петров збирається активно і плідно працювати. Адже і флагман української алюмінієвої промисловості — Запорізький алюмінієвий комбінат — ледь жевріє. Не набагато краще справи йдуть на флагмані автомобілебудування — Запорізькому автомобілебудівному заводі.

До бочки дьогтю є і ложка меду: через декілька місяців у Запоріжжі відбудеться пуск першої черги нового заводу напівпровідників. Це найбільший на сьогодні в Україні інвестиційний проект (500 млн. євро), який до того ж забезпечить 2000 нових робочих місць. Новий голова Запорізької облдержадміністрації заявив — найголовнішим і в його діяльності, і в житті регіону він бачить створення нових робочих місць, які дозволять наповнювати бюджет, Пенсійний фонд і взагалі оздоровлювати соціально-економічну атмосферу на Запоріжжі.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Розширити доступ до вищої освіти

Комітет з питань науки і освіти рекомендував Верховній Раді прийняти за основу проект закону про вищу освіту (нова редакція).

Під час його обговорення голова комітету Володимир Полохало підкреслив, що «нова редакція Закону України «Про вищу освіту» покликана привести законодавство країни до вимог Європейського законодавства, створити сприятливі умови та розширити доступ до здобуття вищої освіти громадянам України».

Він зазначив, що «законопроект... пройшов широке громадське обговорення».

Внесено істотні зміни в структуру вищої освіти, вилучено її освітні рівні (неповна вища; базова вища; повна вища освіта) і запроваджено ступеневу освіту, що узгоджується з європейським форматом.

Новою редакцією Закону України «Про вищу освіту» визначено структуру вищих навчальних закладів і сформульовано вимоги до них щодо кількості студентів денної форми навчання, галузей освіти та наукових спеціальностей.

Передбачається істотне розширення прав для національних ВНЗ, надання статусу дослідницького університету окремим провідним навчальним закладам та додаткові права за окремими напрямами їхньої діяльності.

Пропонується встановити низку нових норм фінансової діяльності вищих навчальних закладів, зокрема, право відкривати рахунки, в тому числі депозитні, користуватися банківськими кредитами тощо.

Столичні функції врахують у бюджеті

Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування заслухав інформацію Рахункової палати України щодо результатів аудиту ефективності використання коштів Стабілізаційного фонду, передбачених для виконання функцій столиці відповідно до Закону «Про столицю України місто-герой Київ».

Зокрема, було встановлено, що Кабінет Міністрів та Київська міська державна адміністрація продовжували здійснювати реалізацію столичних функцій за відсутності державної політики щодо особливостей функціонування Києва як столиці у вирішенні комунальних, інженерних, транспортних та соціально-культурних проблем.

На засіданні комітету зазначалося, що внаслідок відсутності системного та послідовного підходу до прийняття управлінських рішень, незадовільної організації планування та фінансування відповідних витрат з боку уряду та Київської міськдержадміністрації не введено в експлуатацію пускові об'єкти. Наголошувалося також, що діючі об'єкти перебувають у катастрофічному стані, а вартість будівництва збільшується у 2—7 разів. Усе це негативно вплинуло на виконання відповідних заходів Державної цільової програми підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу.

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення підтримати пропозицію Рахункової палати стосовно доцільності фінансового забезпечення столичних функцій. Крім того, Кабінету Міністрів рекомендовано розглянути за участю КМДА питання щодо розмежування у Києві столичних функцій та функцій забезпечення діяльності міської громади.

САМОВРЯДУВАННЯ

Отримав «червону картку» — вирішуй проблему

Ще декілька років тому справжньою сенсацією для Полтави стало відкриття у вестибюлі міськради так званої «скриньки скаржника». Кожен полтавець міг відтоді поскаржитись навіть на будь-якого чиновника, будучи впевненим, що його скаргу не покладуть десь під сукно. Адже «опікунство» над скринькою не довірили тоді жодному із чиновників міськвиконкому, а виїмку кореспонденції та її первинний аналіз доручили навіть не «простому» депутату міськради, а голові відповідної депутатської комісії. Відтоді чиновники швидко зрозуміли: якщо у скриньці на тебе з'явиться одна скарга, друга, то чекай біди!

А вже потім у міськраді відкрили навіть спеціальне «вікно», куди люди можуть звертатися зі своїми скаргами та проблемами. Торік замість традиційного міліцейського поста з'явилася своєрідна диспетчерська, де людям допоможуть зорієнтуватися.

Одне слово, у роботі зі зверненнями та скаргами громадян у полтавців уже є певний позитивний досвід. Восени минулого року на базі Полтавської міськради і міськвиконкому відбулася Всеукраїнська конференція «Вдосконалення та організація роботи зі зверненнями громадян», участь у якій взяли посадовці з 36 міст України. Тож полтавський досвід зацікавив всю Україну.

— Свого часу й наші фахівці після відвідин Києва, Одеси, Харкова, Кременчука розробили авторську методику, що дозволяє місцевій владі щодня отримувати найсвіжішу інформацію про стан справ у місті та оперативно реагувати на скарги і пропозиції полтавців, — розповідає начальник управління зі звернень громадян міськвиконкому Лідія Буркова. — Підвищенню стандартів обслуговування сприяло і впровадження системи управління якістю ISO 9001-2000. Серед нововведень — інформаційні стенди, інформаційні картки, з яких відвідувачі дізнаються про все необхідне для вирішення своїх питань. Процес розгляду звернень і скарг став абсолютно прозорим. Проведений наприкінці 2009 року аудит визнав роботу управління зі звернень громадян злагодженою, а звіти — досконалими.

Серед нових методів роботи і застосування «червоних карток». Для керівників районних підрозділів вона означає попередження про проблему, з якою мешканець міста «записався» на особистий прийом до міського голови. Такий запит повинні розглядати і вирішувати за місцем проживання. На озброєння береться і сучасна техніка. З початку 2010 року вже чотири госпрозрахункові житлово-експлуатаційні дільниці (ГЖЕДи) міста оснащені інтернетом та мають програми «Skype». Бажання оперативно спілкуватися безпосередньо із управлінням зі звернень громадян за допомогою відеозв'язку виявили і інші керівники ГЖЕДів. Це дасть змогу одразу при отриманні заявки задовольнити прохання мешканця за місцем його проживання.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтава.

Начальство грюкає кулаком

Відбулося чергове засідання обласної комісії Сумської облдержадміністрації з питань погашення заборгованості з виплати заробітної плати та внесків до Пенсійного фонду. Цього разу влада «протирала з пісочком» керівників «активно економічних» підприємств Сумщини, які на початок квітня заборгували 35,5 мільйона гривень. Серед найбільших боржників — ВАТ «Сумихімпром» (13,7 мільйона), КП «Шосткинський казенний завод «Зірка» — 6,3 мільйона, охтирський ВАТ «Нафтопроммаш» — 2,4 мільйона.

Керівники області засідають, на цих засіданнях грізно грюкають кулаками, погрожують навести лад, а караван тим часом спокійно йде собі за визначеним маршрутом. А відтак, у квітні, як і у березні, загальна заборгованість із зарплати у Сумській області й надалі перевищує 62 мільйони гривень.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

«Детектор брехні» педофілів не виявив

«Детектор брехні» не підтвердив участі народних депутатів Сергія Терьохіна та Руслана Богдана «в діях сексуального характеру стосовно потерпілих дітей», — такий висновок міститься у звіті Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування обставин, пов'язаних зі звинуваченнями в розбещенні неповнолітніх, підписаному його головою Катериною Самойлик. У документі також зазначається, що під час своєї роботи комісія «не втручалася та не впливала на хід слідства», а її висновки базуються на інформації, наданій слідчими органами.

За цією інформацією, під час слідчих та оперативно-розшукових дій було відтворено обстановку та обставини події, проведено кілька обшуків, допитано понад 330 свідків та призначено близько 43 судових експертиз. Деякі з цих експертиз, а саме — «психолого-фізіологічні дослідження з використанням поліграфа» стосовно народних депутатів С. Терьохіна та Р. Богдана, директора «Артека» Б. Новожилова та священика В. Паєвського якраз і не підтвердили їх участі у розбещуванні потерпілих дітей. А Віктор Уколов, як ще один народний депутат, що фігурує у справі, за словами К. Самойлик, пройде випробування на «детекторі брехні» пізніше. Крім того, судово-медичні експертизи обвинуваченого Полюховича та свідків Дунаєва, Паєвського і Новожилова не виявили у них ознак активного або пасивного гомосексуалізму. «З питань наявності в обвинуваченого Д. Полюховича можливих проявів нетрадиційної сексуальної орієнтації допитано осіб за місцем його народження, роботи та проживання, відпрацьовано його зв'язки, що містились у записних книжках. Інформації про схильність Д. Полюховича до нетрадиційної сексуальної орієнтації не здобуто. Також було проаналізовано телефонні з'єднання Д. Полюховича з іншими особами, на яких було вказано дітьми, однак інформації, яка зацікавила б слідство, не здобуто», — йдеться у звіті. У документі також зазначається, що «згідно з показаннями вчителів та однокласників школи, в якій навчалися діти, лікарів, психологів школи та районної поліклініки за місцем проживання потерпілих, вони не помічали будь-яких негативних змін у поведінці дітей». Так само не дали позитивних результатів допити мешканців будинку № 22 по вул. Березняківській у Києві, в якому, за словами Юрія Полюховича, розташована квартира, де з ним та іншими дітьми вчиняли статеві акти. Позитивні результати відсутні. Була перевірена та не знайшла підтвердження й інформація стосовно причетності до справи іншої квартири у цьому будинку — № 263, до якої нібито приводили малозабезпечених дітей, пригощали там солодощами та відводили до квартири № 247, в якій начебто над ними здійснювали сексуальне насилля.

У звіті також зазначається, що, з урахуванням показань потерпілих під час допитів та відтворення обстановки і обставин події, було призначено «комісійну судово-медичну експертизу з метою з'ясування механізму заподіяння дітям тілесних ушкоджень, а також психологічну експертизу для з'ясування їх основних індивідуально-психологічних особливостей та низки інших питань», проте з листопада 2009 року законний представник потерпілих Олена Полюхович «відмовляється надати дітей для проведення зазначених судових експертиз, які є вкрай важливими для слідства». Оце й уся інформація, яку, зважаючи на обмеження гласності кримінального судочинства у таких справах та з метою запобігання розголошенню відомостей про інтимні сторони життя осіб, що фігурують у справі, може оприлюднити комісія.

У зв'язку, з цим зауважимо, що зовсім нещодавно член комісії народний депутат Віктор Корж звинуватив Генпрокуратуру у блокуванні роботи ТСК та у навмисному зволіканні з розслідуванням цієї справи. «Сьогодні можна констатувати бездіяльність нашої комісії», — зазначив він 26 березня під час прес-конференції та повідомив, що Генпрокуратура не тільки у письмовій формі відмовилася від співпраці з ТСК, а й заборонила постраждалим дітям і їхнім рідним брати участь у засіданнях комісії». Не змінив він своєї думки й після оприлюднення звіту ТСК. «Комісія практично не працювала, тож це не висновки комісії, а довідка прокуратури», — вважає В. Корж.

Сергій КОВАЛЕНКО.

ФОТОФАКТ

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ)

Цього понеділка в столиці на майдані Незалежності рух добровольців «Простір свободи» провів акцію, присвячену 300-річчю Конституції України гетьмана Пилипа Орлика.

У БЮТ — кадрові втрати і чистки

Президент Віктор Янукович призначив Андрія Портнова заступником глави адміністрації Президента. Згідно з указом глави держави, А. Портнов також став керівником Головного управління з питань судової реформи та судоустрою. Він уже заявив, що написав заяву про складання депутатських повноважень.

Ця подія спричинила значний резонанс і в БЮТ, до якого належав А. Портнов до нового призначення і за списком якого він потрапив до Верховної Ради, і в суспільстві загалом.

Лідер об'єднаної демократичної опозиції Юлія Тимошенко заявила, що в її команді розпочинається велика чистка. «Я обіцяю, що це буде найбільше очищення в українській політиці за всі роки незалежності. Ми приберемо весь баласт, усе болото, позбавимося всього того непотребу, що випадково та меркантильно прибився до команди. Ми рішуче позбавимося тих людей, які роблять нашу команду слабкішою, ніж того вимагає час», — цитує Ю. Тимошенко її персональний сайт. Лідер опозиції намагатиметься обновити свою політичну команду: «Я зроблю все для того, щоб до команди прийшли абсолютно нові люди, які готові присвятити життя повній перебудові України і відчувають, що знають, як це зробити. Моя мета — залучити до команди неслабких людей, які не розпливаються в калюжу при першому випробуванні. Треба визнати, що такої команди на сьогодні у повному складі у нас немає», — пояснила вона.

За словами народного депутата від БЮТ Андрія Шевченка, призначення А. Портнова заступником глави адміністрації Президента є «втратою для БЮТ». «Він ніколи не належав до ідейних бютівців, які формулювали і формували ідеологію БЮТ, але він дуже сильний юрист», — пояснив парламентарій.

Директор Інституту глобальних стратегій Вадим Карасьов пояснює призначення Андрія Портнова прагненням «умонтування судів у президентську вертикаль». За словами експерта, це призначення не варто вважати дивним, оскільки А. Портнов і його група депутатів були у БЮТ «інородним сегментом», «не ідеологічним, а суто юридичним професійним і цинічним угрупованням». Політолог зауважив, що А. Портнов є саме тим професіоналом в юридичній сфері, який потрібен новому Президенту. «Янукович вибудував свій юридичний трикутник: Лукаш—Портнов—Лавринович», — сказав В. Карасьов і додав, що, вочевидь, це призначення не обійшлося без «руки Льовочкіна».

У свою чергу, глава адміністрації Президента України Сергій Льовочкін прокоментував на офіційному сайті глави держави призначення Андрія Портнова так: «Сьогодні Україна потребує глибинних реформ в усіх сферах життя. Цю роботу розпочато. Президент України переконаний, що навколо цієї мети мають об'єднатися професіонали, незалежно від політичних уподобань. А. Портнов є визнаним фахівцем у сфері судоустрою і правочинства. Головним його завданням буде координація підготовчої роботи із судової реформи. Глава держави переконаний, що захист прав громадян, побудова справедливого суспільства в Україні можливі лише за умови реформування всієї судової і правоохоронної сфери».

Тимошенко викликали до Генпрокуратури

Юлія Тимошенко отримала повістку до Генеральної прокуратури. Про це лідер БЮТ заявила вчора на брифінгу.

За її словами, проти неї почали діяти після того, як вона на прес-конференції оприлюднила хід розгляду в Конституційному Суді подання щодо формування коаліції, а запрошення до Генпрокуратури отримала під час Великодніх свят, **повідомляє УНІАН.**

Лідерка об'єднаної опозиції пообіцяла прийти до Генпрокуратури і запевнила, що залякувань не боїться і в «політичну паніку» впадати не збирається. «Я хочу сказати пану Януковичу і його підручній Генеральній прокуратурі, що мені всі роки, поки Кучма працював, викручували руки, поки всі його прибічники намагалися мою родину принизити і репресувати... Я хочу сказати, що Янукович ще не вийшов політичним зростом разом з усією своєю кавалерією, щоб мене лякати Генеральною прокуратурою. Я вже давно лякана і давно вже цих хлопців не боюся», — заявила Ю. Тимошенко. І пообіцяла, що захищатиме разом зі своєю командою Україну стільки, скільки в неї буде можливостей, і стільки, наскільки суспільство даватиме їй на це повноваження.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про включення до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України шостого скликання законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) і про його направлення до Конституційного Суду України

Відповідно до статей 146, 148 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України шостого скликання питання про законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) (реєстр. № 4177 від 3 березня 2010 року), внесений 150 народними депутатами України.

2. Законопроект про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) направити до Конституційного Суду України для одержання висновку щодо відповідності його вимогам статей 157 і 158 Конституції України (додається).

3. З метою забезпечення додержання конституційної процедури, визначеної розділом XIII Конституції України «Внесення змін до Конституції України», включити до порядку денного наступної чергової (сьомої) сесії Верховної Ради України шостого скликання питання про прийняття Закону України про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) (реєстр. № 4177).

4. Запропонувати Конституційному Суду України визнати розгляд законопроекту про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів) (реєстр. № 4177) невідкладним і надати висновок щодо цього законопроекту до 15 червня 2010 року.

5. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова
Верховної Ради України
В. ЛИТВИН.

м. Київ, 1 квітня 2010 року.
№ 2002-VI.

ЗАКОНОПРОЕКТ

Про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів)

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Конституції України (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 30, ст. 141; 2005 р., № 2, ст. 44) такі зміни:

1) частину першу статті 136 викласти у такій редакції:

«Представницьким органом Автономної Республіки Крим є Верховна Рада Автономної Республіки Крим, депутати якої обираються на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Строк повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років»;

2) частини першу і другу статті 141 викласти у такій редакції:

«До складу сільської, селищної, міської, районної, обласної ради входять депутати, які обираються жителями села, селища, міста, району, області на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування. Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить п'ять років.

Територіальні громади на основі загального, рівного, прямого виборчого права обирають шляхом таємного голосування відповідно сільського, селищного, міського голову, який очолює виконавчий орган ради та головує на її засіданнях. Строк повноважень сільського, селищного, міського голови, обраного на чергових виборах, становить п'ять років».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Дія частини першої статті 136, частин першої і другої статті 141 Конституції України в редакції цього Закону поширюється на депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільських, селищних, міських, районних у місті (у разі їх створення), районних, обласних рад, сільських, селищних, міських голів, обраних на чергових виборах 26 березня 2006 року.

3. Повноваження сільських, селищних, міських, районних у місті (у разі їх створення), районних, обласних рад, депутати яких обрані на чергових виборах 26 березня 2006 року, а також на позачергових, перших, повторних та проміжних виборах у період від березня 2006 року до дня проведення чергових виборів 27 березня 2011 року, припиняються в день відкриття першої сесії відповідної ради, обраної на чергових виборах 27 березня 2011 року, крім випадків дострокового припинення їх повноважень відповідно до закону.

4. Повноваження сільських, селищних, міських голів, обраних на чергових виборах 26 березня 2006 року, а також на позачергових, перших та повторних виборах у період від березня 2006 року до дня проведення чергових виборів 27 березня 2011 року, припиняються в момент вступу на цю посаду іншої особи, обраної на чергових виборах 27 березня 2011 року, крім випадків дострокового припинення їх повноважень відповідно до закону.

Почет робить короля

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

Одеса зачаїлася в нестерпному чеканні. Поки що переформатування політичних сил в області після завершення президентських виборів і призначення голови обласної державної адміністрації не спостерігається. Як не очікується й формування опозиції: ні об'єднаної, ні індивідуальної.

Переможців не судять

Перші ознаки змін з'явилися після оголошення офіційних результатів другого туру з виборів Президента України. За Віктора Януковича в області проголосувало 74,14%, а в 144-му виборчому окрузі (це південні райони області) був зафіксований результат 86,6 % на підтримку майбутнього президента. Усі розуміли, що голові обласної державної адміністрації Миколі Сердюку (він родом із Хоружівки) на посаді не втриматися, і ніхто не сумнівався, що за такої вражаючої перемоги регіоналів новим керівником області буде призначена їхня людина. Серед кандидатів називалися голова обласної ради, молодий і амбіційний у недавньому минулому банкір Микола Скорик, народні депутати України — мультимільйонер одесит Леонід Климов і керівник передвиборного штабу Партії регіонів в Одеській області, житель Ужгорода Едуард Матвійчук. Називалося й прізвище народного депутата від Блоку Литвина Сергія Гриневецького, колишнього багаторічного керівника регіону й голови обласної ради. Говорили, що кандидатура останнього є найбільш реальною, бо вона могла бути прохідною відповідно до квоти Блоку Литвина при розподілі посад у вертикалі виконавчої влади.

Експерти були осоромлені й украй здивовані, коли головою обласної державної адміністрації призначили Едуарда Матвійчука. Про нього до моменту призначення практично було нічого невідомо, за винятком біографічних даних. Вони, до речі, вже стали предметом розмов: «Чи може журналіст керувати областю?» Новий глава області свого часу протягом двох років був шеф-редактором газети «Євроцентр».

І союзники, і противники

У регіоні склалася унікальна ситуація — жодна політична сила не прагне домінувати над іншою. Всі політичні партії в області одночасно є і союзниками, і противниками. Отакий парадокс по-одеськи.

В обласній раді практично на всіх сесіях голова облдержадміністрації Микола Сердюк і голова обласної ради Микола Скорик демонстрували монолітну єдність практично з усіх обговорюваних питань. Про цілковите взаєморозуміння і прагнення діяти, як одна команда, обидва регіональних лідери не забували підкреслити при кожній зручній нагоді. А тим часом вони належали до політичних сил, які суперничають, — Микола Сердюк керує обласною організацією «Нашої України», а Микола Скорик є відатним функціонером Партії регіонів.

Аналогічна ситуація складається й у міській раді, де фракція Партії регіонів підтримує практично всі рішення, пропоновані міським головою Едуардом Гурвіцом. Такий союз політично протилежних сил, якщо казати об'єктивно, сприяв тому, що Одеська область успішно вирішувала завдання у сфері агропромислового, транспортного та морегосподарського комплексу, ЖКГ і постачання регіону продовольчими товарами.

Але, схоже, мирне співіснування політичних сил підходить до кінця, і вони потихеньку починають приміряти обладунки суперників. Пов'язано це, передусім, з виборами до місцевих рад та міських і сільських голів.

В очікуванні дострокових виборів

Народний депутат від Партії регіонів Олексій Костусєв, який свого часу зазнав поразки в боротьбі за крісло міського голови, вирішив втретє поборотися з Едуардом Гурвіцом за посаду керівника Одеси. За словами О. Костусєва, він підготував відповідний проект постанови Верховної Ради про проведення в Одесі дострокових місцевих виборів. Він запевняє жителів міста, що голосів у його прихильників у Верховній Раді вистачає для того, щоб прийняти таку постанову.

Серед кандидатів на посаду міського голови сьогодні кілька претендентів, які називають себе опозицією. Серед них — депутат міської ради від Партії регіонів Олексій Гончаренко, рідний син Олексія Костусєва. Про свої амбіції заявила партія «Родіна», лідер якої Ігор Марков виступає затятим опонентом Едуарда Гурвіца. На успіх сподіваються на виборах і прихильники Наталі Вітренко.

Лідер міської організації Партії регіонів Дмитро Волошенков, який є, до слова, членом виконкому Одеської міської ради, заявив, що «Одеса — базове місто, і рішення про кандидатуру на пост міського голови прийматиметься на рівні лідера партії Віктора Януковича».

Дата виборів до місцевих органів влади ще не визначена, а нетерплячі «опозиціонери» з-поміж членів Партії регіонів уже щосили розгорнули передвиборну кампанію. Олексій Гончаренко, приміром, виставив по місту мережу агітаційних наметів, у яких почався збір підписів на його підтримку на місцевих виборах. Така, скажемо так, відверта настирливість Олексія Гончаренка почала дратувати регіональне партійне керівництво. Дмитро Волошенков привселюдно заявив про те, що Гончаренко не вміє працювати в команді, і сказав, що «Олексій Олексійович уже почав свою виборчу кампанію. І якщо він і далі вестиме самостійну лінію, то не виключено, що найближчим часом буде розглянуте питання про його перебування в партії».

Мал. Василя ФЛЬОРКО.

Хто одягне опозиційний капелюх

Нині організованої опозиції в Одесі як такої не існує. Є окремі особи, які називають себе опозицією.

Блок Юлії Тимошенко, після поразки їхнього лідера в боротьбі за пост президента в Одесі, перебуває зараз у стані цілковитої політичної апатії. Лідер обласної організації БЮТ, народний депутат України Олег Радковський нині більше приділяє часу своєму будівельному бізнесу, ніж політичній силі, яку він очолює в області. Бютівці немов одягли на себе колективний капелюх-невидимку — останнім часом їх не видно й не чутно в суспільно-політичному житті регіону. Про «Нашу Україну» як політичну партію сьогодні в Одеській області говорити важко — досі в регіоні немає голови партійної організації. «Нашоукраїнці» намагаються відмежуватися від приналежності до партії. Показовий у цьому випадку епізод з виступу під час прощання з посадою колишнього глави регіону Миколи Сердюка, коли він прямо заявив, що його «команда ніколи не була помаранчевою».

Перші бої з чинною владою опозиція геть чисто програла. Вона не стала цій владі альтернативою. А тим часом міські й обласні влади активно використовують час до призначення дати виборів для того, щоб завоювати довіру виборців. І роблять це, треба визнати, ефективно. Приміром, нині в Одесі 20 бригад цілодобово займаються ремонтом після зими вулиць і доріг. На повний хід ідуть роботи із завершення будівництва двох нових дитячих садків у Суворовському районі та суперсучасної поліклініки в Приморському районі, закуплено два десятки нових тролейбусів, повністю ліквідована заборгованість у зарплаті працівникам бюджетних організацій і комунальних підприємств, немає затримок із виплатою пенсій.

Кажуть, почет робить короля. У регіоні готові повірити або спростувати це твердження після того, як новий керівник обласної державної адміністрації Едуард Матвійчук сформує команду для керування регіоном. Чи переможе квотно-партійний принцип при розподілі посад? Чи перевагу буде віддано професіоналам незалежно від їх політичного забарвлення? Чи стануть вони прихильниками сильної регіональної політики? Чекати залишилося зовсім недовго.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Місцеві вибори. Коли і як?

Це запитання непокоїть як представників місцевих громад, так і народних депутатів. Нині у парламенті зареєстровано низку постанов про призначення чергових виборів до місцевих рад. Заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко (БЮТ) пропонує провести перегони 27 березня 2011 року, Арсеній Яценюк («НУ—НС») — 31 жовтня 2010 року, бютівці Геннадій Задирко та Володимир Каплієнко — 27 червня 2010 року, а Валерій Коновалюк (Партія регіонів)— 7 листопада 2010 року. Поки народні депутати сперечаються у доцільності тієї чи іншої дати, очільники територіальних громад закликають до якнайшвидшого проведення виборів. Та не менше їх цікавить, за якою саме системою вони відбуватимуться. Поки політичні сили узгоджують свої позиції щодо цього питання, на розгляді Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування знаходиться понад десять законопроектів про внесення змін до закону «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів». Розглянемо деякі з них.

Найбільше прихильників у «мажоритарки»

Повернення до самовисування передбачає законопроект авторського колективу В'ячеслава Кириленка, Володимира Мойсика та Олега Гуменюка. Це, переконані парламентарі, у повній мірі поновить узурповане чинним виборчим законом конституційне право громадян вільно обирати та бути обраними до міських, районних у містах, районних, обласних рад Київської та Севастопольської міських рад, Верховної Ради Автономної Республіки Крим.

Однак Головне науково-експертне управління вважає, що зміни, передбачені в проекті, мають переважно косметичний характер, бо полягають у суто механічному вилученні із чинного закону згадки про «виборчі списки», «багатомандатні округи» тощо.

Запровадження мажоритарної системи для рад усіх рівнів, у тому числі й Верховної Ради АРК, передбачено й у проекті народного депутата Валерія Коновалюка. Цей законопроект більш комплексний. У ньому, зокрема, містяться розділи про виборчі комісії, складання та уточнення списків тощо. Суттєвою новелою законопроекту є відмова від надання права висувати кандидатів блокам місцевих партійних осередків. Натомість це право надається громадським організаціям.

Тури для голів: один чи два

Проект народного депутата Владислава Каськіва передбачає запровадження диференційованого підходу до обрання сільських, селищних і міських голів: вибори сільських, селищних голів мають проводитися за «мажоритаркою» відносної більшості в єдиному одномандатному окрузі, межі якого збігаються з межами села, селища. А вибори міських голів — за мажоритарною виборчою системою абсолютної більшості (понад п'ятдесят відсотків голосів) в єдиному одномандатному окрузі, межі якого збігаються з межами міста. Одначе аналітики зауважують: посади голів села, селища та міста мають однаковий правовий статус, тож варто запровадити для них єдину схему—мажоритарну виборчу систему абсолютної більшості із проведенням, у разі необхідності, другого туру.

Така ідея міститься у проекті Кирила Куликова. Він пропонує застосовувати її у містах з населенням понад 100 тисяч мешканців. Адже чинна система виборів, на його переконання, у містах із великою кількістю населення (понад 100 тисяч) не завжди є дієвою. Досить часто результати перегонів не влаштовують велику кількість виборців. Водночас застосовувати два тури у містах (селищах та селах) із невеликою кількістю населення, на думку парламентарія, недоцільно. Оскільки їхні бюджети не зможуть забезпечити витрати на другий тур.

Обирати міських голів за «мажоритаркою», але в один тур, пропонують народні обранці Микола Катеринчук, Ольга Боднар, Адам Мартинюк, Олександр Омельченко, Владислав Каськів, Володимир Бондаренко та Олексій Костусєв. Їхній законопроект розмежовує вибори міського голови в містах з чисельністю населення до і понад 75 тисяч осіб. Так, у містах з чисельністю менше 75 тис. зберігається чинна на сьогодні мажоритарна система відносної більшості. В решті випадків — застосовуватиметься система абсолютної більшості.

Наразі цей документ уже пройшов процедуру першого читання і за висновком головного юридичного управління може бути ухвалений у другому читанні та в цілому. Щоправда, його розгляд у сесійній залі вже двічі переносили.

Відкриті списки й одночасні перегони

За впровадження відкритих списків ратують народні депутати Ігор Кріль і Леся Оробець. Відповідно до їхнього проекту, відкриті списки формуватимуться шляхом закріплення місцевими партійними організаціями за кожним із територіальних виборчих округів від одного до трьох кандидатів. Таким чином, переконані вони, збережеться не лише конкуренція між опонентами з різних політичних партій, а й уводиться принцип «змагальності всередині місцевої партійної організації», який спонукатиме кожного депутата тісніше співпрацювати з виборцями.

Натомість проект Руслана Князевича та Сергія Міщенка передбачає зведення у часі (одночасне проведення) чергових виборів депутатів Верховної Ради АРК з виборами депутатів місцевих рад та сільських, селищних і міських голів. Це, впевнені вони, скоротить видатки державного бюджету на проведення виборчої кампанії. Наразі застосування такої норми поки що неможливо. Адже з огляду на різні строки повноважень депутатів та міських голів (п'ять та чотири роки відповідно) надалі вибори до рад та голів не збігатимуться у часі.

Щоправда, законодавці вже спробували розв'язати цю проблему. Нещодавно до Конституційного Суду було направлено проект закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо строків повноважень Верховної Ради АРК, місцевих рад та сільських, селищних та міських голів)». У ньому, зокрема, пропонується зрівняти строк повноважень міських голів та депутатів рад усіх рівнів, який становитиме п'ять років. Крім того, у прикінцевих положеннях міститься пропозиція наступні місцеві вибори провести 27 березня 2011 року. Щоправда, це лише попередня дата. Вона може бути й переглянута з огляду на готовність до самих перегонів.

Власне, за якою саме системою обиратимуться ради та міські голови, парламентарії мають виписати у Виборчому кодексі. До нього ж напевно врахують і усі слушні пропозиції, що містяться в депутатських законопроектах. Принаймні політичну волю до підготовки такого кодексу народні обранці вже засвідчили.

Соціологія

Протягом 15—20 березня 2010 року Комітет виборців України провів експертне опитування щодо правових підстав та політичних причин скасування Верховною Радою України місцевих виборів, які були призначені на 30 травня 2010 року. В опитуванні взяли участь 69 політичних експертів та журналістів із 16 регіонів України.

Переважна більшість опитаних експертів (76%) ставляться негативно до скасування місцевих виборів, призначених на 30 травня, і вважають, що таке рішення парламенту суперечить Конституції.

Більшість експертів вважають, що рішення про скасування місцевих виборів має політичні причини і тільки три відсотки називають причиною відміни перегонів відсутність бюджету на 2010 рік.

Щодо можливої дати проведення чергових місцевих виборів, то тут думки експертів розділилися: 38% опитаних вважає, що у 2010 році вони не відбудуться, а майже 50% висловили сподівання, що волевиявлення буде все-таки у цьому році.

Олена РОМАШКІНА.

Більшість опитаних експертів (76%) ставляться негативно до скасування місцевих виборів, призначених на 30 травня

Не перетворити реформу на чергове окозамилювання

ДО ПАРЛАМЕНТСЬКИХ СЛУХАНЬ

У травні планують провести парламентські слухання: «Реформування законодавства України про місцеві вибори в інтересах територіальних громад». «Голос України» підготував низку інтерв'ю з головами міст різного підпорядкування. Сьогодні наша розмова з Анатолієм Федоруком, головою міста Буча, що неподалік столиці.

— Одна з причин скасування місцевих виборів — недосконалість виборчої системи. Нині пропонують на рівні села, селища, міста повернутися до мажоритарної системи, а вибори за відкритими списками проводити у районні та обласні ради. Якою, на вашу думку, має бути виборча система?

— Давайте спочатку з'ясуємо, що вкладається в поняття «відкриті списки». Якщо відкритий список — це кандидат, який, маючи партійну належність, балотується безпосередньо на конкретній виборчій дільниці, тобто виборці з-поміж інших кандидатів обирають, умовно кажучи, Іванова Івана Івановича, який є кандидатом від якоїсь партії, — то це можливий варіант. Якщо ми просто надрукуємо загальний список тих, хто перебуває в тій чи іншій партії, то це буде чергове окозамилювання. Ніби щось і вдосконалили, але ефекту не буде.

Як на мене, то ротацію, оновлення, появу нових облич може забезпечити саме мажоритарна система. Але не думаю, що в травні або червні будуть ухвалені відповідні зміни. Бо це не в інтересах політичних лідерів. Хоча маю надію, що хоча б одна з партій, яка нині при владі, піде на те, щоб запровадити «мажоритарку» на рівні села, селища та міста. Як бути з районом і областю — це дискусійне питання: залишити існуючу систему чи вболівати за те, щоб у районній та обласній радах були представники регіонів.

— Якщо залишити чинну систему, то, можливо, варто закріплювати депутатів за якоюсь конкретною територіальною громадою?

— Тоді ми некоректно поставимося до депутатів. Адже вони — не раби, щоб їх закріплювати. Їх потрібно обирати у тому чи іншому виборчому окрузі, населеному пункті чи районі. Якщо депутати погоджуються з таким терміном «депутат-раб», то, звичайно, їх можна закріплювати. Фактично коли відбувається процедура закріплення, то депутат від тієї чи іншої сили стає «смотрящим». Думаю, що породжувати таку нову інституцію нам не потрібно. Все-таки депутатів варто обирати від конкретно взятої територіальної громади. Лише тоді влада буде легітимною, поважатиме настрої та інтереси людей, виборців. Інакше це схоже на якусь виставу. Де потрібно — кажуть: діємо в інтересах людей. А в решті випадків зазначають: через недосконалість чинного законодавства немає прямого контакту з людьми, тому й відповідати не будемо.

— Коли, на вашу думку, мають відбутися місцеві вибори? Зараз принаймні обговорюють три можливі дати: літо чи осінь цього року, або весна наступного.

— Найкраще було б провести вибори, як це і планувалося спочатку, 30 травня. Зрозуміло, що технологічно це вже неможливо. Хоча фактично виборча кампанія до місцевих рад вже розпочалася. Тож що швидше буде призначено дату їх проведення (бажано, щоб це було синхронне обрання депутатів і міського голови), то буде краще. Щоправда, існує думка, що відтермінування виборів вигідне самим самоврядним органам, навіть говорять про політичний хабар. Але це не так. Така невизначеність не на користь ні громаді, ні місцевим чиновникам. Я ратую за те, що осінь — найкращий час, щоб підбити підсумки.

— Але у деяких політиків є побоювання: якщо призначати перегони на осінь, то усі кошти, які ради мають спрямовувати на підготовку до зими, будуть витрачені не за призначенням, а на перегони.

— По-перше, це — зовсім різні статті Бюджетного кодексу. А по-друге, з огляду на куций бюджет, якого й досі немає, говорити про якісь грандіозні капіталовкладення в ЖКГ не доводиться. Думаю, осінь для виборів підійшла б найкраще. Люди попрацювали, видно результат їхньої роботи.

— Як будуються взаємини Бучанської міської ради з обласною та сусідньою, Ірпінською, міськрадою?

— З обласною радою ми активно співпрацюємо у питаннях, де є реалізація регіональних програм. Що стосується комунальної власності, то практично всі питання ми вже вирішили. Хоч як складно було, але область делегувала нашій територіальній громаді певні повноваження з утримання тієї чи іншої власності.

— Чи є в обласній раді представники вашої територіальної громади?

— Їх там і бути не може. Все-таки має бути представництво, ми вже про це говорили, тієї чи іншої територіальної громади. Як це було колись.

Що стосується наших добросусідських відносин із сусідньою міською радою. Ми — доволі молоде місто, і в нас з Ірпінською міською радою нині відбувається «розлучення». У тих випадках, коли досягаємо компромісу й розуміння, є й відповідні результати. Решта питань перебуває у стадії їх вирішення.

— Якщо говорити про реформу місцевого самоврядування як такого, то вона неможлива без адміністративно-територіальної реформи. Наскільки реальна вона зараз?

— Реальна. Але її кінцевим результатом має стати самодостатність територіальних громад. Реформу потрібно проводити, вона на часі. Утім усе залежатиме від того, хто й у який спосіб нею опікуватиметься. Ідея реформи від Романа Безсмертного не була сприйнята. Так само не прийнятною залишається ідея обласної державної адміністрації, яка створила спеціальний робочий орган. Скажу відверто, як голова міста обласного значення, скільки не просив: покажіть, поясніть, як воно буде, яка перспектива взагалі, — все марно. Усе відбувалося за зачиненими дверима.

Якщо все зведеться до того, що зібралися два старці, об'єдналися і породили третього старця, то, звичайно, це нікому не потрібно. Як на мене, то реформу потрібно проводити через Бюджетний кодекс, через фінансування, щоб громади були зацікавлені.

Якщо нинішня ситуація залишиться й надалі, то матимемо нульовий варіант. Це нікому не потрібно. Через це варто провести серйозну роз'яснювальну роботу. Й інтерес громади тут має бути першочерговим. Наведу приклад. Свого часу була оптимізація мережі закладів охорони здоров'я, освіти. Звичайно, хтось робив це винятково для показника, хтось просто вивільняв приміщення, але в переважній більшості відбулася оптимізація з метою надання якісних послуг чи то в охороні здоров'я, чи в освіті. Громади з розумінням ставилися до цього питання, тим більше коли бачили, що це працює.

— Чи не думаєте, що адміністративну реформу «забалакають», як це відбулося з більшістю реформ?

— Так сталося тому, що бралися за все одразу. Втілення будь-якої реформи потребує певних коштів. Якщо не вистачає коштів на утримання поточного, то про яке всебічне реформування може йтися? Якщо реформа дасть певний зиск кожній громаді, тоді за неї можна братися в цілому. В даному випадку діяти потрібно поступово. Спочатку визначити пріоритет, а не розпорошувати проведення реформ відразу на всі галузі, бо фінансів не вистачить. І в кінцевому результаті те чи інше питання просто заговорять.

— На посаді голови спочатку селищної, а нині — міської ради ви вже понад 10 років. За цей час місто дуже змінилося на краще. Але водночас більшість голів нарікають на брак коштів. У чому секрет вашого вдалого господарювання?

— Спочатку я був головою сільської ради на Хмельниччині. Зі свого досвіду можу сказати: коштів ніколи не вистачає. І ця проблема актуальна для всіх, навіть для наших міст-побратимів у Франції та Італії. Хотілося б зробити більше, але брак фінансового ресурсу не дозволяє розігнатися. Свого часу ми мали ідею, мету — з найбільшого за кількістю населення селища прийти до стандартів міста обласного значення. Виходячи з цього, ми чудово розуміли, що маємо не лише на папері (маю на увазі рішення Верховної Ради України) створити комфортні умови проживання для людей.

Набувши статусу міста, ми зіштовхнулися з новими питаннями, які потрібно вирішувати. Представництво тих чи інших служб потребує їхнього відкриття. Якщо відкривати, значить потрібно будувати, ремонтувати, облаштовувати, забезпечувати людей роботою. А забезпечивши роботою, треба забезпечити їх і послугами. З огляду на це й розбудовуємо своє місто. Звичайно, в кризових умовах робити це надзвичайно складно. Саме тому прогнозування бюджету має відбуватися з урахуванням перспективи на два, три, а то й п'ять років.

Якщо працюватиме ідея співфінансування, хоча б 50 на 50, то органи місцевого самоврядування будуть зацікавлені пропонувати проекти, проходити експертизи, презентувати, навчатися позиціонувати себе не прохачами, а співучасниками. Але цього, на жаль, немає. Більшість громад зробили проекти, пройшли експертизи, але вони й досі, як то кажуть, під сукном. Термін їх реалізації — 2—3 роки, потім потрібно заново перепроектовувати. Позиція держави у цьому питанні залишається незрозумілою.

Наведу приклад: міні-котельні. Облаштували ми ними за власні кошти школи й садочки. Після цього почала діяти державна програма «мінікотельня», ми просимо: поверніть хоча б половину витрачених коштів. Нам відповідають: ні, ви вже зробили, ми підемо в інші регіони. Тоді постає запитання: навіщо щось ініціювати, робити? Виходить: є проблема, став питання і чекай, поки вона вирішиться. Дуже не хочеться, щоб у країні складалася ситуація, коли питання не вирішуються, а натомість — намагаються знайти крайнього. Як правило, крайніми стають муніципалітети.

Органи місцевого самоврядування, принаймні люди, які відчувають свою безпосередню відповідальність перед громадою, мають щоденне спілкування з мешканцями, готові й налаштовані на позитивне, конструктивне вирішення нагальних питань і проведення реформ.

— Тобто для вирішення місцевих проблем ви активно залучаєте інвестиційні кошти?

— Не тільки. Навчилися співпрацювати, а це досить складно, і з державними, і з обласними програмами, беремо участь і в міжнародних грантах. Зазвичай такий підхід має результат.

— Дякую за розмову.

Записала Олена ГОРБУНОВА.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ДОВІДКА «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Федорук Анатолій Петрович народився 10 травня 1972 р. в селі Велика Медведівка Красилівського району Хмельницької області.

Трудову діяльність розпочав у 1989 році. Працював інструктором зі спорту, вчителем історії, з 1993-го до листопада 1997 року — головою виконкому Великомедведівської сільської ради. Працював у Бучанській школі-інтернаті для дітей-сиріт. З 1998 р. — в Бучанській селищній раді на посаді селищного голови. У 2002 році вдруге обраний на цю посаду, у 2006 р. — втретє. З 1 січня 2007 року Буча отримала статус міста обласного значення. За роки роботи А. Федорука на посаді селищного, а нині міського голови Буча змінила своє обличчя. Зі звичайного селища вона перетворилася на сучасне місто з новими житловими мікрорайонами, площею, скверами та чистими вулицями.

За вагомий особистий внесок у розвиток місцевого самоврядування нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 161 1985 року про служби гігієни праці

Верховна Рада України **постановляє:**

Конвенцію Міжнародної організації праці № 161 1985 року про служби гігієни праці, прийняту на 71-й сесії Генеральної конференції Міжнародної організації праці 26 червня 1985 року, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
10 березня 2010 року.
№ 1954-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 139 1974 року про боротьбу з небезпекою, спричинюваною канцерогенними речовинами й агентами у виробничих умовах, та заходи профілактики

Верховна Рада України **постановляє:**

Конвенцію Міжнародної організації праці № 139 1974 року про боротьбу з небезпекою, спричинюваною канцерогенними речовинами й агентами у виробничих умовах, та заходи профілактики, прийняту на 59-й сесії Генеральної конференції Міжнародної організації праці 24 червня 1974 року, ратифікувати.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
10 березня 2010 року.
№ 1956-VI.

Колишній міський голова отримав сім років тюрми і оскаржуватиме вирок

Красноармійський районний суд виніс вирок у справі колишнього міського голови Димитрова Юрія Анісімова. Як раніше повідомляла наша газета, у жовтні минулого року керівник міста, перебуваючи за кермом у нетверезому стані, врізався в дерево і наїхав на 48-річну працівницю шахти «Центральна». Від отриманих травм жінка померла в лікарні. Свідками трагедії стали десятки працівників шахти, які були обурені поведінкою голови. А депутати міськради та громадськість вимагали неупередженого розслідування.

Спираючись на результати експертизи та свідчення людей, суд підтвердив, що під час аварії звинувачений був у стані алкогольного сп'яніння. Юрія Анісімова засудили до семи років позбавлення волі. Крім того, підсудний виплатить по 100 тисяч гривень родичам загиблої жінки — чоловіку, сину та матері, а також виплачуватиме щомісячну допомогу. Суд врахував, що екс-голова визнав свою провину та вже допомагав потерпілій родині: дав 10 тисяч гривень на лікування та поховання жінки. Стало відомо, що підсудний оскаржуватиме вирок. Під час засідання Юрій Анісімов стверджував, що горілки не пив, а лише вживав ліки. Поки що стосовно колишнього міського голови діє запобіжний захід у вигляді застави в 40 тисяч гривень.

Ліна КУЦ.

Донецька область.

Коштів ніколи не вистачає. І ця проблема актуальна навіть для наших міст-побратимів у Франції та Італії

Реформування органів державної влади як необхідна передумова успішного проведення соціально-економічних перетворень

1. Реформування органів виконавчої влади

З метою перебудови діяльності органів виконавчої влади з адміністративно-ручного на оптимізоване адміністративно-законодавче управління суспільним життям, а також для подолання безвідповідальності і розпорошеності та посилення концентрації виконавчої влади слід чітко розподілити між міністерствами сфери їх політичної відповідальності за вироблення, законодавче забезпечення і реалізацію у галузях їх відання правової політики.

Для цього покласти на міністерства у сферах їх політичної та практичної відповідальності роботу з розробки і політичного забезпечення прийняття законопроектів Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України — постанов, а також за реалізацію їх у життя.

На державні агентства, які повинні бути утворені замість державних комітетів та інших центральних органів виконавчої влади, а також частини структурних підрозділів міністерств і керівники яких повинні призначатися Кабінетом Міністрів України за поданням міністрів у відповідних сферах діяльності міністерств — покладається реалізація законів і постанов Кабінету Міністрів України у життя.

Міністерства повинні контролювати та організаційно забезпечувати законність у діяльності підпорядкованих їм державних агентств, аналізувати застосування ними законодавства, на підставі чого вносити пропозиції з удосконалення чинного законодавства, а також вживати організаційно-адміністративних заходів для усунення недоліків у їх роботі.

Оптимізувати систему центральних органів виконавчої влади зі спеціальним статусом, які безпосередньо підпорядковані Президенту України або Кабінету Міністрів України.

Міністерства та центральні органи виконавчої влади із спеціальним статусом видають підзаконні акти — накази та інструкції, які реєструються Мін'юстом, обов'язкові для фізичних та юридичних осіб.

Така система органів виконавчої влади діє у США, Росії та інших розвинених країнах.

У 1953 р. у США прийнято закон про малий бізнес та створена на федеральному рівні ефективно діюча Адміністрація малого бізнесу (АМБ), у 1963 р. у Японії — закон про малий і середній бізнес. Беручи до уваги, що малий бізнес дає 40—60% ВВП у розвинених країнах, у той час як у нас близько 10%, було б доцільно на базі Держкомпідприємництва створити центральний орган виконавчої влади із спеціальним статусом, безпосередньо підпорядкований Кабінету Міністрів України — Адміністрацію малого і середнього бізнесу, та прийняти **Закон України «Про малий і середній бізнес».**

Для попередження рейдерства і створення належних економічних умов для розвитку підприємництва, зокрема, для залучення інвестицій, потрібно першочергово вдосконалити, шляхом внесення змін і доповнень, закони для надійного забезпечення і захисту прав власності суб'єктів господарювання, незалежно від форм власності.

За часи незалежності України, особливо в останні роки, за відсутності законодавчого регулювання, відбувається стрімкими темпами комерціалізація виконання державних функцій у системі органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, шляхом введення підзаконними відомчими актами необґрунтованих платних послуг, реєстрів тощо через утворені ними підприємства або приватні підприємницькі структури, сукупна плата фізичних та юридичних осіб за які, отримувана цими органами, у рази перевищує видатки на їх утримання у державному бюджеті.

Для першочергового вирішення завдань адміністративної реформи потрібно прийняти на поточній сесії Верховної Ради України **Закон України «Про міністерства та інші центральні органи виконавчої влади»,** на основі якого після ґрунтовної організаційної і правової підготовки провести адміністративну реформу у II півріччі 2010 року.

2. Правова реформа

У роки незалежності відбулося неконтрольоване зростання адміністративного, на шкоду захисту прав державної і приватної власності та вільному розвитку ринкових відносин, за рахунок збільшення кількості підзаконних актів міністерств і відомств.

Якщо їх кількість, зареєстрованих Мін'юстом у 1993 році, становила 300, то за один 2006 рік — 1800. А всього за період з 1993 року по 1995 рік — майже 20 000, місцевих державних адміністрацій, зареєстрованих місцевими органами юстиції, — 88 000. Не рахуючи нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування та нормативних листів центральних органів виконавчої влади, які не підлягають реєстрації органами юстиції, кількість яких взагалі не піддягає обрахуванню.

Для порівняння: за цей період прийнято лише 3 500 законів, 3 384 указів Президента України та 11 769 постанов уряду. Співвідношення між кількістю останніх і підзаконними актами міністерств і відомств в Україні зворотно-пропорційне порівняно з розвиненими країнами ЄС.

Надмірне, штучне правове адміністрування соціально-економічних відносин, особливо підзаконними нормативними актами, породжує безлад у суспільних відносинах і є однією з головних причин корупції, призводить до відтоку, а не притоку капіталу (інвестицій) в Україну.

Слід зауважити, що в Україні 80% законопроектів вносяться народними депутатами і тільки 20% — урядом, що є однією з головних причин низької якості законів, які в нас є безсистемними, колізійними за змістом і дії їх у часі, з неоднозначним їх тлумаченням. У європейських країнах ця пропорція зворотна.

У законотворчій діяльності (при координації Мін'юстом) міністерства за європейським звичаєм повинні враховувати узагальнення Верховним Судом України і вищими спеціалізованими судами практики застосування законодавства судами загальної юрисдикції, які викривають недоліки законодавства, у відповідних галузях права.

Це становище слід виправити прийняттям на поточній сесії Верховної Ради України **Закону України «Про нормативно-правові акти України».**

3. Судова реформа

Судова реформа є невід'ємною складовою для успішного проведення соціально-економічних перетворень. Її мета — створення в Україні ефективного механізму неупередженого і об'єктивного судового захисту прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб на засадах законності та верховенства права.

В Україні налічується 800 судів і більш як 8 000 суддів — один з найбільших показник у Європі.

Основні проблеми судової реформи:

1) відсутність ефективної системи добору кандидатів на посади суддів — прозорості, конкурентності, чітко формалізованих законодавчо і Вищою радою юстиції критеріїв, яким повинні відповідати ці кандидати і процедури їх добору;

2) низька якість процесуального законодавства, позбавленого змагальності і принципу правової визначеності, сталості судових рішень, яке, зокрема, передбачає повторну касацію і скасування судових рішень вищестоячими судовими інстанціями з передачею справ нижчестоячим судам на новий розгляд замість виправлення судових помилок шляхом прийняття нових рішень;

3) передбачена у законі необов'язковість для нижчестоячих судових інстанцій правових позицій з однозначним тлумаченням норм права вищими спеціалізованими судами і Верховним Судом України;

4) відсутність належного законодавчого розмежування підвідомчості між судами різних юрисдикцій;

5) відсутність ефективної системи відповідальності суддів за грубі порушення ними законодавства;

6) відсутність дієвої системи підвищення кваліфікації суддів та працівників судів;

7) законодавчо не розв'язане питання призначення суддів на адміністративні посади. Відповідно до ч. 2 ст. 130 Конституції України голова місцевого, апеляційного та вищого спеціалізованого суду, заступник (заступники) голів цих судів повинні призначатися на посаду строком на п'ять років з-поміж суддів зазначених судів та звільнятися з посади відповідними радами суддів України за спільним поданням міністра юстиції України, Голови Верховного Суду України або голови вищого спеціалізованого суду. Президент України своїм указом відповідно до ст. 102 Конституції України як гарант Конституції України, дотримання прав і свобод громадян вводить у дію рішення відповідних рад суддів.

Судову реформу потрібно здійснити шляхом прийняття Верховною Радою України на поточній сесії:

— у другому читанні **Закону України «Про суди загальної юрисдикції України»** на основі прийнятих у першому читанні змін і доповнень (нової редакції) до законів України «Про судоустрій України» та «Про статус суддів» або прийняти новий Закон України «Про суди загальної юрисдикції України»;

— нової редакції **Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України;**

— нового **Господарського процесуального кодексу України** (проект розроблений), замість чинного до цього часу Господарського процесуального кодексу України від 06.11.1991 р.

4. Реформа правоохоронних органів

Потрібно визначити роль прокуратури в системі органів державної влади, визнавши її місце за світовими стандартами у виконавчій або судовій владі та надати їй відповідні повноваження.

Кількість працівників правоохоронних органів в Україні на 100 тис. населення у рази більша, ніж у порівняних з нею європейських країнах. А ефективність їх діяльності зворотно-пропорційно менша.

Зміст реформи правоохоронних органів помилково зводився у нас переважно, і цей хибний підхід, на жаль, зберігається — до зміни форми та організації їх діяльності — утворення та реорганізація правоохоронних органів, а не до зміни змісту їх діяльності — процесуальних повноважень, які визначають ефективність їх роботи.

Першочергово, з метою реформи правоохоронних органів потрібно прийняти Верховною Радою України у II півріччі 2010 року **новий Кримінально-процесуальний кодекс України, у новій редакції закони України: «Про прокуратуру України», «Про органи внутрішніх справ»,** а також закони, які регулюють їх процесуальну діяльність.

5. Гуманізація кримінальної політики держави

За кількістю засуджених за кримінальні злочини і осіб, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, Україна посідає одне з найперших місць у світі.

Так, в Україні кількість установ виконання покарань у вигляді позбавлення волі становить близько 250, а осіб, що утримуються у них щорічно, — близько 150 тис., не рахуючи значної кількості осіб, заарештованих за адміністративні проступки. Кількість таких установ і осіб, які утримуються у них, у рази більша, чим у порівнянних з Україною країнах (Велика Британія, Франція, Німеччина).

З метою гуманізації кримінального законодавства прийняти Верховною Радою України у II півріччі 2010 року **у новій редакції Кримінальний кодекс України, а також новий Кодекс виконання кримінальних покарань.**

Микола ХАНДУРІН,
перший заступник Голови Вищого господарського суду України.

Народна енциклопедія Василя Нересниці

САМОВРЯДУВАННЯ

Достойним прикладом енергійності, працелюбства і любові до життя є для громади села Моквин Березнівського району її сільський голова* Василь НЕРЕСНИЦЯ *(на знімку).

Він не лише опікується проблемами територіальної громади, а й встигає картини з дерева вирізати, лозоплетінням займатися та столярною справою. Навіть подарунки жінкам — працівницям сільради до 8 Березня виготовив власноруч. Ніхто в окрузі не може ліпше за нього прищепити дерево, а ексклюзивним рецептом заправки для вина від моквинського сільського голови користується мало не увесь район. Свої багатогранні знання, вміння та життєвий досвід Василь Нересниця поклав в основу народної енциклопедії, яку укомплектовував упродовж десятиліть і мріє опублікувати.

— Ця книга могла б стати добрим помічником кожній родині, особливо — сільській, — каже автор. — Господар там знайде відповіді на будь-які запитання, що постають у щоденних побутових клопотах. І як хату зводити, і як дерево посадити, хороше вино виготовити чи гарний урожай зібрати... Окремі розділи енциклопедії присвячені риболовлі, грибництву, полюванню, садівництву, городництву... Значну увагу я приділив також народним прикметам, повір'ям, традиціям. До речі, одне з описаних свят — Івана Купала — відзначається у Моквині так колоритно, що на нього приїжджають гості з усього Березнівського району. Як сільський голова я намагаюся у такий спосіб долучити молодь до традицій нашого народу.

Окрім власного досвіду, по крихті зібраної інформації з газет, телебачення, значна частина матеріалу в народну енциклопедію потрапила від старожилів.

— І в цій справі, і взагалі в житті, перш ніж щось робити, я пускаю вуха поміж людей. До речі, саме так повинні робити дівчата, коли вже надивилися собі нареченого і планують виходити заміж, — усміхається моквинський сільський голова.

Любов до народних традицій Василь Нересниця увібрав, як кажуть, з молоком матері. Адже народився на мальовничій та духовно і мистецьки багатій Івано-Франківщині. Рідний край, мов ті барвисті візерунки на гуцульських килимах, що їх у дитинстві ткав разом із ненькою, закарбувалися в серці на все життя. Тоді ж і садівництвом захопився — перейняв премудрості догляду за деревами від шанованого на всю округу місцевого садівника Івана Зозулика. Дисциплінованість та працелюбство — це вже батькова наука.

— Він був дуже вимогливим, — пригадує голова. — Однолітки, бувало, грали у футбол, в Черемоші купались, а мене — до роботи. Лише якась година відводилася на розваги. Я тоді нарікав на це, а в дорослому віці почав дякувати, що батько привчив мене до дисципліни.

У Моквин Березнівського району Василь Нересниця потрапив 1969 року — після вузу направили вчителювати. Тут зустрів свою другу половинку — дружину Ганну, поставив двох синів на ноги (вони подарували йому п'ятеро онуків), реалізував себе як фахівець та особистість. На педагогічній ниві, щоправда, трудився недовго, вже 1975-го обійняв посаду заступника голови колгоспу, пізніше впродовж десятиліть працював у земельному відділі земельно-кадастрового бюро з приватизації землі, а з 2002-го — сільським головою.

— Керівник громади мусить вникати буквально в усе, що стосується її життя, бути таким собі авто-мото-вело-фото-кіно-радіо-Іваном... Чи посварився хтось, чи межу не поділив, то біжить до сільради, чи хату не там звели — мушу розбиратися, чи, навіть, собаку на дорозі збило авто, так і цьому маю дати раду. А що вже казати, коли йдеться не про дрібниці, а про такі базові питання як утримання установ соціальної сфери, благоустрій населених пунктів, опіка над соціально незахищеними жителями села, наповнення бюджету...

Якщо аналізувати загалом, як ведеться місцевим людям, промовисто це ілюструє демографічна ситуація. Лише протягом двох останніх років завдяки природному приросту кількість жителів у населених пунктах сільради зросла із 2969 до 3003, під індивідуальну забудову там виділено 130 земельних ділянок.

— Подальші перспективи розвитку села, безперечно, неможливі без створення нових робочих місць, повернення людей до землі. Вона буквально плаче за працьовитими руками, — міркує Василь Нересниця. — Я не повірю, що бодай один сільський голова в області може похвалитися, що вся земля на території його сільради обробляється. Аби змінити ситуацію, треба надати селянам безвідсоткові позики, збалансувати ціни на сільгосппродукцію тощо. Також у кожному селі має бути хоча б невелике виробництво. Ми, до слова, стосовно останнього у доволі виграшній ситуації — у Моквині працює паперова фабрика...

Планів, задумів у Василя Івановича є безліч, нові ідеї ніколи не вичерпуються. Чи то стосовно життя громади, чи його садівничих або творчих захоплень.

— І як сільський голова, і просто як чоловік я не встигаю жити, — розводить руками. — Стільки всього хотів би зробити!.. Часу не вистачає.

Світлана ТУБІНА,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото Світлани ТУБІНОЇ.

Дмитро Медведєв покатав Віктора Януковича на «Победе»

НЕФОРМАЛЬНИЙ ВІЗИТ

Президент України побував у понеділок з неофіційним візитом у Москві. Крім неформальних зустрічей із Президентом РФ Дмитром Медведєвим і патріархом Московським і всія Русі Кирилом, український лідер відвідав Новодівочий цвинтар, де поклав квіти до могили двічі Героя Радянського Союзу Георгія Берегового.

Про дружбу космонавта Берегового з родиною Віктора Януковича говорять різне. Зокрема, про роль легендарного льотчика в долі майбутнього президента, без втручання якого Віктор Федорович навряд чи міг зробити серйозну кар'єру. «Береговий і Янукович — земляки, свого часу Георгій Тимофійович, будучи депутатом Верховної Ради СРСР, допоміг Віктору Федоровичу, як і сотням інших прохачів, які зверталися до популярного в країні космонавта і громадського діяча зі своїми життєвими проблемами, і той усе життя залишався йому вдячним», — розповів журналістам у Москві льотчик-космонавт, колишній начальник Центру підготовки космонавтів Петро Климук.

За його словами, сім'ї Берегового і Януковича зустрічалися не тільки за життя космонавта, а й після його смерті в червні 1995 року. Климук згадав, що коли створювали пам'ятник Береговому на Новодівочому цвинтарі, Янукович допоміг дістати мармур і надав фінансову допомогу. Допомагав він і вдові космонавта, коли вона занедужала й особливо потребувала підтримки.

Знайомство сімейства Януковичів з Береговим почалося ще до війни, коли майбутній космонавт працював на заводі в Єнакієвому Донецької області. Тоді він і познайомився з батьком Віктора Януковича. За однією з версій, вони навіть разом училися літати в місцевому аероклубі.

Сам Віктор Янукович не раз говорив, що вважає Берегового своїм кумиром. У травні минулого року він взяв участь в установленні дев'яти дзвонів на Свято-Георгіївському храмі в Єнакієвому (Донецька область). На найбільшому дзвоні був вирізаний напис: «В пам'ять Георгія Берегового від сім'ї Януковичів».

У Москві крім могили космонавта Президент України також відвідав могилу Бориса Єльцина і поклав там квіти. Крім цього, Янукович особисто привітав патріарха Кирила зі світлим святом Великодня й пообідав із Дмитром Медведєвим у його заміській резиденції Горки, територією якої Медведєв особисто провіз свого українського колегу Віктора Януковича на автомобілі «Победа».

Ну а за неформальним обідом глави держав обговорили окремі питання російсько-українських відносин, **повідомляє прес-служба Кремля.**

Ірина КОРНЕЦЬКА.

ФОТОФАКТ

Сент-Люсія — острівна держава, розташована на однойменному острові, на сході Карибського моря, економіка якої повністю базується на туризмі та офшорному бізнесі.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

В інтересах Києва й Пекіна немає протиріч

Посол Китайської Народної Республіки в Україні Чжоу Лі (**на знімку**) завершує своє перебування на цій посаді. Зустрічаючись із вищим керівництвом України, в тому числі з Головою Верховної Ради Володимиром Литвином, посол зазначив, що глибоко задоволений рівнем співробітництва України та КНР, і висловив подяку за допомогу в роботі Посольства Китаю. Також посол подякував за підтримку, що її надавали посольству парламентські комітети, зокрема, Комітет із закордонних справ на чолі з Олегом Білорусом і депутатська група з міжпарламентських зв'язків.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

В одній зі своїх статей Чжоу Лі зауважив: «Китай і Україна — великі держави з древньою історією та блискучою культурою. Від дня встановлення дипломатичних відносин між двома країнами зберігається перманентна тенденція здорового й стабільного розвитку двосторонніх зв'язків, спостерігається постійний обмін візитами на високому рівні, співробітництво між Китаєм і Україною в галузях економіки й торгівлі, науки й техніки, освіти, культури невпинно розширюється і поглиблюється, обіцяючи багатообічну перспективу розвитку. Посольство Китайської Народної Республіки в Україні бажає разом із широкими колами українського суспільства підняти китайсько-українські відносини дружби й співробітництва на якісно новий рівень». Саме розвиток двосторонніх відносин і їхнє поглиблення були одним із пріоритетів роботи посла. В інтерв'ю він заявив: «Розвиток і поглиблення співробітництва відповідає прагненням наших країн і народів. Сподіваюся на тіснішу взаємодію між нашими країнами».

У політичній сфері Китай стежить за розвитком політичної ситуації в Україні. «Повинен сказати, що китайський уряд керується головним принципом — поважати обраний країною і її народом шлях розвитку, — заявив Чжоу Лі. — Як я вже казав, Китай підтримує зусилля України, спрямовані на забезпечення суверенітету, національної незалежності й територіальної цілісності. В міжнародних справах обидві сторони чесно співробітничають і підтримують одна одну з багатьох важливих питань. І Китай, і Україна належать до країн, що розвиваються. В інтересах обох держав немає докорінних протиріч, жодних перешкод для співробітництва, політичні відносини між нашими країнами мають гарні перспективи».

У Багдаді тривають вибухи

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Місцева влада не виключає, що кількість жертв і потерпілих збільшуватиметься. Ця терористична атака відбулася через два дні після того, як у неділю вранці в центральній частині Багдада, у районі Мансур, де розташовуються дипломатичні місії іноземних держав, з інтервалами в кілька хвилин прогриміли три вибухи. У результаті недільних терактів, за останніми даними, загинули 42 особи, більш як 200 дістали поранення.

Перший вибух прогримів біля посольства Ірану, ще два вибухових пристрої спрацювали в районі, де розташовувалися посольства й консульства інших іноземних держав. Значних пошкоджень зазнали будинки посольств Іспанії та Німеччини, постраждали посольство Ірану і консульство Єгипту, четверо співробітників якого дістали поранення.

У прес-службі МЗС України «Голосу України» підтвердили інформацію про те, що в результаті терактів у Багдаді також зазнав незначних пошкоджень будинок посольства України. Зокрема, вибуховою хвилею від підірваних бойовиками-смертниками автомобілів вибило шибки розташованого на першому поверсі консульського відділу та інших приміщень нашого будинку. Із співробітників ніхто не постраждав. Проте, превентивні заходи безпеки після цього посилено. У зв'язку із НП було категорично заборонено залишати територію посольства й навіть усередині будинку знімати каски та бронежилети.

Український МЗС виступив із засудженням «цинічних терактів, що сталися в день православного Великодня».

ФОТОФАКТ

Будівельники встановили величезного пацюка біля Емпайр Стейт Білдінг у Нью-Йорку, вимагаючи поліпшення умов праці й підвищення заробітної плати від жадібних, на їхню думку, роботодавців.

Фото Сіньхуа/Укрінформ.

У Польщі вшанували пам'ять жертв Катині

Учора у Катинському лісі за участю прем'єр-міністрів Російської Федерації та Республіки Польща Володимира Путіна та Дональда Туска відбулися заходи з нагоди 70-ї річниці катинського злочину. Назви «Катинський ліс», «Катинський злочин» у Польщі не вимагають додаткових пояснень. Більшість поляків одразу розуміє, що йдеться про розстріл 1940 року 22 тисяч польських офіцерів та чиновників II Речі Посполитої, які потрапили у радянський полон восени 1939 року, тобто після нападу Німеччини та СРСР на тодішню Польщу. Катинь — це село у Російській Федерації, 18 км західніше Смоленська, куди навесні 1940 року на підставі ініційованого Лаврентієм Берією та підписаного Йосипом Сталіним, Всеволодом Мєркуловим, Богданом Кобуловим розпорядження були привезені та розстріляні польські військовополонені та в'язні із таборів у Козельську, Старобільську й Осташкові.

Після завершення Другої світової війни впродовж півстоліття у Радянському Союзі цю подію замовчували. В обвинувальному вироку на Нюрнберзькому процесі радянські прокурори вимагали включити катинський злочин до переліку актів геноциду, вчинених фашистами. Проте у Нюрнберзькому вироку про це не було сказано жодного слова. На думку деяких польських дослідників цієї проблеми, цей факт слід вважати достатнім доказом того, що катинська трагедія залишається відкритим питанням. Офіційна Москва визнала цей злочин 13 квітня 1990 року, але це було лише на рівні політичної декларації. Слідство у цій справі ведеться прокуратурою Російської Федерації й нині.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

У НОМЕР

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Ювелірні вироби не пройшли «зелений коридор»

У пункті пропуску «Шегині» працівники Львівської митниці спільно з представниками УСБУ в Тернопільській області запобігли спробі незаконного переміщення через кордон прикрас із дорогоцінних металів. Як повідомив начальник сектору зв'язків з громадськістю Львівської митниці Роман Макар, громадянин Росії, прямуючи з Польщі через пункт пропуску «Шегині» митного поста «Мостиська» легковим автомобілем, обрав для перетину кордону смугу спрощеного митного контролю, так званий зелений коридор. І тим самим наголошував, що не має товарів, обов'язкових для декларування.

Та після ретельного огляду в конструктивних порожнинах автомобіля виявлено ювелірні вироби, зокрема хрестики, мощевики, замки до ланцюжків тощо, загальною вагою близько 9 кілограмів.

Незаконний товар вилучено й скеровано на експертне дослідження. Вилучено також і автомобіль.

Ірина ЄГОРОВА.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Затримали постачальниць «живого товару»

Двох зловмисниць, які намагалися переправити жительку Кривого Рогу до Росії, затримали на контрольно-пропускному пункті.

Ще в листопаді 2009-го дніпропетровські оперативники отримали відомості про 34-річну жительку Кривого Рогу, яка вербувала та переправляла жінок до РФ, де їх продавали у сексуальне рабство. Як з'ясувалося, підозрювана й раніше мала проблеми із законом.

Під час подальших оперативно-розшукових заходів правоохоронці встановили ще одну учасницю «бізнесу» — 33-річну криворожанку. Злочинна схема діяла з вересня 2009 року: одна із зловмисниць вербувала дівчат, здебільшого, із неблагополучних сімей, а також із родин, які потрапили у скрутне матеріальне становище, а друга переправляла завербованих залізницею до Москви та передавала «товар» сутенерові. За кожну продану українку зловмисниці отримували від 200 до 400 доларів, повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ УМВС в області. Гроші передавали через провідників поїздів.

Оперативники мають інформацію ще про трьох жінок, які були переправлені за кордон та наразі перебувають у Москві. Порушено кримінальну справу.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Сьогодні Президент України Віктор Янукович відвідає Республіку Казахстан для зустрічей із владою, *повідомляє прес-служба глави держави*

Міністерство юстиції затвердило зразки свідоцтв про право власності на об'єкти нерухомого майна. Згідно з наказом міністра юстиції Олександра Лавриновича, відповідні свідоцтва вводяться в дію з 1 червня 2010 року, *повідомляє прес-служба Мін'юсту*

ПОДРОБИЦІ

Суд визнав протиправним указ про присвоєння Степану Бандері звання Героя України

Донецький окружний адміністративний суд виніс рішення у «справі Бандери» за позовом юриста Володимира Оленцевича. Позивач вимагав визнати незаконним указ колишнього Президента України Віктора Ющенка про присвоєння Степану Бандері звання Героя України.

На думку юриста, керівник держави діяв усупереч закону, оскільки високе звання присуджується лише громадянам України, а лідер ОУН ним не був. На минулому засіданні суд постановив залучити як третю особу онука Бандери, оскільки саме він отримував із рук Віктора Ющенка орден та посвідчення про нагородження діда. Пізніше стало відомо, що Степан Бандера-молодший просить перенести засідання, оскільки не може приїхати до Донецька з поважних причин.

Але суд вирішив не затримувати розгляд справи й відхилив клопотання онука лідера ОУН як необгрунтоване. На останнє засідання не з'явилися також представники відповідача. У проголошеному суддею Каріне Абдукадировою рішенні указ Президента В. Ющенка визнано протиправним і таким, що підлягає скасуванню. Це рішення суду першої інстанції, і відповідач може оскаржити його в апеляційному суді. Пікантності ситуації надає той факт, що теперішній голова держави Віктор Янукович навряд чи стане подавати апеляцію. Зате тепер Президент України отримав юридичні підстави позбавити Степана Бандеру звання Героя України.

Показово, що свого часу Володимир Оленцевич оскаржував присвоєння звання Героя України Роману Шухевичу й також обгрунтовував позов тим, що названа особа не була громадянином України. Той позов суд залишив без задоволення.

Ліна КУЩ.

P. S. ***Колишній Президент, лідер «Нашої України» Віктор Ющенко вважає, що рішення Донецького окружного адміністративного суду засвідчило курс нинішньої влади на посилення протистояння в суспільстві. Для поглиблення протистояння вже давно використовуються питання мови, церкви, історії. «Тепер до них додалося ще й протиставлення одних героїв іншим», — зазначив він. Такі провокаційні технології є особливо цинічними й небезпечними саме напередодні святкування 65-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні. У зв'язку з цим В. Ющенко закликав Президента В. Януковича усвідомити свою відповідальність і вжити всіх передбачених законодавством можливостей для запобігання перегляду рішень по вшануванню українських героїв.***

Писанкарів чекають у Коломиї

У Коломиї, що на Прикарпатті, пройде традиційний фестиваль «Писанка».

Участь у ньому візьмуть майстри писанкарства не лише з України, а й з інших країн, зокрема з Польщі, Росії, Румунії. Офіційне відкриття фестивалю відбудеться 10 квітня, а підсумки і нагородження учасників — наступного дня. Основні заходи фестивальної програми пройдуть на площі перед єдиним у світі музеєм Писанки. У програмі — виставка-продаж творів декоративно-ужиткового мистецтва, конкурс писанкового розпису, мистецька програма за участю колективів народної аматорської творчості, українські Великодні вечорниці для молоді, розважальна програма «Коломийська забава». Родзинкою цьогорічного фестивалю буде конкурс розпису нетрадиційної писанки. Організатори нагородять переможців грамотами та цінними призами.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, Президент України Віктор Янукович і Прем'єр-міністр України Микола Азаров узяли участь у Великодньому богослужінні в Лаврі.

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

Серед експонатів — пляшки та банки з-під кави

В одній із бібліотек Запоріжжя (імені Комарова) з нагоди великодніх свят відкрито незвичайну виставку. Місцеве творче об'єднання «Самоцвіти», що налічує шість десятків народних майстрів, виставило для показу майже сотню виробів із бісеру. Це високохудожні твори, вельми популярні серед відвідувачів. Та найцікавішими в експозиції стали твори Наталі Дегтярьової — це розписні пляшки та банки з-під кави. Виставка працюватиме протягом усього великоднього тижня.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запорізька область.

ФОТОФАКТ

Великдень святкують і в Чорнобильській зоні: Матрона Ларіонко із села Теремці Чорнобильського району підготувала все для традиційного святкового столу.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Мелодія п'ятнадцяти нових дзвонів протягом години лунала над містом

На Великдень у вінницькому православному Свято-Преображенському кафедральному соборі вперше озвалися п'ятнадцять нових дзвонів. Протягом години вони безперервно сповіщали про прихід одного з найбільших християнських свят — Воскресіння Христа. Говорити їх навчили два молодих паламарі — 14-річний Владислав Прудкий та 16-річний Ростислав Олівінський. Вправно поводитися із дзвонами їх навчили майстри в одному з російських міст Ярославської області. Ті самі, що виготовляли дзвони для храму. Найбільший з них важить 540 кілограмів.

— Встановити нову дзвіницю з п'ятнадцятьма дзвонами вдалося завдяки пожертвам меценатів, — каже настоятель храму отець Василь Рішко. — Храм, збудований ще 1758 року, потребував реконструкції. До неї приступили наприкінці 90-х років минулого століття. Добудовували купол. А перед святом встановили нові дзвони.

Дзвонарі вважають, що звуки церковних дзвонів мають лікувальну силу. З цього приводу юнаки можуть навести не один приклад. Про них їм розповідали церковних справ майстри, чиїми руками виготовлені дзвони.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Лики малюють природа та хлопчик

Село Болязуби, що у Збаразькому районі, у дні великодніх свят стало місцем паломництва. Тут на пеньку від зрізаного дерева явився лик Ісуса Христа.

Першими його побачили місцеві жінки, котрі поверталися з ранкового богослужіння. І потягнулися сюди люди з багатьох сіл не лише Тернопілля, а й сусідніх областей. Побували біля пенька і священики. Вони вважають, що кожне божественне з'явлення спонукає до покаяння, духовного очищення. Однак реакція церкви поки що вичікувальна. Висновки щодо образу (риси Спасителя доволі чіткі) будуть зроблені після тривалих спостережень і вердикту спеціальної церковної комісії.

Справжнім відкриттям у ці дні став і 13-річний іконописець з села Гадинківці Гусятинського району Іванко Крутій. Хлопчик любив малювати змалку. Починаючи з трьох років, крейдою, вуглинкою з печі розмальовував будь-яку поверхню. Нині він за кілька кілометрів їздить на уроки до Копичинської художньої школи. Вчителі його хвалять. Яке б завдання не дали, талановитий учень привнесе у нього щось своє, нестандартне. І хоч малює хлопчик (до речі, лівою рукою) на будь-яку тему, та найбільше його тягне до іконописання. В основному він малює так, як уявляє, а не як передбачено канонами. Ікони юного художника, а намалював він їх більше двох десятків, односельці вставляють у рамки і вішають на стіни. Сім'я, у якій підростає двоє дітей, живе дуже скромно. Весь дохід — з домашнього господарства, городу та сезонних батьківських заробітків (мати без роботи). Іванко береже кожен пензлик, економить фарби.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Свято у Горбанівці

Як ніколи велелюдно було минулої неділі на території храму Пресвятої Богородиці у селі Горбанівка Полтавського району. Пошанувати Світле Христове Воскресіння зібралися сотні сільчан — з надією і вірою в те, що вже наступний Великдень вони відзначатимуть у новозбудованому храмі, куполи якого вже засяяли золотом.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

На знімку: під час обряду освячення.

Фото автора.

Крига скресла?

БАЛАНС МІСЯЦЯ

* Формування нової парламентської коаліції та складу Кабінету Міністрів стимулювало швидкий перерозподіл сфер впливу та приплив спекулятивного капіталу — про «мокру справу».
* Кабінет Міністрів прогнозує підвищення продуктивності праці в 2010 році на 2,9 відсотка — про мікростандарти.
* Антимонопольний комітет порушив справу проти 15 нафтотрейдерів за ознаками антиконкурентних дій — про два гривеники.

Та сама весна

Прихід нового Кабінету Міністрів на тлі будь-яких подій мав би вирізнятися, як одна календарна зміна від іншої. Цього разу це збіглося в часі з приходом весни. Криза скресла в усіх значеннях. Кажуть, загинуло бозна скільки риби тільки тому, що перед тим, як скидати воду в Київське водосховище, забули зняти з приколу криголами. За це не спитали, бо, переконані, що справа була того варта, а хіба до того було інакше?

Більшу частину березня новий уряд ніби прагнув переконати нас у тому, що нинішня весна найвесняніша з усіх, які ми мали. Про це казали й чисельні кадрові перестановки по вертикалі, й відкликання багатьох старих розпоряджень та законопроектів — по горизонталі. Як наслідок, відновлено нову-стару управлінську вертикаль влади на коаліційних засадах, яка задекларувала провести економічні реформи. Якщо вийде, то уряд переплюне славу діда Мазая, який успішно закрив «мокру справу». Весна, однак, та сама, що й була за правління Юлії Тимошенко. Вкотре просили гроші в МВФ та Нацбанку на проїдання, чи то пак — на погашення дефіциту бюджету. Вкотре до його законодавчого прийняття відкладали реалізацію багатьох держпрограм — від наведення порядку в ЖКГ та на дорогах аж до підтримки військово-транспортного літака Ан-70. Вкотре й Нацбанк, і МВФ поставилися лояльно до труднощів моменту і, чого там, до законодавчої нестерильності низки рішень. А на додачу офіційна Москва дипломатично відшила офіційний Київ із його пропозиціями знизити рівень цін на природний газ. Хіба не та сама весна!?

Але хто б сумнівався, що криза скресла! Різке зростання світових цін на залізорудну сировину (більш як на 90 відсотків) стимулювало подорожчання металопродукції вітчизняного виробництва, що відкриває блискучі перспективи перед експортерами. Ціни на заготовки українського виробництва наприкінці місяця сягнули вже $600—620 за тонну (FOB), інакше кажучи, рівня 2008 року. З боку економіки прокинувся попит на гроші, про що свідчить різке зростання монетарної бази (4,1 відсотка за місяць).

Зниження дохідності українських єврободів до 6—7 відсотків і подешевшання страхових інструментів на міжнародних фінансових ринках засвідчило пробудження неабиякого інтересу з боку інвесторів до політичних перемін у нашій країні. Прямо кажучи, це реакція на досягнення політичної згоди між урядом і Президентом. Не забарилися і позитивні зміни на валютному та ринку внутрішніх запозичень. Навіть зниження дохідності ОВДП упродовж місяця більш як удвічі не відбило зацікавленості у цих паперах — сума ОВДП, яка обертається на вторинному ринку, перетнула психологічний рубіж у 100 мільярдів гривень! Це колосальний важіль для стабілізації державних фінансів, якщо, звісно, розумно цим скористатись.

Місяць додав упевненості в тому, що кризові явища в економіці стрімко вщухають. Це теоретично стримуватиме людей стосовно користування банківськими послугами, тому на практиці банки вже вдаються до зниження ставок за депозитами, формуючи попит на послуги, скажімо, пайових фондів, як альтернативних джерел збереження дохідності заощаджень. За ці заощадження боротимуться з не меншим реформістським завзяттям, ніж минулої або позаминулої весни. Бо крига скресла. І зайці для діда Мазая — не тільки дорогоцінне хутро, а й можливість знизити процентні ставки за кредитами для великого бізнесу. Але прогнозувати, як буде далі, до затвердження держбюджету в парламенті, ніхто не наважується. Адже так само, як припливли гроші, так вони можуть і відплисти, бо на думці інвесторів вочевидь прибутки від можливої ревальвації гривні, яку обіцяє відновлення докризових кондицій економіки.

Ті само очікування

Масштаби економічного підтоплення передбачити так само важко, як і попередникам уряду Миколи Азарова. Дефіцит держбюджету — карколомний. Водночас прогнози нової влади, які планують закласти в основу держбюджету-2010, передбачають зростання ВВП на рівні 3,7 відсотка (номінальний — 1083,1 млрд. грн.), споживчу інфляцію — 13,1 відсотка, промислову — 14,4. Його попередники прогнозували ті само 3,7 відсотка економічного зростання (номінальний ВВП — 1178,6 млрд. грн.), за споживчої інфляції — 9,7 і промислової — 13,6 відсотка. Попри істотно нижчу цінову динаміку вони передбачали, що доходи прибуткових підприємств виявляться вищі, ніж прогнозує уряд Миколи Азарова (174,2 млрд. грн.), а фонд оплати праці найнятих працівників та грошове забезпечення військовослужбовців — дещо менший (прогноз нинішнього уряду — 338,9 млрд. грн.). Просто кажучи, якщо Юлія Тимошенко відмовлялася перед виборами декларувати зростання інфляції, яка сприяє виконанню держбюджету, то сьогодні в цьому потреби вже немає.

Згідно з річними очікуваннями, середній розмір номінальної зарплати зросте з 2197 гривень (станом на вересень 2009 року) до 2245 гривень, реальна середня зарплата — на 5 відсотків. Ані уряд, ані населення не готові до початку реформ, як-то кажуть, матеріально, про що свідчить зростання заборгованості з виплат заробітних плат. Якщо уряд розпочне реформи на позичені в МВФ гроші, то де брати людям кошти на адаптацію до цих реформ? Підвищувати соціальні стандарти запозиченнями — те саме проїдання, за яке шпетили уряд Юлії Тимошенко. І яке стоятиме на заваді головної мети — виведенню економіки на траєкторію сталого зростання. Добре, що в урядових прогнозах з'явився орієнтир продуктивності праці (має зрости на 2,9 відсотка). По-перше, цей показник дає змогу нівелювати тиск зростаючих середніх заробітних плат на споживчі ціни, по-друге, створює відповідну базу для порівнянь з іншими країнами.

Нинішній уряд гризуть сумніви щодо покращення стану зовнішньої торгівлі — він погіршує сальдо торговельного балансу на 3,7 мільярда доларів США під тиском ревальваційних очікувань, на які «хворіють» і нерезиденти. Не захворіти було важко: якби Нацбанк не викуповував надлишки «зелені» з міжбанківського ринку в березні, то ми мали б уже зараз курс 7,5—7,6 грн./$. Чи йдеться про повернення до політики фіксованого обмінного курсу, яка привела країну до непоправних втрат через безпрецедентну девальвацію курсу гривні, стане відомо після висновків МВФ. Ще одна прикрість — уряд уникає жодних зобов'язань зі створення робочих місць, залишаючи без змін рівень безробіття на нинішній рік (8,1 відсотка). Мимоволі спадає на думку, що чогось в урядових очікуваннях бракує. Потужна діяльність цього місяця віце-прем'єра Бориса Колесникова підказує — Євро-2012. Адже якщо уряд, справді, налаштований пришвидшити підготовку в рамках цього проекту, то можна розраховувати й на нові робочі місця. Меморандум про співпрацю з ТОВ «Львівський автобусний завод», який підписав віце-прем'єр із питань підготовки до Євро-2012 цього місяця, передбачає виготовлення 1,5 тисячі автобусів і 500 тролейбусів. А з ним, до слова, можуть бути пов'язані й приємні очікування державної лізингової компанії, чий статутний фонд пропонують збільшити за рахунок кредиту «Укрексімбанку».

Ті само відкладені реформи

Якщо березневі прогнози формуватимуть проект держбюджету-2010, цей документ може стати яблуком розбрату навіть усередині парламентської коаліції. Попри блискавичне політичне переформатування країни й створення Комітету з економічних реформ під орудою Віктора Януковича, поки що вони не набули першорядного значення. Головне — одержати п'ять мільярдів доларів США четвертого траншу кредиту stand by від МВФ для збалансування доходів і видатків держбюджету-2010. При цьому попередники уряду просили 3,8 мільярда доларів США по суті на ті само цілі. Та само весна, ті само проблеми, ті само відкладені реформи.

Коли стрімко (до межі в 8,50 гривні за літр) подорожчав бензин А-95, нова команда з Мінпаливенерго, як у добрі часи, зібрала нафтотрейдерів, щоби домовитися про зниження цін. І, як було вже не раз, навзамін від міністра палива та енергетики Юрія Бойка бізнесмени вимагали законодавчого розв'язання наболілих проблем (здебільшого вони стосувалися противаг до агресивної торговельної політики групи «Приват»). Домовилися, що середні ціни в брендових мережах опустять на два гривеники, якщо держбюджет-2010 забезпечить більш тісний зв'язок європейських цін із цінами на нафту власного виробництва, яка продається на аукціонах, якщо буде вдосконалено механізм визначення стартової ціни продажу, що унеможливить штучне її заниження, якщо парламент схвалить низку законопроектів, спрямованих на демонополізацію ринку. Міністру Бойку залишається тільки взяти дещо з відкладеного ще в минулому. Законопроекти, які стосуються зміни акцизних ставок на компоненти бензинів, реактивне паливо, мазут, уже давненько підготовлено до розгляду в парламенті.

Зазвичай відкладені реформи не муляють доти, доки найпохмуріші очікування не справджуються. У березні ми згадали про занехаяні колектори тільки тоді, коли небезпека великої води в деяких регіонах стала очевидна. Хіба раніше було інакше? Може, владі варто бути послідовнішою? Адже для бізнесу не важливо, хто ініціатор, скажімо, лібералізації підприємництва, він зацікавлений у тому, щоб лібералізація відбувалась.

Сергій ВЛАД.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Банківський сектор нестабільний через «погані» кредити

Загрозою для ведення бізнесу в Україні є нестабільність банківського сектору. Про це заявив директор Європейського банку реконструкції і розвитку в Україні Андре Кююсвек під час українсько-естонського бізнес-форуму в Донецьку.

За словами банкіра, рівень так званих «поганих», або ризикованих кредитів у портфелях українських фінансових установ досить високий. «Мова йде про 20—30 відсотків, у залежності від банку. В деяких — краще, в деяких — навіть гірше», — пояснив пан Кююсвек. За його словами, до капіталу українських банків ЄБРР торік вклав понад 600 мільйонів доларів. Всього ж на підтримку корпоративного та фінансового сектору під час економічної кризи спрямовано 2 мільярди доларів.

Серед переваг України іноземні інвестори називають величезний внутрішній ринок, ліберальний ринок праці та демократичні інститути. Серед мінусів — бюрократію і корупцію. «Не завжди зрозуміло, що треба робити, як робити, з ким про це потрібно говорити, — зазначив директор ЄБРР в Україні. — В Естонії ні з ким говорити не потрібно. Все через Інтернет, жодного людського фактору. На жаль, в Україні дуже високий рівень корупції. Це пов'язане із бюрократією». Серед інших ризиків фінансист називає дуже високу залежність економіки від цін на сталь та «брак реформ через політичні причини». Утім, зараз іноземні інвестори вважають, що ситуація змінилася і що консолідована українська влада нарешті візьметься за необхідні перетворення. «Я був у Донецьку на стадіоні. Стадіон чудовий. До Євро-2012 нам належить побудувати ще аеропорт, готелі, дороги, комунікації, зробити енергопостачання — а так усе чудово», — пожартував естонський фінансист.

За час роботи в Україні з 1996 року ЄБРР надав підприємствам Донецької області кредитів на суму понад 900 мільйонів доларів. В тому числі, для реалізації проектів на Старобешівській ТЕС, заводах «Каргілл» та «Істіл». Крім того, малим та середнім підприємствам через банківську систему видано понад 65 тисяч кредитів.

Ліна КУЦ.

У НОМЕР

➤ ТЕРНОПІЛЬ

Ремонт доріг — під контроль водіїв і громадськості

Міський голова Тернополя Роман Заставний обіцяє до кінця травня відремонтувати всі міські дороги. Йдеться про ямковий ремонт, оскільки на щось більше коштів немає. В очікуванні бюджету доводиться розраховувати лише на 15 відсотків минулорічних асигнувань, а це 800—900 тисяч гривень, та на запозичення. А ось стежити за якістю робіт міський голова запропонував водіям таксі та громадського транспорту, а також громадським організаціям. Кожен може зателефонувати до його приймальні та повідомити про недбалість чи відхилення від технології ремонту.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

➤ ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

Фундамент закладено. Настав час зводити «будинок»

За останні три роки сільський туризм на Луганщині почав розвиватися активніше. Створені й надають послуги вісім садиб у п'яти районах регіону, які приймають туристів із Канади, Німеччини, Франції, Ізраїлю, Росії. Ще десять садиб у різних районах Луганщини перебувають у стадії становлення. За фінансової підтримки Європейського Союзу й участі представників міжнародних проектів для популяризації туристичного потенціалу області було організовано рекламно-інформаційні тури, створено єдину інформаційну базу даних про надавані послуги, туристичну інфраструктуру тощо. Крім того, партнерські відносини управління культури й туризму облдержадміністрації із громадською організацією «Агентство сталого розвитку Луганського регіону» і координаторами проекту «Комплексне використання земель Євразійських степів» дали змогу здійснити навчання з організації сільського зеленого туризму в Польщі для 50 представників районних адміністрацій та голів сільських і селищних рад. В області вважають, що із затвердженням регіональної цільової програми розвитку сільського туризму на 2010—2012 роки закладено міцний фундамент подальшої успішної роботи.

Алла АНТІПОВА.

➤ ДОНЕЦЬК

Вугілля із французьким акцентом

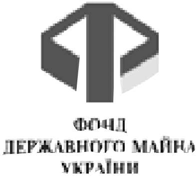
На проектну потужність вийшла нова лава на орендному підприємстві «Шахта імені Засядька» (Донецьк). Тепер із лави видобувають 1,5 тисячі тонн палива на добу. Під час монтажу були задіяні всі підрозділи вугільного підприємства. Основні завдання лягли на колектив дільниці № 1 (начальник В'ячеслав Степанов). Оскільки пласт, який відпрацьовується, є малопотужний, потрібно було грамотно виконати низку інженерних заходів.

Нова лава оснащена надійним обладнанням зарубіжного виробництва. «Ми придбали гідравлічне обладнання відомої французької фірми Steel Tech: більшість європейських видобувних комплексів працюють на гідравліці саме цієї компанії, — розповів директор шахти Ігор Єфремов. — На жаль, аналогічна вітчизняна техніка недешева і, так би мовити, одноразового використання. А французькі партнери дуже оперативно і якісно виконали замовлення».

Зараз на шахті готують ще одну нову лаву, яку мають запустити наприкінці року. Крім того, вугільне підприємство продовжує виконувати заходи із попередньої дегазації шахтного поля.

Вл. інф.

Заборгованість по зарплаті в 2009 році зросла на 23,9 відсотка і сягнула 1,5 мільярда гривень, *повідомляє прес-служба Рахункової палати України*

Фонд державного майна України за перші три місяці 2010 року перерахував до державного бюджету від напрямів своєї діяльності 305,997 мільйона гривень, *повідомляє прес-служба ФДМУ*

ЛУГАНСЬК

У підпільних ігрових залах грають по... талончиках

В одному із закладів Луганська оперативники управління боротьби з економічною злочинністю виявили 20 гральних автоматів, п'ять із яких працювали.

У вилученому обліковому журналі зафіксовано всі операції грального залу, пов'язані з рухом грошей. Адміністратор залу заявляла співробітникам міліції, що виконує обов'язки сторожа. Під час обшуку виявлено 347 грн. Крім того, знайдено талончики, які клієнт одержує в обов'язковому порядку для повноцінної участі у грі. Факт функціонування залу автоматів у цілодобовому режимі підтверджували й відповідні записи в журналі, де вказувалися щоденні суми, що проходять по «касі». Співробітники міліції вилучили гральні автомати до рішення суду.

Вл. інф.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Шахтарі захистили пам'ятку тоталітарної доби

Нововолинський міський відділ внутрішніх справ з шахти №9 «Нововолинська» повідомили, що невідомі на території підприємства намагаються демонтувати пам'ятник Леніну.

Згодом з'ясувалося, що це до роботи приступили працівники одного із приватних підприємств, які діяли відповідно до договору про демонтаж пам'ятника, укладеного з міською організацією партії «Свобода». Дозвіл на це, на основі розпорядження Президента від 28.03.2007 року про знищення наслідків тоталітарного минулого, дала й Литовезька сільська рада Іваничівського району, на території якої розташовано шахту. Однак таке свавілля не сподобалося працівникам вугільного підприємства. Вони заборонили збивати пам'ятник відбійними молотками. Найголовнішим аргументом стала заява про те, що згоди на знесення монумента, який понад сорок років стоїть перед адмінкорпусом шахти, трудовий колектив і керівництво підприємства не давали. Через кілька днів пошкоджений постамент пам'ятника було поштукатурено і на ньому з'явилася табличка «Пам'ятка тоталітарної доби».

Микола ЯКИМЕНКО.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

У лісівників — «посівна»

Лісівники краю підготували близько 800 гектарів грунту під нові ліси.

Насадження з'являться переважно в місцях, не придатних для ведення сільського господарства. Тим часом майже на півсотні постійних та тимчасових розсадників підростає до 13 мільйонів саджанців та сіянців. Паралельно на площі більш як у тисячу гектарів будуть відновлюватися старі ліси.

Ірина КОЗАК.

На швидкості 120 км\год однією рукою водій маршрутки тримає кермо, а другою із задньої кишені витягує здачу

У Страсну п'ятницю в країні закипів справжній міграційний рух. Люди масово виїздили на свої малі батьківщини. Завбачливі українці про квитки на потяги подбали заздалегідь. Допомогла і «Укрзалізниця», призначивши майже чотири десятки додаткових поїздів. Але на всіх білетів усе одно не вистачило. Відтак без заробітку не залишилися і власники міжміських маршрутних перевезень. А пасажири останніх після Великодня додому повернулися не тільки із пасками і крашанками, а й з купою екстремальних історій.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

— Про квитки на потяг я згадала в останній момент, коли від них уже й сліду не лишилося, — розповідає наша читачка Олена. — На поміч прийшли маршрутні пасажирські перевезення. Охочих виїхати зі столиці було стільки, що вже за 25 хвилин до відправлення у салоні залишилося тільки два вільних місця. Між іншим, останнє зайняв молодий чоловік без багажу, але з собакою. Причому його чотирилапий друг був без намордника, без клітки і, скоріше за все, без жодних медичних довідок про стан здоров'я.

А от Ірина Шерстюк хоч і їхала не в маршрутці-зоопарку, але свою подорож менш цікавою назвати не може:

— Майстерність водіїв маршруток не знає меж. Ну хто б ще так зміг: на швидкості 120 км підвестися, однією рукою тримати кермо, а іншою із задньої кишені пасажирам здачу діставати. Просто віртуози. І це при тому, що в суботу зранку в Києві ще й дощило.

Більше, ніж поведінка, Ніну Дейнеку збентежила розмова водія.

— Я до Києва виїхала о 4 години ранку. Сіла недалеко від водія. Тільки думала подрімати. Коли це наш керманич дістає свій мобільний, набирає номер і каже: говори зі мною, а то я засинаю. Він, бачте, тільки-но із Черкас повернувся. Не встиг відпочити, як його на роботу викликали. В мене сон, як рукою зняло. Ні на мить очей не зімкнула. А водій щогодини зупинявся, купував собі то каву, то енергетичний напій.

На запитання пасажирки, як водія взагалі могли на маршрут у такому стані випустити, чоловік посміхнувся. Мовляв, а хто ж його перевірить, у ньому ж електронного чіпа немає.

Міжміські маршрутки стають дедалі популярнішим транспортним засобом. Звичайно, можна заплющувати очі на їх технічний стан і на самопочуття водіїв та молити Бога, аби нічого не сталося. Втім, щоразу така поїздка — наче гра в рулетку. Де життя пасажира знаходиться в руках водія, який, можливо, уже кілька діб не спав. Або просто його автівка несправна. З пошкодженими, приміром, колесами чи гальмами.

— Наступного разу за місяць візьму квитки на потяг. Ще однієї такої поїздочки моя нервова система просто не витримає, — зізнається пані Ніна.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Страшна статистика

Ось лише декілька прикладів ДТП за участю маршруток, що сталися за останні півтора місяці. Троє людей загинули, ще десять травмовані в результаті ДТП у Житомирській області. Близько години ночі 15 березня на 74 км автошляху Житомир—Чернівці водій автобуса «Неоплан», що перевозив 21 пасажира за маршрутом Житомир—Хмельницький, на повороті дороги не вибрав безпечну швидкість руху, не впорався з керуванням і з'їхав у кювет. У Севастополі 10 березня в районі зупинки «Галини Петрової» перевернулася маршрутка, що прямувала 85-м маршрутом. Ще одне ДТП сталося в Чернігівській області, де в результаті зіткнення мікроавтобуса з вантажівкою загинули двоє людей. Тут водій маршрутки також не впорався з керуванням, виїхав на смугу зустрічного руху, де зіткнувся з вантажівкою, що рухалася назустріч.

А найбільш резонансним, мабуть, стало зіткнення вантажівки DAF, що везла близько 20 тонн вантажу в Полтаву, з мікроавтобусом «Мерседес-Бенц» у Харківській області. У результаті всі семеро пасажирів (три священики й четверо мирян) мікроавтобуса загинули на місці. П'ять чоловік при ударі вилетіли із салону — людей буквально розкидало по дорозі. Ще двох у кабіні водія затисло під уламками металу.

Михайло Берлін, президент ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху»:

За даними Першого національного соцдослідження безпеки дорожнього руху в Україні, що провели за ініціативою ВГО «Асоціація безпеки дорожнього руху», саме людський чинник є основним фактором, що спричиняє ДТП. Також до найважливіших учасників дорожнього руху слід віднести водіїв громадського транспорту, які під час подорожей несуть відповідальність за здоров'я та життя численних пасажирів. Отже, насамперед жорстке дотримання правил дорожнього руху та вимог до рівня культури кермування автотранспортним засобом стосуються саме таких водіїв.

Закон України "Про автомобільний транспорт" регулює нормативні стосунки між учасниками дорожнього руху. Так, він вимагає утримання в належному стані проїжджої частини автомобільних доріг та належне облаштування маршрутів загального користування, а також наявність спеціальних документів, що дозволяють здійснювати перевезення пасажирів.

Водночас з тим, належне розуміння відповідальності, яка стоїть перед водієм громадського транспорту, — першочергова запорука високої безпеки дорожнього руху.

Ліфти можуть зупинитися

Заступник начальника територіального управління Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду по Львівській області Ярослав Кімак направив листа до львівської міськради з повідомленням про зупинку 21 ліфта Львова. Планується це зробити з восьмого квітня за результатами позапланової цільової вибіркової перевірки, проведеної ще у грудні минулого року. Ліфти, що відпрацювали встановлений термін експлуатації, тоді вирішено було одразу зупинити в різних районах Львова. Однак виконком міськради гарантував у двохмісячний термін виконати всі вимоги. І територіальне управління пішло назустріч (напередодні Нового року не хотілося псувати громадянам настрій) і дозволило експлуатацію ліфтів до 25 березня.

На сьогоднішній день, підкреслюється в листі Ярослава Кімака, роботи не проведені, виконання програми за 2009 рік провалено, і щоб не наражати людей на небезпеку, ліфти таки зупиняться.

Ірина ЄГОРОВА.

Львівська область.

Відшкодування за перенапругу

Кам'янець-Подільський міський район електромереж МРЕМ відшкодує значні збитки, нанесені через високу перенапругу мешканцям 19 будинків на вулицях Зіньковецька набережна, Соборна, Шкільна. У багатьох помешканнях вийшла з ладу побутова техніка, а в одному з них навіть виникла пожежа, пошкоджено майно та особисті речі мешканців.

Відтак, МРЕМ уже розпочав повертати постраждалим гроші, потрачені ними на ремонт їхніх побутових електроприладів, а будівлю, яку понищив вогонь, винуватці взялися ремонтувати своїм коштом. Таке оперативне відшкодування стало наслідком принципової позиції міського відділу торгівлі та захисту прав споживачів і комісії, створеної після аварії виконкомом. Остаточна сума завданих енергетиками збитків ще не називається, бо протоколи досі продовжують складати.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

На сторожі первоцвітів

Запізніла весна тільки зараз заквітчала південні схили Холодноярського лісу рястом, пролісками, фіалками, підсніжниками. Щоб уберегти червонокнижні рослини від браконьєрів та інших «любителів» первоцвітів, працівники Кам'янського лісгоспу щороку встановлюють в ареалах їх цвітіння пости лісової охорони, проводять контрольні рейди.

У заказнику «Білосніжний», на лісовому озері Зубкове та поблизу Онуфріївського джерела лісівникам допомагають волонтери — студенти Лубенського лісотехнічного коледжу та Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Майбутні майстри-лісотехніки, біологи, екологи не тільки цілодобово чергують у лісі, а й розповідають школярам та місцевому населенню про недопустимість нищення рідкісних і зникаючих лісових квітів та трав. Волонтери також насаджують нові острівці первоцвітів, розширюючи межі їх популяції. Невдовзі з ініціативи добровільних помічників-природоохоронців відбудеться масштабний науково-практичний форум, на якому розглядатимуться підсумки екологічної експедиції «Холодний Яр-2010» та проблеми збереження флори і фауни цього заповідного куточка Шевченкового краю.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: лісник Креселецького лісництва Віктор Холоденко (праворуч) та випускник Лубенського лісотехнічного коледжу Сергій Захаря обстежують ділянку проростання підсніжників.

Фото автора.

Співробітники міліції вилучили гральні автомати до рішення суду

Своя вже не страшна — чекають на російську

ВЕЛИКА ВОДА

На Полтавщині вважають, що з льодоходом цієї весни поталанило. Він не спричиняє значної шкоди, в окремих місцях йому вчасно «допомагають». Отож підвищення рівня води у річках великих проблем поки що не завдає.

Однак, як повідомили в прес-службі облдержадміністрації, поки залишаються підтопленими два відрізки автомобільних доріг: Наталівка—Штомпелівка (Хорольський район) та Кунцеве—Собківка (Новосанжарський район). Рух транспорту там обмежено, але проїзд до населених пунктів забезпечено. Внаслідок підняття рівня води в річці Мерло відбувається її перелив через дерев'яний міст поблизу села Шевченкове Котелевського району. Висота підтоплення сягає сьогодні 0,3 м. Рух транспорту через міст припинено, води користуються об'їзними шляхами.

Біля села Михнівці Лубенського району зафіксовано перелив води через греблю місцевого ставка (його площа 4,7 га). Причина — відсутність водопропускної споруди, яка... демонтована з греблі невідомими. Однак загрози підтоплення житлових будинків немає, хоча рух транспорту там припинено.

«Згідно з дорученням обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій у кожному потенційно небезпечному населеному пункті створено аварійні бригади з пропуску льодоходу і повені, які забезпечено всім необхідним обладнанням. Доповіді з районів та міст свідчать, що практично в кожній сільській раді створена аварійно-рятувальна бригада, всього на область їх налічується 525», — зазначив заступник голови Полтавської облдержадміністрації Андрій Баранов.

До речі, вдалося покращити забезпеченість аварійно-рятувальних бригад мотопомпами та човнами. Так кількість мотопомп зросла з 85 до 222.

На селекторній нараді обласного штабу з ліквідації можливих надзвичайних ситуацій начальник Полтавського обласного центру з гідрометеорології Володимир Богомацера повідомив цікаві факти спостережень фахівців: рівень води у малих річках вже зараз знаходиться на максимальній позначці. До того ж очікується підвищення води у Ворсклі, Сулі та Пслі у зв'язку із змінами погодних умов. Та головною небезпекою залишається «прихід» в область до кінця тижня «чужої» води — з Курської та Бєлгородської областей, де й бере початок більшість полтавських річок.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

ФОТОФАКТ

У Львові відсвяткували «Поливаний понеділок». За старих часів уважалося, що вода приносить здоров'я, удачу, а залишитися сухим у «мокрий» день — погана прикмета.

Фото Петра ЗАДОРОЖНЬОГО (УНІАН).

Історичні пам'ятки під загрозою знищення

Для забезпечення збереження культурних цінностей Луганської області необхідно 3,5 мільйона гривень. Це показав моніторинг забезпечення рівня надійності збереження культурних цінностей 27 музеїв області. На збереженні тут перебуває більше 412 тисяч предметів основного фонду, для яких не вистачає експозиційних площ. Сьогодні десять міст і селищ Луганщини внесені в список історичних населених місць України, на їхній території розташовано більше 4,5 тисячі пам'яток історії, археології, архітектури. «Динаміка розкрадань творів мистецтва з музеїв, незаконної діяльності «чорних археологів», вандалізму стосовно пам'яток історії й архітектури набуває в Україні загрозливих масштабів, і Луганська область не є виключенням. Багато пам'яток опинилося під загрозою знищення», — вважає начальник управління культури й туризму Луганської обласної державної адміністрації Ірина Григор'єва. На її думку, першим і негайним кроком має стати взяття в комунальну власність місцевими громадами пам'яток і оформлення земельних ділянок під ними.

Алла АНТІПОВА.

Через фальшиву міну дві години не ходили потяги

У Бахчисараї майже на дві години було припинено рух поїздів між Сімферополем і Севастополем через анонімне повідомлення про замінування вокзалу.

За словами представника МНС, відразу були евакуйовані працівники, пасажири, а також жителі прилеглих будинків. Із Сімферополя прибули піротехніки із собаками. Після обстеження вокзалу вибухової пристрій виявлений не був. Це вже не перший випадок «мінування» вокзалу в Бахчисараї. Попередню міну шукали місяць тому.

Георгій ВЕРВЕС.

Крим.

По кабель — до свого підвалу

Таку нехитру схему вигадало молоде подружжя хмельничан, які вночі спустилися до підвалу своєї багатоповерхівки і там викрали телефонний кабель, що давав зв'язок усьому під'їзду. Вирубавши за першу ніч близько 70 метрів дроту, молоді люди за два дні знову подалися на «заробітки» до іншого під'їзду і залишили без телефонного зв'язку мешканців тамтешніх квартир. Із добутого кабелю подружжя у безлюдному місці випалювало мідь, яку потім чоловік здавав за мізерну ціну заготувачам кольорових металів. Подружжя заробило на крадіжках не більше трьохсот гривень, а от щоб поновити телефонний зв'язок у трьох під'їздах, доведеться витратити не одну тисячу. Оскільки дві спроби виявилися досить вдалими, парочка зважилася ще й на третю. Але цього разу на них чекала засідка, яку влаштували працівники міліції. Тепер злодюжкам загрожує ув'язнення строком до п'яти років.

Це не перший такий випадок в обласному центрі. Кілька місяців тому на лаву підсудних сів такий само викрадач, за яким тягнулася вервечка з півтора десятка епізодів крадіжок кабелю.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Нападника через дев'ять років знайшли на Апеннінах

В Італії затримано 32-річного житомирянина, який переховувався від покарання за вчинення розбійного нападу із застосуванням вогнепальної зброї. Його шукали майже дев'ять років.

Як розповів начальник управління карного розшуку УМВС України в Житомирській області полковник міліції Сергій Ертус, зухвале пограбування було здійснене в 2001 році в Одесі. В одній з багатоповерхівок двоє чоловіків у масках, погрожуючи фізичною розправою, відібрали цінні речі та гроші в трьох громадян, а коли один з потерпілих намагався чинити опір, нападник застосував зброю і поранив його. Одного із грабіжників — раніше судимого місцевого жителя — вдалося затримати. Розслідування встановило, що напарником був житель Житомира, тому до його розшуку підключилася житомирська міліція. Всі ці роки працівники карного розшуку перевіряли інформацію про те, де може переховуватися втікач. За інформацією, отриманою через Укрбюро Інтерполу МВС України, підозрюваного затримано на території Італії. Незважаючи на те, що той був упевнений, ніби йому вдалося замести сліди: підробив документи, змінив громадянство. Тепер вирішується питання про екстрадицію.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

ФОТОФАКТ

У столиці в Національному музеї українського народного декоративного мистецтва проходить виставка «Борщівська сорочка з колекції Віри Матковської».

Фото Сергія АНІЩЕНКА (Укрінформ).

З Дністровської ГЕС вкрали лопаті турбінних агрегатів

Днями начальник охорони ГЕС-1 (Чернівецька область) І. Коваль заявив правоохоронцям, що з 15 лютого до 15 березня з території станції зникли 11 лопатей турбінних агрегатів. Вага однієї лопаті — 5 250 кілограмів нержавіючої сталі. Прокуратура Сокирянського району Чернівецької області порушила кримінальну справу.

Водночас у справі вже зараз багато запитань до представників ГЕС. По-перше, оголошено, що сума збитків, завданих крадіжкою, становить лише 40 тисяч гривень. І це за майже 58 тонн нержавіючої сталі. Звідки взялася ця цифра, незрозуміло, адже навіть якщо припустити, що її рахували за цінами на лом чорних металів, то збитки мали б становити понад 110 тисяч гривень. До того ж лопаті турбінних агрегатів — це не просто нержавіюча сталь. Згідно з технологічним процесом під час їх виготовлення до сталі додають ще кілька інгредієнтів, зокрема молібден, щоб зробити їх надміцними. Тому є підозра, що здавати вкрадене у пункт прийому металобрухту не будуть, а шукатимуть покупця, котрий використовуватиме лопаті за призначенням. У такий спосіб крадене можна буде збути за великі гроші. Але коло покупців такого «товару» обмежене. Ним можуть зацікавитися лише за кордоном. Тому ймовірно, що згодом буде здійснена спроба вивезти лопаті за кордон.

По-друге, відповідно до заяви начальника охорони ГЕС-1 крадіжка відбулася протягом місяця — від 15 лютого до 15 березня, причому викрадення здійснили зі стратегічного об'єкта, котрий мали б охороняти в тому числі й від терористичних загроз. Як озброєна охорона не помітила факту крадіжки такого масштабу, теж незрозуміло.

Сергій СУЛИМА.

У НОМЕР

ВІСТІ З ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ

Літак з Мелітополя бере курс на Гренландію

Цього понеділка відбулися урочисті проводи екіпажу Іл-76МД 25-ої авіаційно-транспортної бригади ВПС України (місто Мелітополь Запорізької області) для участі у спільному українсько-данському проекті. Його назва: «Північні соколи—2010». Мета — перевезення палива та інших необхідних для функціонування данської полярної станції «Норд» в Арктиці вантажів. Учора літак, після перельоту до Києва, взяв курс на американську військову базу «Туле», звідки власне і почнеться арктична операція. За словами заступника командувача ВПС України Василя Никифорова, з минулого року данські полярники співробітничають лише з українськими пілотами. Данію цілком задовольняють і характеристики повітряної техніки, і кваліфікація екіпажів. А ще, зрозуміло, і вартість послуг.

Ртуть вже дістала і героїв революції 1905 року

Уже майже традиційні для Запоріжжя повідомлення про розлиття ртуті досягли і скромного пам'ятника Героям революції 1905—1907 років. Сам пам'ятник, після кількох «переїздів» по привокзальній площі, розташований не дуже вдало — посеред трамвайного кільця, однак і на нього хтось примудрився вилити 620 грамів ртуті. Бійці місцевого спеціалізованого рятувального підрозділу «Кобра» у понеділок протягом майже півдня проводили демеркуризацію об'єкту і зрештою зробили його безпечним. Проте нині найважливіше інше: де в місті «б'є» той невичерпний фонтан зі ртуттю?

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

МИКОЛАЇВ

Кустарні акцизні марки до місця призначення не доїхали

У багажнику рейсового міжміського автобуса співробітники УДСБЕЗ УМВС Миколаївської області й працівники управління податкової міліції ДПА в області виявили фальшиві акцизні марки на алкоголь вітчизняного виробництва. «Багаж», що складається з 270 тисяч марок, у перерахуванні на грошовий еквівалент чималий — тягне більш як на 700 тисяч гривень. Сума, як пояснив заступник начальника УДСБЕЗ УМВС області, майор міліції Дмитро Сосинович, обчислювалася зі збитками, які могли бути завдані у вигляді несплати обов'язкових відрахувань при продажу алкоголю. Особу власника вилучених марок установлюють.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

ЧЕРНІГІВ

У магазині виробляли спиртне

У смт Десна Козелецького району (Чернігівська обл.) у підсобці приватного магазину податківці та правоохоронці виявили «цех» з виробництва алкогольного сурогату. В антисанітарних умовах спирт змішували з водою, а потім розливали у пластикову та скляну тару. Конфісковано 130 декалітрів рідини-суміші, яку планували продати за 65 тисяч гривень. Експертиза засвідчила, що вона становить загрозу для життя та здоров'я людей. Порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого частинами 1 та 3 статті 204 Кримінального кодексу України.

Сергій ПАВЛЕНКО.

У Черкасах з 12 квітня вартість проїзду в тролейбусах зросте на 20 копійок — до однієї гривні. Про ухвалення відповідного рішення виконавчого комітету Черкаської міської ради повідомив міський голова Черкас Сергій ОДАРИЧ, *передає прес-служба міськради*

У Києві триває семінар для українських прикордонників із питань безпеки важливих об'єктів для Євро–2012, який проводить федеральний правоохоронний навчальний центр міністерства внутрішньої безпеки США

«Діти підземелля»

Одна із найпопулярніших легенд про підземні ходи в місті Харкові каже: «У 1860 році під час пожежі на одній з вулиць провалився під землю кінний жандарм, і не куди-небудь, а у велику склепінну споруду.

Тоді міська влада для дослідження цього провалу призначила туди трьох в'язнів із місцевої в'язниці. Вони блукали три дні й три ночі. Кілька разів виходили на поверхню в різних частинах міста. Поповнивши запаси їжі та води, опускалися знову». Так почалося дослідження харківських підземель.

У 2003 році був створений обласний благодійний фонд сприяння історико-культурним дослідженням «Діти підземелля». Його ідейним натхненником став Андрій Ковальов, геолог за фахом і громадянин, який уболіває за свій рідний Харків. Об'єднавши навколо себе друзів і колег, вони поставили перед собою мету розвідати, вивчити і зберегти підземні лабіринти. Сучасне місто, розвиваючись, знищує стародавні будинки в історичній частині. На їхньому місці з'являються висотки зі скла й бетону. При цьому, як правило, підземні тунелі просто заливають бетоном і засипають піском. Безповоротно загублені для досліджень багато фрагментів підземель. Ті таємничі ходи, які ще залишилися, потрібно терміново зберегти для досліджень. Багатокілометрові дренажні й зливові тунелі, погреби і бункери заввишки більше п'яти метрів, водяні колодязі й природні печери. Багато городян, проходячи старими вуличками, і не підозрюють, що під їхніми ногами на глибині декількох метрів розташовані такі самі вулички. Справа за малим — дати їм статус історичної цінності, вичистити від сміття, провести електрику, створити підземний музей з туристичними маршрутами. Ентузіасти є, залишилася підтримка місцевої влади.

Андрій НЕСТЕРЕНКО.
Фото автора.

Телефон корпункту: Харків — 050-201-00-09

Вода з гірким присмаком

ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Смак прозорої холодної води з вуличної «колонки» залишився в дитинстві. Те, що нині біжить із крана на моїй кухні, я давно вже не п'ю. Не підставляю під кран ні чайник, ні каструлю — всю їжу готую на доочищеній воді. Хоч мене й запевняють: та, що в трубах, відповідає стандартам. Але, міркую я, навіть якщо десь на виході вона справді їм відповідала, то дорогою до мене по забитих іржею і ще бозна-яким нальотом старезних трубопроводах усі ті стандарти могла розгубити.

Стандарт з'їла корозія

Моє припущення час від часу підтверджує вигляд рудуватої рідини, яка біжить з крана після нетривалого відключення або під час перепадів тиску в трубах. Аргументів не на користь міських водних мереж додає й голова обласної організації «За забезпечення громадян України якісною питною водою», почесний член Всеукраїнської асоціації виробників водоочисної техніки і питної води Вадим Жижин.

Не можна сказати, що законодавство лояльне до порушників. Чому ж вони не бояться караючого меча закону? Хтось просто не знає, на скільки «тягне» відповідна стаття Кримінального кодексу, хтось сподівається, що ця кара його обмине (попередника ж обминула!), а в більшості випадків все впирається в кошти, яких катастрофічно не вистачає, щоб виправити ситуацію.

— Система водопостачання, в якій забезпечується корозійність не вище третього ступеня, вважається готовою до експлуатації і такою, що забезпечує споживачеві питну воду. Вода централізованого постачання у Дніпропетровську належить до 4-го і 5-го ступенів корозійності, тобто не може бути питною, — запевняє він. — Металеві труби, якими вона подається споживачеві, не мають внутрішнього захисного покриття, а тому руйнуються корозією, обростають, унаслідок чого втрачають пропускну спроможність і потребують дедалі більших витрат на їхнє утримання і ремонт. Через обростання внутрішньої поверхні труб вартість енерговитрат на подачу води збільшується щонайменше вдвічі.

Майже тисяча (із 1,5 тисячі) населених пунктів області вживає воду, яка не відповідає жодним стандартам. Близько 700 із них використовують підземні води з шахтних колодязів і свердловин, якість яких постійно погіршується внаслідок виробничої діяльності підприємств Криворіжжя, Нікопольсько-Марганецького родовища, шахт Західного Донбасу. Майже 290 населених пунктів користуються привізною водою.

Господарство, яке має забезпечувати подачу і якість води, — у напівзруйнованому стані. Половина водопровідних очисних споруд і мереж області відпрацювали термін амортизації, 47 відсотків мереж — аварійні.

Які метали «водяться» у річці?

Годі казати й про оздоровлення основного джерела водопостачання — Дніпра. За минулий рік його гідрохімічний стан, інформує начальник відділу інструментально-лабораторного контролю Державної екологічної інспекції в області Тетяна Калимбет, як і стан ще шести річок і п'яти водосховищ, що досліджуються за 32 показниками два—чотири рази на рік, істотно не змінився. Отже, «таблиця Менделєєва», яку скидають у річки численні промислові підприємства (а їхня концентрація в регіоні вдвічі перевищує середній показник в Україні), вся на місці. А там, де зміни все-таки ж відбулися, то, як правило, у бік збільшення вмісту забруднюючих речовин.

У Дніпрі в 1,5—6,9 разу перевищено нормативи гранично допустимих концентрацій (ГДК) для водойм рибогосподарського водокористування фосфатів, заліза, нафтопродуктів, хрому, цинку, марганцю, нікелю, міді, кадмію, завислих речовин. А важких металів — марганцю і міді — порівняно з минулорічним показником навіть побільшало.

Крім підприємств-забруднювачів, серед яких дніпродзержинські і дніпропетровські, на якість води Дніпра впливають також його притоки — Самара і Мокра Сура. З ними надходять високомінералізовані шахтні води Західного Донбасу та стічні води дніпропетровських і павлоградських підприємств. Понад 60 відсотків забруднених стоків дають комунальні підприємства.

Що загрожує забруднювачам?

Торік органами прокуратури області було порушено десять кримінальних справ у сфері охорони водних ресурсів, відправлено понад сто подань та приписів, до відповідальності притягнуто більше сотні відповідальних працівників, відшкодовано 3,2 мільйона гривень. А цього року, як повідомив начальник відділу нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства прокуратури області Олександр Біленко, вже за два місяці є сім кримінальних справ, тридцять подань та приписів, 17 позовів, до відповідальності притягнуто тридцять посадових осіб, відшкодовано 1,7 мільйона гривень.

Що ж загрожує порушникам? Службовим особам комунального виробничого підприємства Дніпропетровської обласної ради «Аульський водовід», яке впродовж року скидало у Дніпро зворотні води, перевищуючи гранично допустимі обсяги, і в такий спосіб забруднювало річку, — два роки виправних робіт, або шість місяців арешту, або до трьох років обмеження волі з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Винним у тому, що знезаражені стоки Інгулецької станції аерації (КП «Кривбасводоканал») отруювали грунти і грунтові води, загрожує, крім уже названих вище санкцій, ще й штраф до 150 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

А керівники Першотравенської сільради, яких прокурор Магдалинівського району притягує до відповідальності за те, що через їхнє недбальство односельці понад рік вживали воду, концентрація нітратів у якій більш як у чотири рази перевищувала допустимий показник, можуть отримати до п'яти років ув'язнення з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з можливим штрафом до 250 неоподатковуваних мінімумів.

Отже, не можна сказати, що законодавство лояльне до порушників. Чому ж вони не бояться караючого меча закону? Хтось просто не знає, на скільки «тягне» відповідна стаття Кримінального кодексу, хтось сподівається, що ця кара його обмине (попередника ж обминула!), а в більшості випадків все впирається в кошти, яких катастрофічно не вистачає, щоб виправити ситуацію.

Покарання спрагою

Нещодавно без води залишили тристатисячний Дніпродзержинськ. Місто покарали за борги. Дніпродзержинці завинили 38 мільйонів «Аульському водоводу», а він, у свою чергу, — 79 мільйонів компанії «Дніпрообленерго», яка й обмежила подачу електроенергії своєму найбільшому боржникові.

Про відключення не попередили, тому запасів не зробили ні в житлових будинках, ні в школах, ні в дитячих садках, ні в лікарнях. У супермаркетах вмить спорожніли полиці із пляшками з питною водою. Легких хворих з лікарень відпустили додому, важких переправляли до Дніпропетровська. Сподівання на швидке врегулювання ситуації не справдилися, і дніпродзержинцям — тим, хто заборгував, і тим, хто платив справно, довелося сісти на «сухе голодування». Особливо потерпали сім'ї з дітьми.

Ситуацію врегульовували за знайомим сценарієм: обговорили на нараді в облдержадміністрації, розробили графік погашення боргів. Прокуратура області, залучивши фахівців контрольно-ревізійної, державної податкової служб та інших контролюючих органів, взялася перевіряти, як населення сплачує за водопостачання і як використовується кожна сплачена копійка.

Як повідомили в МКВП «Дніпроводоканал», з 2006-го по 2009 рік на реалізацію програми «Питна вода Дніпропетровська» із запланованих 254,4 мільйона гривень було використано 134,6 мільйона — трохи більше половини.

Жителі області вже не вперше стають заручниками комунальних «розбірок» і потерпають від гніву енергетиків. Але прощають своїм кривдникам приниження і зневажене право на життєво необхідну річ — воду щоразу, тільки-но з крана засюрчить тоненька руда цівка.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Фото автора, Дмитра КРАВЧЕНКА та Світлани ЛУНЬОВОЇ.

ТЕОРЕМИ БУТТЯ

Хіба шахтобудівники державі не потрібні?

З 1 березня на шахті №10 «Нововолинська», єдиному підприємстві вугільної галузі, що нині споруджується в Україні, припинено всі гірничопрохідницькі і будівельно-монтажні роботи. Шахта перейшла на режим сухої консервації. Тобто проводиться лише провітрювання і водовідлив. Причина зупинки банальна — відсутність фінансування. Держава заборгувала шахтобудівникам майже 48 мільйонів гривень, у тому числі у заробітній платі — 10,8 мільйона гривень.

Якщо врахувати, що шахта споруджується вже 21 рік, то складається враження, що вона не потрібна нашій державі. Проте це не так. Підприємство, на якому працюватимуть півтори тисячі осіб, украй необхідне насамперед місту Нововолинську, де закрито сім із дев'яти шахт. На його пуск чекають також на Бурштинській і Добротвірській ТЕЦ, яким щороку шахта зможе постачати до мільйона тонн висококалорійного вугілля. Уже сьогодні завдяки будівництву Десятої «Нововолинської» забезпечуються роботою шахтобудівні організації Волині, Львівщини, Луганщини, працюють підприємства будівельної індустрії, металургії, машинобудування, транспорту і зв'язку.

За час будівництва шахти №10 «Нововолинська» на ній побували майже всі прем'єр-міністри України, всі галузеві міністри. Їхніми щедрими обіцянками можна вистелити дорогу не тільки в рай. На жаль, честь слова чиновника сьогодні втрачена. Тож шахта, яка протягом сорока років гарантуватиме енергетичну стабільність в західному регіоні держави, стала чимсь на кштальт іграшки в руках високопосадовців.

У серпні минулого року на День шахтаря, коли підприємство відвідала тодішній Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко, директор Дирекції з будівництва об'єктів Віктор Дук пообіцяв, що за належного фінансування шахта №10 вже 2010 року видасть на-гора перше вугілля.

— Про введення цьогоріч шахти в експлуатацію не може бути й мови, — каже сьогодні Віктор Дук. — Втрачено увесь перший квартал. Звільняються досвідчені кадри. Те, що діється довкола єдиної в Україні шахти-новобудови, інакше як катастрофою не назвеш.

Доведені до відчаю шахтобудівники 9 березня надіслали звернення Президенту України Віктору Януковичу, уряду, міністру вугільної промисловості, в якому просять сприяння у відновленні фінансування шахти №10 «Нововолинська». Відтоді минуло два тижні. Коштів, як і раніше, немає.

Микола ЯКИМЕНКО.

Фото автора.

ГоловКРУ може недорахуватися більше 175 тисяч тонн зерна в запасниках Аграрного фонду, *інформує «Інтермедіа консалтинг»*

Кабмін передбачить нинішнього року 1,2 мільярда гривень у проекті держбюджету на виплату сільгоспвиробникам часткової компенсації ставок з банківських кредитів, *повідомив віце–прем'єр з питань АПК Віктор Слаута*

ВРОЖАЙ-2010

Посівна втрачає без грошей

— Найбільше питання нинішньої посівної, — вважає начальник Полтавського обласного управління АПК Олександр Сень, — фінансування, бо грунтується вона лише на власних коштах господарств. Говорити про позики банків навіть зараз, при якихось вжитих заходах не доводиться — якщо будуть кредити під 30 відсотків, значить, дешевого ресурсу немає. Господарства області взяли 50 мільйонів гривень. Але це дрібниці порівняно з тим, як брали по 300—400 мільйонів на одну посівну. Тому вжиті урядом заходи мають бути спрямовані передусім на компенсацію кредитів.

До речі, банки вже готові надавати — сільгоспвиробники не хочуть брати, бо немає гарантії, що держава компенсує частину відсотків. У цьому проблема.

Другий напрям — кошти треба пустити на дотацію на гектар буряку, аби стимулювати розширення посівів цієї культури. Орієнтовно, такий крок дасть додатково тисяч 5 гектарів по Полтавщині, плюс сіятимуть ті, що зібралися сіяти. Тоді, гадаю, 65 тисяч гектарів в області пустять під буряки.

Є ще моменти, які, на перший погляд, не печуть, але можуть виникнути проблеми. Стосовно проектів землеустрою — чудова ідея впорядкувати систему сівозмін і таке інше. Яким чином закон вступить в силу? Розумієте, проекти землеустрою повинні розробити певні організації, в тому числі інститути землеустрою, які зараз забиті отими державними актами на землю, вони, по-моєму, не знають, ще скільки років робитимуть ті акти для населення. Реально самі проекти, якщо заплатити за них гроші, можна зробити усім господарствам за років три-чотири — не менше. Дай Боже, щоб у ці терміни ще вклалися. Якщо, приміром, з середини серпня керівників господарств запитають, де твій проект землеустрою — опинимося в глухому куті. Потім — навіщо вони робитимуться, для діла чи для того, щоб хтось заробив? Дай Боже, щоб я помилявся, але там проглядається сума 30 тисяч гривень за тисячу гектарів. Така десь сума вартості цих робіт. І треба шукати виходи з таких ситуацій, як цього року, коли доводиться пересівати. Тобто сівозміну доведеться однозначно порушувати.

Записала Галина КВІТКА.

ПЕРСПЕКТИВА

Із Багачки — значить «Багачанська»!

У ПАФ «Україна» Великобагачанського району близько 15 років спеціалісти спільно з фахівцями Інституту свинарства імені О. Квасницького Національної академії аграрних наук працювали над виведенням нової породи свиней. Зрештою результату досягнуто. Нову породу назвали «Багачанська».

«Вихідним» матеріалом під час створення нового заводського типу свиней стали генотипи української, естонської та англійської селекцій. Свині породи «Багачанська» характеризуються хорошою плодовитістю (11—12 поросят від свиноматки), високими приростами (680—730 г у середньому за добу) та «м'ясистістю».

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Полтавська область.

Вирізати легко, а от відродити...

Після років простою, є надія, знову запрацює цукровий завод

НАМІРИ

За відновлення Красносільського цукрозаводу, що в Бершадському районі на Вінниччині, інвестори взялися після звернення до них голови обласної ради Григорія Заболотного.

— Ми не одразу пристали на пропозицію дати друге життя непрацюючій цукроварні, — каже генеральний директор ТОВ «Укрцукорінвест» Надія Дзицюк. — Для мене особисто важливо було відчути, як мовиться, чим дихає колектив? Чи зберігся кадровий кістяк? Чи мають люди бажання упрягтися в роботу? Звичайно, хотілося дізнатися про технічний стан заводу, яке-не-як, цукроварні уже 165 років. Хоча не менш значимою все-таки є перша позиція, тобто людський чинник. Рішення прийняли тільки тоді, коли воочевидь переконалися, що в Красносілці справді хочуть знову чути заводський гудок. До відновлення роботи підприємства готові підставити плече представники місцевої територіальної громади. Про це йшла мова у сільраді. Таким само бажанням сповнені в районі.

Якщо в селі з радістю зустріли нового інвестора, то керівники сільгосппідприємств району з недовірою поставилися до пропозиції укласти угоди на вирощування сировини. «Нічого дивного, — каже начальник Бершадського районного управління агропромислового розвитку Василь Бондаренко, — обіцянок аграрії наслухалися доволі. Саме цим викликана їхня, сказати б, пересторога до ще одного інвестора. Але так було тільки попервах».

Коли пані Надія на одній з нарад керівників господарств, що відбувалася в райдержадміністрації, детально поінформувала спочатку про очолюване нею товариство, а далі — про плани відродити Красносільську цукроварню, ставлення до інвестора із столиці змінилося. Після цього підприємство уклало угоди з господарствами на вирощування майже трьох тисяч гектарів цукрових буряків. Частину сировини доставлять на завод з Кіровоградської і Черкаської областей, з якими межує Бершадський район. Сусідні господарства також погодилися на співпрацю з інвесторами з Красносілки. Їм запропонували вигідні умови — господарствам нададуть насіння, мінеральні добрива... Таку само підтримку обіцяно фермерам та індивідуальним власникам, які вирощуватимуть буряки для підприємства.

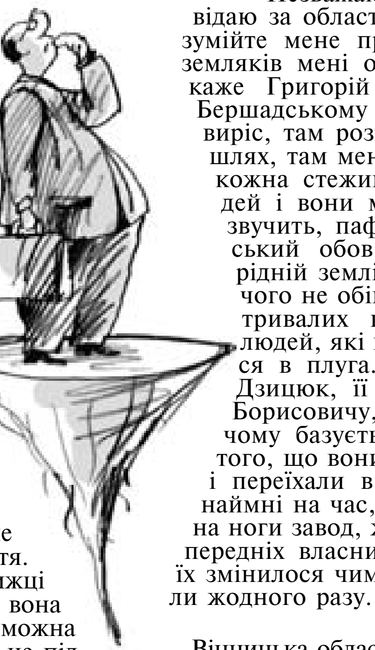
ДЛЯ ДОВІДКИ

У 2009 році на Вінниччині працювало 11 цукрозаводів. У виробничому сезоні 2010-го, є надія, до них приєднаються ще три підприємства. Крім згаданого Красносільського, цукор мають намір варити у Турбові Липовецького району та Погребищі. Загалом у регіоні планують виробити приблизно 250 тисяч тонн солодких кристалів. Торік зварили тільки 205 тисяч тонн цукру.

Тим часом на завод набирають людей. Приблизно п'ятсот працюючих буде в сезон варіння цукру. Кожному, хто вливається в колектив, незалежно від того, на якій посаді працюватиме, пані Надія нагадує про «золоте» правило: чітко виконувати покладені обов'язки. «Без почуття відповідальності — від рядового трудівника до керівника — ми не витягнемо воза з прірви, в яку він скотився», — наголошує співрозмовниця.

— Наші люди скучили за працею, — каже сільський голова Красносілки Валентина Бєляєва. — Тому вірю, що трудитимуться з таким почуттям відповідальності, з яким не виконували ще жодну іншу роботу. Є в селі династії цукроварів. Навіть ті з них, хто вже в літах, зі сльозами радості сприйняли повідомлення, що скоро знов почують заводський гудок. Для них завод не просто годувальник. Це їхнє життя. Якщо в людини у трудовій книжці один-єдиний запис про те, що вона працювала тільки на цукрозаводі, можна здогадуватися, що для неї значить це підприємство. В нас є цукровари і в другому, і в третьому, навіть у четвертому поколінні... Для громади працюючий завод — це фінансова підмога, нові податкові надходження. Не дивно, що все село радіє.

Радість підсилюється ще однією обставиною. Непрацююче підприємство збиралися було пустити «під ніж». Ще трохи — і мали приступати до «ліквідації». Та селянам вдалося врятувати завод від знищення. Торік, у день 165-ї річниці заснування цукроварні біля прохідної відбулася акція протесту. Однак такі дії тільки трохи відстрочили наміри власників відправити обладнання на металобрухт. Незабаром знову з'явилася інформація про наміри вивезти обладнання. Тож представники заводського колективу звернулися по захист до свого земляка Григорія Заболотного.

— Незважаючи на те, що відповідаю за область загалом, але, зрозумійте мене правильно, проблеми земляків мені особливо близькі, — каже Григорій Заболотний. — У Бершадському районі народився, виріс, там розпочав свій трудовий шлях, там мені, як кажуть, дорога кожна стежина, добре знаю людей і вони мене знають. Може, звучить, пафосно, але це синівський обов'язок — допомогти рідній землі, її людям. Хоча нічого не обіцяв доти, доки після тривалих пошуків не зустрів людей, які погодилися упрягтися в плуга. Я вірю пані Надії Дзицюк, її чоловікові, Віктору Борисовичу, як самому собі. На чому базується ця віра? Досить того, що вони залишили столицю і переїхали в Красносілку. Принаймні на час, поки не поставлять на ноги завод, житимуть у селі. Попередніх власників підприємства, а їх змінилося чимало, в селі не бачили жодного разу.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Ціни на солодкий пісок розтанули. Є причини

ТЕНДЕНЦІЇ

Як і прогнозувалося, незважаючи на опір монополістів і спекулятивні інтереси, ціни на цукор поступово падають. Так, на початку квітня в опті він коштував у межах 7 тисяч гривень за тонну. Тенденцію зумовлено декількома чинниками.

Про сипучу валюту та світові ринки

Основною причиною здешевлення солодкого піску став брак коштів для проведення посівної, оскільки змусив аграріїв реалізовувати власні запаси цукру, які вони притримували, чекаючи ще збільшення ціни. Також істотний вплив мала і поведінка цін на цукор на світових торговельних майданчиках, які демонстрували стрімке падіння до 515 доларів за тонну з рекордних 755 доларів наприкінці січня.

Остудила ринки, за інформацією аналітичного департаменту Української аграрної конфедерації, поява близько 12 мільйонів тонн тростинного солодкого піску нового врожаю й перегляд провідними аналітиками прогнозів світового виробництва й рівня дефіциту цукру. Так, авторитетне німецьке агентство F. O. Licht бачить дефіцит на рівні 7,7 мільйона тонн. А деякі компанії — так ті взагалі пророкують надлишок білих кристалів. Приміром, консалтингова компанія Kingsman SA прогнозує в 2010/11 маркетинговому році майже 4 мільйони тонн надвиробництва цукру в світі.

Про прогнози і сирцевий гачок

Нинішні запаси цукру на внутрішньому ринку становлять близько мільйона тонн. Його за щомісячного споживання в межах 150 тисяч тонн вистачить, принаймні, на півроку. До того ж, за даними Міністерства економіки, на початок березня було видано ліцензій на ввезення цукру-сирцю в рамках тарифної квоти Світової організації торгівлі на 233 тисячі тонн. Якщо весь цей обсяг надійде в Україну, буде перероблено і реалізовано на внутрішньому ринку, дефіцит солодкого піску не загрожує. А з огляду на плани Білорусі постачити в нашу країну до 100 тисяч тонн цукру, його виявиться цілком достатньо — і не буде об'єктивних причин для зростання цін.

Проте ситуація в Україні усе ще залишається неоднозначною. За заявами Міністерства агрополітики, для зменшення дефіциту цукру планується цього року збільшити посівні площі буряку з торішніх 320 тисяч гектарів до 450 тисяч і зібрати 16—17 мільйонів тонн коренеплодів замість 10 мільйонів у 2009-му. За рахунок чого й кого це відбудеться — невідомо, тому що державних сільгосппідприємств, які могли б реалізувати задумане, просто немає. Що стосується приватного капіталу, то хоч й істотне подорожчання і буряку, і самого цукру є діючим мотиватором зростання посівних площ, але в багатьох аграріїв на це немає коштів. Навіть флагмани цукрового виробництва, за прогнозами аналітичного департаменту Української аграрної конфедерації, планують збільшити площі під цукровим буряком не більш як на 10 відсотків. А то і взагалі вдатися до підвищення обсягів переробки імпортованого цукру-сирцю замість розширення посівів. Малоймовірно, що ситуацію змінить обіцяна аграрними чиновниками тисяча гривень державних дотацій на гектар посівів. Зокрема, начебто б, планується надавати допомогу в два етапи — 500 гривень давати перед сівбою й ще 500 — перед зданням зібраного врожаю на переробку. З огляду на те, що в середньому на всі роботи з вирощування цукрового буряку на гектар сільгоспвиробникам необхідно затратити від 8,5 тисячі гривень, дотація може виявитися відчутною підмогою під час весняної сівби. Однак 750 гривень, обіцяні на кожний гектар посівів в 2009 році, так і не були виплачені...

Не надає оптимізму й ситуація із запозиченням коштів. Незважаючи на поступове оздоровлення банківської системи й наявність вільних коштів, кредитування усе ще має ситуативний характер і є неприйнятно дорогим. Щоправда, з 1,1 мільярда гривень коштів, начебто б передбачених у ще не прийнятому бюджеті-2010 на компенсацію процентних ставок по банківських кредитах

Великий вал маленького господаря

Левова частка багатьох видів агропродукції припадає на домашні хазяйства

РЕАЛІЇ

Щодня, за будь-якої погоди на міській тролейбусній зупинці збирається зовсім крихітний продуктовий базарчик. До десятка його торгівців — це не перекупники, а ті, хто все виростив і виробив своїми руками. Ніхто із них навіть гадки не має, що і цей товар входить до того валового продукту, який виробляється в області. Просто кожен намагається хоч щось заробити на своїй праці. Але навіть на цій крихітній території дуже чітко концентруються всі проблеми і сільгоспвиробництва, і ринку продовольства.

Чи може город позмагатись із холдингом?

Найшвидше свій товар продає Тетяна, молода жінка, котра добирається сюди із приміської Ружичанки двічі на тиждень. Кілька «півторашок» молока, банок сметани та пакетів із домашнім сиром розбираються буквально протягом півгодини. Зазвичай молодиця навіть не виймає все із своїх валіз, а чекає вже добре знайомих клієнтів. Оскільки продукти доставлено майже під будинок, то й коштують вони на півгривні-гривню дорожче, ніж на базарі. Але ж це не зрівняти з магазинними цінами, котрі у півтора-два рази вищі, та якістю, коментувати яку взагалі не доводиться.

За кожен такий торговий день хазяйка отримує півтори — дві сотні гривень. Якщо порахувати, скільки дають за літр молока заготовачі, то, безсумнівно, базарна торгівля значно вигідніша. Проблема лише в тім, що кожного дня сюди не вирвешся — роботи багато. До того ж у селі власники худоби — переважно літні люди, тож про поїздки до міста вони й не думають. Тим же, хто живе у віддалених селах за десятки кілометрів від обласного центру, такий бізнес взагалі недоступний.

А тим часом цифри статистики просто вражають. Із 160 тисяч корів, які утримуються в області, 132 тисячі — у господарствах населення. Отож і основна частка молока виробляється саме там. А отже, молочний ринок, і не тільки той, який концентрується на продовольчих базарах, але й переважна частка того, що представлений продукцією молокопереробних підприємств, формується саме там.

Такі пропорції зберігаються практично в усіх галузях тваринництва. Із більш як 300 тисяч свиней майже три чверті рохкає у дядьківських хлівах. І навіть у птахівництві, де останніми роками доволі агресивно намагаються зміцнити свої позиції бройлерні монополісти, ситуація така сама. Із 3,8 мільйона голів всіх видів птиці, які на початку року були зафіксовані статистикою, дві третини також належить господарствам населення.

Однак повернімось до базарчика. Городина — основний товар, представлений на ньому. Хоча тут немає акуратної розфасовки, як у супермаркетах, проте можна купити все необхідне для столу. Влітку — огірки та помідори. Тепер уже з'явилась перша зелень, на підході редиска. І весь час — картопля, морква, буряк. Все це — продукція домашніх господарств. І тільки завдяки їй доводиться втримувати ціни на овочі. Бо, скажімо, коли взимку через сніги та морози доставка картоплі на ринки дещо зменшилась, прогалину одразу заповнила єгипетська бульба та польські морква та буряки. Однак ціни на них були у два — чотири рази вищими від «домашніх».

Цю ж тенденцію неважко простежувати і на цибулі та капусті. Чомусь із списку традиційної городини краю вони випали, а тому цінової конкуренції привозному товару вже ніхто не може скласти.

Взагалі маленькому базарчику доводиться витримувати доволі жорстку конкуренцію з боку сусідніх магазинчиків та овочевих кіосків. Туди дорога для домашнього товару закрита, на прилавках переважає імпортний. Правду сказати, з його зовнішнім виглядом та асортиментом, особливо фруктів, доморощеним продуктам непросто змагатись, але... Базарчик не зникає, і покупців у нього не меншає. І це значить, що він не збирається поступатись фруктово-овочевим монополістам. І не тільки через впертість, але ще й тому, що понад дев'яносто відсотків фруктово-овочевої продукції в області виробляється теж у домашніх господарствах.

Без права на допомогу

Якщо навіть врахувати те, що через відстані, відсутність транспорту і ще низку істотних обставин до базарних прилавків доходить лише незначна частка всього того, що виробляється у домашніх хлівах та на присадибних городах, все одно очевидно, що область годують не великі сільськогосподарські холдинги, а дядьківські руки. Причому в прямому сенсі слова.

Адже із вирощених торік великими компаніями і окремими агропідприємствами майже двох мільйонів тонн зернових (а саме ці культури викликають у них найбільшу зацікавленість), не більше десятої частини пішло на внутрішнє споживання. Решта ж була продана на зовнішні ринки, а виручені кошти пішли чи то у прибуток власників тих же компаній, чи, у ліпшому разі, на утримання тих же агропідприємств, аби вони знову могли повторити виробничий цикл.

По вічному колу від сівби до жнив йдуть і маленькі господарі. Тільки з тією різницею, що їхні прибутки обмежилися переважно натуральним продуктом. Але при цьому вони зуміли прогодувати себе, свої родини і ще й значну частку міського споживача. І нікому навіть на думку не спало надавати їм хоч якусь фінансову підтримку.

Торік у краї було зафіксовано зростання витрат на виробництво більшості основних видів сільгосппродукції. Щоб виростити тонну зернових, треба було затратити майже 770 гривень. Центнер яловичини та свинини обходився відповідно в 1,4 та 1,1 тисячі гривень, а тонна молока — в 1,6 тисячі.

Такими були середньостатистичні витрати господарств. І всі вони, без винятку, чекали і чекають державної допомоги. При цьому їх керівники переконані, торік вона була мізерною: для підтримки сільгоспвиробництва на рахунки підприємств надійшло 16 мільйонів гривень прямих бюджетних дотацій і понад 54 мільйони повернутого податку на додану вартість. Цього, як стверджують вони, небувало мало.

А що отримала родина, котра тяжко пропрацювала на городі та біля своєї худоби? Хіба не зазнала вона таких витрат? Які державні програми передбачили будь-які доплати для неї, враховуючи вже наведені дані про частку виробництва саме цього економічного сегменту в загальний вал області?

Чи не єдиним кроком назустріч цьому виробнику було встановлення урядом мінімальних закупівельних цін на молочну та м'ясну сировину. Але, роблячи один крок і не знаючи, куди йдеш, хіба знайдеш вихід?

І без сподівання на майбутнє

Напевно, було б цілковитим безглуздям протиставляти потужні підприємства крихітним домашнім господарствам. Чи, скажімо, перетягувати латану-перелатану ковдру фінансової підтримки з одного сектору на інший. Всім зрозуміло, що українське село просто неможливе і без одного, і без іншого. Та не варто закривати очі на нинішні тенденції.

Якщо в колгоспні часи левова частка продовольчого валу вироблялась саме у великих господарствах, то тепер, як видно зі статистики, акценти істотно змістились. А при цьому життя сільського трудяря не стало ні легшим, ні заможнішим.

На 235 тисяч господарств, котрі нині зареєстровано в області, припадає 177 тисяч таких, де утримується худоба та птиця і лише одинадцять тисяч таких, де є сільськогосподарська техніка. І ще такий штрих: під урожай нинішнього року восени було засіяно аграрними підприємствами 723 тисячі гектарів, а господарствами населення — 243 тисячі. Гідна конкуренція. Чи не так?

Але чи довго вдасться втримувати такі темпи одноосібникам? Лише за минулий рік кількість таких господарств зменшилась на п'ять тисяч. Стільки ж хазяїств позбавилось худоби. Середній вік сільських трударів стає все вищим, а охочих серед молоді залишитись на своєму обійсті — дедалі менше.

Можливо, знову час всерйоз поговорити про те, що державна підтримка селу — це не тільки дотації для господарств на засіяний гектар, вирощений кілограм м'яса чи надоєний літр молока. І хоч як це важливо, але не можна її обмежити кредитно-банківськими пільгами. Зате соціальні програми для села, які виявились практично забутими, хоч як дивно це звучить, а могли б і справді підтримати тих, хто, покладаючись тільки на власні сили, дає багатьом нам хліб насущний.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

для агросектору, 150 мільйонів МінАП збирається спрямувати для цукрової галузі...

Встановлена Кабміном квота виробництва цукру для внутрішнього ринку в розмірі 1 мільйона 892 тисяч тонн більш схожа на декларації і не має нічого загального з реаліями цукрового ринку. Тому що на 2009 рік схожим нормативним актом обсяг внутрішньої квоти встановлювався на рівні 1 мільйона 984 тисяч тонн. Вироблено ж було всього 1 мільйон 275 тисяч тонн цукру, і із запланованих 71 заводу до роботи стали лише 56.

Про державну безконтрольність та імпортне спрощення

Актуальна нині й проблема з декларуванням оптово-відпускних цін. Відповідно до постанови Кабміну, у разі зміни ціни на певні продовольчі товари (у перелік входить і цукор-пісок) протягом місяця більш як на 1 відсоток суб'єкт господарювання, що здійснює реалізацію товару, повинен подати документи з обгрунтуванням цих змін і довідку про результати економічного аналізу фактичних витрат у Державну інспекцію з контролю за цінами. Іншими словами — описати калькуляцію витрат з реалізації товару. Припустімо, суб'єкт господарювання придбав цукор торік по 4 тисячі за тонну й має намір продати його вже цього року за ціною в 7 тисяч за тонну. Виходить, він повинен представити в інспекцію обгрунтування: яких саме витрат він зазнав на 3 тисячі гривень. Звичайно — жодних. Просто зросли ціни на ринку. Однак для чиновників це не аргумент, і в декларуванні даному підприємству, відповідно, відмовляють, що робить для нього неможливою реалізацію припасеного цукру. Насущність проблеми підтверджує й заступник міністра аграрної політики Іван Демчак, який виступає за скасування декларування оптово-відпускних цін на цукор.

Крім цього, урядом внесено позитивні, на думку аналітиків аграрної конфедерації, зміни в порядок видачі ліцензії на імпорт в Україну цукру-сирцю в рамках тарифної квоти СОТ. Раніше для одержання ліцензії необхідно було надати оригінал сертифіката про походження товару. За таких умов імпортер повинен був спочатку оплатити цукор, завантажити судно й тоді одержати сертифікат. Цей сертифікат разом з іншими документами необхідний був для одержання ліцензії. У разі відмови в ліцензуванні імпортер повинен був сплатити імпортне мито за вже куплений товар у розмірі 50 відсотків вартості. Нині цю не зовсім справедливу норму скасовано, і оригінал сертифіката для одержання ліцензії не потрібен. Це сприяло зменшенню ризиків для імпортерів і прозорості процесу одержання ліцензій. Уже видано ліцензії на 93,5% обсягу квоти на імпорт сирцю із Бразилії, Куби й Таїланду. Крім того, Кабмін вжив заходів для запобігання ситуацій, що виникали, наприклад, торік, коли ліцензії видавалися, а товар у заявленому обсязі не ввозився в країну. Нині термін дії ліцензії скорочено до 60 днів й імпортер в 15-денний строк має відзвітувати перед Мінекономіки про фактичне ввезення товару із вказівкою обсягів. Отож цукор-сирець, схоже, буде завезено у заявлених обсягах.

Про інше — про те, що пророкують

Можна констатувати: ситуація на «солодкому» внутрішньому ринку поліпшується. Активізація уряду в підтримці аграріїв і досить високі ціни на кінцеву продукцію простимулюють виробництво цукру в наступному сезоні. Згідно із прогнозами Української аграрної конфедерації, валовий збір цукрового буряку очікується в межах 11,5—12,5 мільйона тонн, з яких буде зварено близько 1,6 мільйона тонн цукру. Цього року переробку буряку планують здійснювати майже 60 заводів, хоча кількість підприємств, що беруть участь у переробці, має скоріше соціальний, ніж економічний характер. Адже вони будувалися якщо не за царя, то ще в часи Союзу. Разом із заводами тоді зводилися об'єкти соціальної інфраструктури, що забезпечують умови проживання заводських працівників та їхніх родин. І зараз цукрова справа, навіть з огляду на її низьку виробничу ефективність, є ледве не єдиним джерелом доходу місцевого населення. Хоча середня продуктивність вітчизняних цукрових заводів в 2—2,5 разу нижче, ніж в об'єднаній Європі. Так, середній німецький завод переробляє 11 тисяч тонн буряку на добу, тоді як український лише 5 тисяч.

Майбутнє цукрової галузі залежить не тільки від державних пільг, дотацій і товарних інтервенцій, а й від продуманої, зваженої економічної політики як держави загалом, так і кожного гравця національного цукрового ринку зокрема.

Світлана МАКОВСЬКА.

Фото агентства «Прес-КІТ».

Із 160 тисяч корів, які утримуються в Хмельницькій області, 132 тисячі — у господарствах населення

Питання із заправкою в індійському порту Кочин вантажного судна Atlantic Project з 21 українцем на борту та про зняття з судна трьох членів екіпажу, які потребують лікарської допомоги, ще не вирішені, повідомив капітан Atlantic Project Сергій Корчинський *(Укрінформ)*

У МЗС Росії вважають доцільним відкрити додатково 3—4 консульства для забезпечення інтересів громадян Росії в Україні, заявив директор консульського департаменту МЗС РФ Андрій Карлов *(Укрінформ)*

Пенсії виплачуються. Але затримки вже є

ПФ, котрий недоотримує кошти, може стати заручником ситуації

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Поки на Хмельниччині ще немає надзвичайної ситуації. Але серед пенсіонерів уже поповзли чутки, що то в одному поштовому відділенні, то в іншому відбулись збої графіка стосовно виплати. Найгірші прогнози щодо можливих негараздів саме в соціальній сфері, здається, почали збуватись?

Боргів більше, а підприємців дедалі менше

Ще минулий рік поставив перед Пенсійним фондом чимало проблем. Мало того, що обласний фонд є дотаційний, то ще й запланованої частини надходжень, на жаль, не вдалось зібрати. І не дивно, адже протягом року кількість зайнятих осіб, тобто тих, хто офіційно перераховує гроші до ПФ, зменшилась на двадцять тисяч осіб. Причому якщо з промислових та сільськогосподарських підприємств разом звільнилося чотири тисячі, то решта перепала на приватних підприємців. А саме вони довгий час становили левову частку платників податків: із 106 тисяч платників до ПФ 86 тисяч — фізичні особи.

З одного боку, від виробничників не раз доводилось чути про те, що все податкове навантаження лягає саме на офіційні підприємства, котрі не можуть дозволити собі тіньових платежів. Натомість за спрощеним оподаткуванням приватних підприємців нерідко приховуються такі ділки, які мають мільйонні обороти. З другого, майже не знайдеш продавця на ринку, котрий не нарікав би на те, що змушений заплатити чимало різних зборів і податків, не отримуючи натомість жодної економічної підтримки чи соціальних гарантій від держави. Хоч би якими полярними були ці думки, але обидві вони мають право на існування. І це мимоволі підштовхує до висновку, що обидві системи — як податкова, так і пенсійна — працюють в аварійному режимі.

Хто, кому й скільки платить на ринку, як правило, офіційно не розголошується. Але тарифи й без того добре відомі: продавець у хазяїна може заробити від семисот гривень до півтори тисячі на місяць. Це якщо гроші будуть покладені «в конверт». Більше роботодавець платити не буде. І якщо йому доведеться сплатити всі офіційні податки та ставки до ПФ за свого працівника, то він просто зменшить зарплатню саме на таку суму. А це вже не на руку найманому працівнику. Бо хоч би які тривожні не були його думки про майбутній пенсійний день, жити йому потрібно вже тепер.

Усю цю ситуацію конфліктних інтересів добре ілюструє така цифра: тільки один із дванадцяти приватних підприємців офіційно заявив про використання найманих працівників. Але ж хто повірить, що в області останніх лише... сім тисяч осіб?

Що переважить: дотації чи неплатежі

В офіційні цифри вже давно мало хто вірить. Але саме від них залежить і наповнення ПФ, і своєчасні виплати пенсій. На всю область не відшукати населеного пункту, котрий міг би сам забезпечити всіх своїх пенсіонерів необхідними коштами. Найблагополучнішим видається обласний центр, але й він може наповнити свій ПФ лише на 86 відсотків. У Кам'янці-Подільському ця цифра падає вже до шістдесяти, а, скажімо, в Новоушицькому чи Віньковецькому районах взагалі доходить до двадцяти. Якщо все підсумувати, то виходить, що для своїх пенсіонерів Хмельниччина може назбирати менше половини від потреби. Причому цей показник суттєво зменшився, порівняно з минулим роком.

Формально є привід для того, щоб покивати в бік ПФ. Мовляв, недопрацював, недозбирав. Насправді ж проблема значно глибша. Не тільки прохання і заклики, а й покарання, штрафи і навіть кримінальна відповідальність не змушують боржників вчасно віддавати кошти. Зарплатні борги, які автоматично впливають на насиченість пенсійного бюджету, стали постійною і характерною ознакою нашої економіки, родимою плямою, позбутись якої втратили надію. Навіть у часи пожвавлення виробничих процесів так і не вдалось цього зробити.

Але навіть там, де спромоглися платити зарплату вчасно, ситуація не набагато краща. Більш як на семистах підприємствах області не вдалось зберегти мінімальну її величину. І це означає, що майже двадцять тисяч робітників не тільки бідно живуть тепер, а ще й не отримали відповідного пенсійного стажу, тому злидарюватимуть і на пенсії. Про те, що вони не змогли прогодувати своїми відрахуваннями нинішніх пенсіонерів, годі й говорити.

Пенсійники, розуміючи, що навіть штрафами справу з місця не зсунеш, запропонували 130 підприємствам підписати угоду на реструктуризацію боргів протягом семи місяців. Але за всіх добрих намірів вийшло, як завжди. Із двадцятьма представниками з цього списку угоди вже довелось розірвати, бо навіть символічної проплати з їх боку так і не вдалося дочекатись.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Батогом чи пряником вибивати борги?

Новопризначений губернатор Василь Ядуха пообіцяв навести порядок в економіці краю, наповнити бюджет, а звідси — подолати всі борги. Проте на посаді голови ОДА змінився вже не один керівник, а проблеми із зарплатними боргами не вдалось здолати жодному.

То, можливо, суть не тільки й не стільки в їхніх стараннях, скільки в загальній непродуманій державній економічній та податковій політиці?

Якщо порахувати, скільки правоохоронних структур, контролюючих організацій, інспекцій фондів, постійних і тимчасових комісій і навіть громадських організацій намагаються здійснювати контроль за повною і своєчасною виплатою зарплати, то пальців на руці не вистачить. А борги дедалі зростають... А пенсій не вистачає...

Усі намагаються зловити зловмисників за руку. Та й справді: тільки після майже сотні перевірок із боку ПФ з'ясувалось, що 119 мільйонів гривень обігових коштів, які мали б піти на зарплату, були використані в інших цілях. Обласна територіальна інспекція праці зробила ще більше перевірок. За рік із майже тисячі перевірених підприємств на половині виявили борги. А з початку року хоча в списку перевірених лише півтори сотні, але співвідношення порушників усе те ж. Знову знайшли тих, хто, скажімо, за загальних надходженнях на підприємство за рік одинадцяти мільйонів гривень так і не зміг віддати кілька сотень тисяч зарплати. Схожих прикладів чимало. Винних карали як могли. Наклали на порушників до двохсот тисяч гривень штрафу, порушено кілька сотень справ, до сотні їх передано на розгляд у прокуратуру. Попереджали керівників, карали бухгалтерів, викликали на комісії, соромили привселюдно... А в результаті на 127 підприємствах області так і залишились зарплатні борги. Причому на четвертій частині з них їх навіть не планують гасити. А з початку року зарплатна заборгованість зросла майже на тринадцять відсотків. За таких темпів можна дочекатися не те що затримок, а й просто пенсійних невиплат.

Утім, нові керманичі обіцяють: такого не станеться. Хочеться вірити. Десятки тисяч пенсіонерів і без того ледве зводять кінці з кінцями, тільки отримуючи свої пенсії. Багато хто вже думає, як дотягнути до наступної, бо зростання цін перекреслило всі колишні надбавки. А вже про те, щоб пенсії просто не видали вчасно, навіть думати не хочеться.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

Ліки від дефолтів і банкрутства

Систему регулювання та нагляду за діяльністю небанківських фінансових установ сьогодні можна порівняти з роботою стоматолога. Ескулапа, який, не маючи знань та апаратури для лікування і профілактики, виступає у ролі спостерігача, щоб, коли зуб заболить, просто його видалити. Так і на фінансових ринках — замість того, щоб створити систему моніторингу платоспроможності суб'єктів ринку (профілактика) та дієву систему оздоровлення фінансових установ у випадку виникнення проблем із фінансовою стійкістю (лікування), Держфінпослуг просто «видаляє» проблемні суб'єкти з реєстру фінансових установ, виводячи їх таким чином із під свого нагляду та за сферу відповідальності, і залишає споживачів сам на сам зі своїми проблемами.

Основна проблема в цій системі — відсутність дієвих інструментів попередження дефолтів та банкрутств на ринку. А між тим існують чітко сформульовані на папері механізми, що могли б завадити виникненню цих явищ. Як-от: встановлення чітких стандартів діяльності з урахуванням специфіки кожного ринку; запровадження системи пруденційного нагляду (раннє виявлення та попередження проблем на ринках); створення дієвої системи захисту прав споживачів. Серед форм їх реалізації з боку Держфінпослуг — зміна принципів регулювання, що полягає в переході від нагляду по факту (вирішення проблем, що вже виникли на ринку) до нагляду — попередження.

Отже, система нагляду потребує реформування. І перш за все необхідно змінити психологію нагляду. При цьому враховувати, що Держфінпослуг регулює діяльність та наглядає за різними за своєю природою ринками.

Контроль на входженні

Для переходу від контролю за дотриманням формальних процедур до змістовного аналізу (фінансової стійкості, професійності та зв'язків) варто запровадити чіткі вимоги щодо фінустанов із метою їх ліцензування. Основні вимоги встановлюються до фінансового стану ліцензіатів, запроваджується заборона щодо формування статутного капіталу за рахунок запозичених коштів, вимоги до якості власного капіталу фінансових установ (сьогодні таких вимог не існує взагалі) задля забезпечення їх платоспроможності. Також треба посилити вимоги щодо професійного рівня топ-менеджерів, інформаційного та технічного забезпечення установ. А на стадії ліцензування дослідити зв'язок з іншими суб'єктами господарювання, аби встановити належність до фінансово-промислових груп.

Функціонування якісної системи «входження» в ринок неможливе без професійної підготовки фахівців. Це варто робити на базі єдиного навчального центру та створити механізм сертифікації професійного програмного забезпечення. Аби належним чином контролювати входження фінансових установ у ринок, необхідно продовжити термін їх ліцензування (в європейських країнах такі процедури тривають до півроку).

Усі ці заходи мають обмежити доступ на ринок схемних та потенційно неплатоспроможних компаній.

Установлення чітких стандартів

Для страхового ринку доцільно запроваджувати стандарти, які дадуть змогу, у тому числі, підвищити вимоги до капіталу страховика у зв'язку з тим, що в означеній моделі враховуються не тільки страхові ризики страховика під час здійснення ним діяльності, а й ринкові, кредитні та інші ризики. Для недержавних пенсійних фондів це щоденна оцінка чистої вартості активів недержавного пенсійного фонду та облік пенсійних накопичень з обов'язковим використанням механізму одиниці пенсійного внеску як облікового показника. Для кредитних спілок — встановлення чітких вимог щодо достатності капіталу та якості кредитного та депозитного портфелів. Нині впровадження вказаних стандартів тільки декларується Держфінпослуг.

Критерії оцінки фінансового стану дасть можливість виявляти потенційно неплатоспроможні компанії на ранніх стадіях та запобігати їх банкрутствам. А також дасть змогу чітко відділити публічні (класичні) компанії від закритих (схемних), що діють на фінансових ринках, зокрема, на страховому ринку.

Ще одним дуже важливим кроком у напрямі створення моделі раннього виявлення проблем на фінансових ринках є якнайшвидше запровадження елементів консолідованого нагляду в межах Держфінпослуг (створення єдиної інформаційної бази звітності та нагляду, яка сьогодні відсутня) та поступове поширення співпраці в цьому напрямі з іншими регуляторами фінансових ринків, Антимонопольного комітету тощо.

Механізми захисту прав споживачів фінпослуг

Реалізація всіх вищеперерахованих заходів насамперед потрібна для створення ефективної системи захисту прав споживачів фінансових послуг. Система контролю на входженні в ринок та система пруденційного нагляду (раннього виявлення проблемних компаній на ринку) дасть можливість попередити значний відсоток проблем із платоспроможністю. Але, як демонструє досвід країн із розвинутими системами нагляду, певний відсоток проблем попередити майже неможливо. На такий випадок необхідно мати ефективну систему оздоровлення фінансових установ. Вони мають виключатись зі сфери нагляду Держфінпослуг тільки на стадії повної ліквідації. До того ж заходи впливу на фінустанови мають застосовуватися адекватно скоєним порушенням. Варто запровадити відповідні класифікатори порушень.

Голова ради Української асоціації адміністраторів пенсійних фондів Андрій БАХМАЧ.

«Допоможіть урятувати мені життя»

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Такий тривожний дзвінок надійшов нещодавно до редакції газети. Телефонували з київського СІЗО № 13. Чоловік, який відрекомендувався Юрієм Зубком благав про допомогу. Він повідомив, що в слідчому ізоляторі стосовно нього співробітниками СБУ та слідчими застосовуються незаконні заходи дізнання. Крім того, проти нього сфабриковано кримінальну справу в отриманні хабара в особливо великому розмірі. Від 19.03.2010 року «Голос України» в матеріалі «У київському СІЗО катують?» уже розповідав про порушення прав людини в цій установі. Однак все по порядку.

Юрій Зубко лежить на підлозі під час засідання суду.

Юрія Зубка затримали 11 листопада 2008 року. З його слів, він став заручником конфлікту між СБУ та МВС. Мовляв, знайомий Юрія підполковник міліції В. Н. попросив його отримати та передати йому від власниці однієї із фірм папку з документами.

— Звичайно, батько погодився допомогти другові, — розповідає син Ю. Зубка Олег. — Він приїхав за вказаною адресою й отримав від жінки папку. Однак за декілька хвилин його схопили близько 10 працівників СБУ. За їх версією, разом з документами в папці знаходилися гроші — 120 тисяч доларів. Однак батько про них і не знав.

Правоохоронці звинуватили чоловіка в хабарництві. Уже наступного дня йому пред'явили обвинувачення в скоєнні злочину за ч. 4 ст. 190 Кримінального кодексу України («шахрайство в особливо великому розмірі») і до нього застосували запобіжний захід у вигляді ув'язнення під вартою. Відтоді Юрій перебуває в слідчому ізоляторі.

— До арешту батько переніс три операції з резекції й реконструкції шлунка. Він навіть почав проходити процедуру одержання інвалідності 2-го ступеня, — продовжує Олег. — Крім того, під час затримання його сильно побили правоохоронці. Вони завдали йому ударів у живіт, що спричинило розрив післяопераційних швів. Ушкодили йому й хребет. Весь період утримання під вартою батько страждає від сильного болю в області живота, не пересувається, не може сидіти або стояти. Також він нормально не харчується: будь-який прийом їжі закінчується стражданнями. Нижня частина тіла в нього нерухома. В туалет він ходить тільки за допомогою співкамерників. Його регулярно б'ють слідчі. У такий спосіб вони намагаються вибити з нього показання. Мовляв, він повинен допомогти їм покарати свого знайомого — підполковника міліції.

Як стало відомо, на судові засідання Юрія заносять конвоїри, кладуть на підлогу. Коли лунає: «Встати, суд іде!» — підсудний лежить. Родичі вже не раз подавали судді численні клопотання про зміну запобіжного заходу, для переведення його в умови, де він зможе одержати необхідне обстеження й медичну допомогу. Однак у їх задоволенні було відмовлено. Крім того, слухання справи проводиться в закритому режимі.

— В умовах санітарної частини СІЗО відсутня можливість проводити лікування, що могло б вилікувати Юрія, — каже його адвокат Анатолій Каленюк. — Через біль у животі його кілька разів вивозили до лікарні швидкої медичної допомоги міста Києва, де лікували, що тільки на короткий час полегшувало стан здоров'я. Проте за результатами огляду 26 лютого 2010 року Інститут хірургії і трансплантології дав висновок, де зазначено, що в Зубка Ю. хронічна кишкова непрохідність, і рекомендовано доклінічне спостереження в умовах хірургічного стаціонару. Однак жодних спроб надати належне обстеження донині не робиться.

Декілька депутатських звернень по ситуації Зубка направив Юрій Кармазін голові Державного департаменту з питань виконання покарань, Генеральному прокурору України, голові СБУ, омбудсмену. Народний депутат вважає недопустимим перешкоджати проведенню судово-медичної експертизи стосовно підсудного. Але досі нічого не було зроблено.

Управління Державного департаменту України з питань виконання покарань у м. Києві та Київській області:

«Ю. Зубко знаходиться під постійним наглядом лікаря-терапевта корпусного відділення Київського СІЗО. Термін госпіталізації в лікарню МОЗ України не потребує. На даний час підстави для звільнення від подальшого відбування покарання відсутні. Порушень діючого законодавства ув'язненому Зубку Ю. медичними працівниками Київського слідчого ізолятора не допущено».

Прокуратура міста Києва:

«Під час перебування в Київському слідчому ізоляторі Зубко Ю. у повному обсязі отримує призначений курс лікування. У ході розслідування було розглянуто заяву Зубка Юрія про його побиття працівниками СБУ. За наслідками її розгляду винесено постанову про відмову в порушенні кримінальної справи на підставі п. 1 ст. 6 КПК України».

Олександр ПЕКНИЙ.

P. S. ***Як стало відомо, нещодавно Харківська правозахисна група направила матеріали цієї справи до Європейського суду із захисту прав людини.***

Фото надане Олександром ЗУБКОМ.

ЧЕРГОВА ЧАСТИНА

ЖИТОМИР

Став жертвою азартних пристрастей

Коли 26-річний житомирянин довідався, що міліція знайшла речі, про які той у своїй заяві написав, нібито їх відібрали під час пограбування, це стало для нього несподіванкою, але... неприємною. Адже якраз і сподівався на те, що ніхто нічого не знайде. Бо ніякого пограбування не було.

Насправді чоловік, який працював оператором поповнення мобільних рахунків, вигадав, що в дворі одного з будинків його побили невідомі й відібрали сумку, в якій були гроші й стільникові телефони, завдавши збитків на суму понад дві тисячі гривень. А для більшої вірогідності ще й попросив товариша завдати йому тілесних ушкоджень, з якими і звернувся до лікарні та міліції. Хоча ніяких конкретних відомостей про зловмисників він не надав, міліція знайшла пропажу, тоді й виявилося, що насправді ті речі заявник продав новому власнику. Просто оператор був надто небайдужим до азартних ігор і програв усі вторговані гроші. А пограбування вигадав, щоб виправдатися перед роботодавцем. Кримінальну справу порушено за статтею Кримінального кодексу, яка за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину передбачає відповідальність у вигляді обмеження або позбавлення волі на строк від двох до п'яти років. Як повідомила старший інспектор Богунського райвідділу міліції Житомира Марина Вітвіцька, це вже другий подібний випадок з початку року. Раніше про «пограбування» заявив житомирянин, який загубив свій мобільний телефон, повертаючись у нетверезому стані з вечірки.

Олексій КАВУН.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

За смерть породіллі доведеться відповідати

Прокуратура Бахмацького району порушила кримінальну справу за фактом неналежного виконання професійних обов'язків медичними працівниками центральної районної лікарні, що спричинило тяжкі наслідки. Нині співробітники слідчого управління УМВС у Чернігівській області вивчають обставини смерті породіллі. За попереднім висновком комісії облуправління охорони здоров'я, життя молодої жінки можна було врятувати за умови чіткішої організації надання медичної допомоги на всіх етапах лікування. За цим випадком порушено також дисциплінарне провадження стосовно посадовців Бахмацького райвідділу внутрішніх справ. Останні безпідставно відмовили в порушенні кримінальної справи за зверненням матері породіллі.

Сергій ПАВЛЕНКО.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Убили касира букмекерської контори

23-річну жінку знайшли з численними колото-різаними ранами близько одинадцятої ночі в одній із приватних букмекерських контор Кривого Рогу. Металевий сейф в офісі виявився порожнім.

Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУ МВС України в Дніпропетровській області, вбивство розкрили вже на третій день: співробітники Тернівського райвідділу затримали раніше судимого 24-річного чоловіка, якого підозрюють у скоєнні злочину. Встановлено, що молодик того вечора зайшов до грального закладу, взяв кухонним ножем касирку та з відкритого сейфу забрав усю виручку. Суму поцупленого встановлюють. Чоловіка судитимуть за навмисне вбивство з корисливих мотивів, що передбачає від 10 до 15 років позбавлення волі або довічне ув'язнення з конфіскацією майна.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

МІЛІЦІЯ НА ВИСОТІ

Контрабандне переміщення товарів

В обслуговуванні відділу податкової міліції Старобельської МДПІ перебуває 380 км державного кордону, це північний схід Луганської області. Підконтрольна територія межує з трьома областями Російської Федерації: Ростовською, Бєлгородською, Воронезькою.

Щоб покласти край надходженням на територію України недоброякісних товарів і нелегальних вантажів, у тісній взаємодії з іншими правоохоронними органами, такими як СБУ, МВС, прикордонною й митною службами, проводиться системна скоординована робота.

На початку цього року працівниками відділу податкової міліції, разом із співробітниками Старобельського МРВ УСБУ в Луганській області та відділу прикордонної служби «Бєлолуцьк», під час відпрацьовування оперативної інформації, було припинено спробу контрабандного переміщення товарів з України в Російську Федерацію. Затримано двох громадян України, які через річку Айдар, по якій безпосередньо проходить лінія державного кордону, намагалися перемістити картонні коробки. Під час огляду затриманого вантажу було встановлено, що в картонних ящиках знаходилися медичні оптичні окуляри іноземного виробництва. У ході подальшого відпрацьовування було встановлене місце зберігання контрабандних товарів, так звана перевалочна база.

Сума вилученого контрабандного товару становить більш як один мільйон гривень. За цим фактом порушено кримінальну справу за статтею 201 Кримінального кодексу України, ведеться слідство.

Прихильники тютюну і пива поповнюють казну... штрафами

11 стало в країні нещасливою цифрою для любителів тютюнопаління й розпивання слабоалкогольних напоїв. Адже 11 липня 2009 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення». Згідно з ним підвищилися розміри штрафів за порушення правил торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами. Крім того, 11 лютого цього року почала діяти заборона розпивати пиво у скверах, парках, на вулицях, у закладах охорони здоров'я, культури, освіти, громадському транспорті та місцях його зупинки, підземних переходах, закритих спортивних спорудах, ліфтах, таксофонах, на дитячих майданчиках, у державних установах.

Нещодавно київська міліція відрапортувала про перші результати «антипивної» кампанії. Звісно, й тут не обійшлося без мігу чисел — стражам порядку на вулицях вдалося спіймати на гарячому 11 тисяч порушників. На всіх їх очікує штраф. Рішення про покарання приймали керівники органу внутрішніх справ, їхні заступники та дільничні інспектори міліції. Ці посадовці визначали і розмір штрафу залежно від тяжкості скоєного та ставлення правопорушника до вчинку. Становив він від 17 до 85 гривень.

Щодо реального запровадження «пивної заборони», то виявилося, що в різних регіонах є дещо відмінна практика. У Києві, приміром, інспекторам патрульної служби не довіряють складати згадані протоколи — порушників привозять у відділок і там рішення приймають інспектори чергової частини або дільничні. Але в багатьох нарядах, особливо автопатрулях, є офіцер, от він і може скласти протокол. Фахівці вказують на важливий чинник — менталітет і традиції виховання — їх потрібно змінювати, щоб досягти помітних результатів. Щоправда, це справа багатьох літ і навіть поколінь. До речі, законодавець вказав конкретні місця, де не можна вживати слабоалкогольний допінг, а от щодо тютюнопаління настільки детально це не виписано.

А ще самі міліціонери мають демонструвати ставлення до проблеми через власний приклад. Бо порушник справедливо може зауважити: «Що ж ви мене штрафуєте, коли самі щойно кинули на асфальт недопалок?!». Людей потрібно дисциплінувати не тільки штрафом, а й привчати користуватися спеціально відведеними місцями для паління або закладами, де можна спокійно попити слабоалкогольні напої. Відтак слушними є думки і громадян, і багатьох правоохоронців: місць для куріння суттєво не побільшало. Нагадаємо, що скорочувати життя за допомогою тютюнового диму закон дозволяє лише у спеціальних місцях. Власники (орендарі) окремих приміщень зобов'язані відвести місця для куріння, обладнати їх витяжною вентиляцією чи іншими засобами видалення диму, а також розмістити інформацію про розташування таких зон та про шкоду тютюнопаління. Водночас на підприємствах громадського харчування для осіб, які не курять, повинно відводитися не менше половини площі закладу, звільненої від впливу тютюнового диму. У готелях некурці теж повинні мати прерогативу — для них мають резервувати щонайменше 50% номерів. Та особливої активності у тому сенсі ще не спостерігається (хіба що на залізниці з'явилися поодинокі вагони для некурців).

Геннадій КАРПЮК,
співробітник департаменту зв'язків із громадськістю МВС України.

Зарплата в 15—17 тисяч призупинила чернігівські новосілля?

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧА

У чернігівських ЗМІ останнім часом з'явилося багато інформації про діяльність КП «Чернігівбудінвест» Чернігівської міської ради. Насамперед оприлюднено результати перевірки КРУ, яке зробило висновок про недоцільність існування комунального підприємства. Читач «Голосу України» Петро Миненко теж вирішив поділитися своїми думками про будівництво в обласному центрі.

«Я живу в мікрорайоні Масани, — пише він. — Мені не зрозуміло, для чого будують споруди, які стоять порожніми! Краще б ці кошти пішли на інше. Але будують! До того ж — дорого. Бо між будівельниками і майбутніми власниками квартир існує ще посередницька структура, в якій, кажуть, зарплати по 15—17 тисяч. Я переконаний, що саме через подібні структури житло з кожним днем дорожчає».

Читач справді підмітив важливу деталь: за офіційними даними, в районі Масанів близько 200 новозбудованих квартир залишаються непроданими. Загалом нині таких у місті 300. Це кілька багатоповерхівок! Ще кілька років тому цілі під'їзди викуповували кияни для «капіталу». Але тепер, схоже, ринок перенасичений пропозицією нового житла...

У «Чернігівбудінвесті» підтвердили, що такі високі зарплати мали місце півтора року тому, коли велися великі обсяги забудови. Нині їх нове керівництво «зняло з небес» і зменшило у 4—6 разів. Чи впливає діяльність згаданої структури на будівництво житла у місті на Десні?

Оскільки щодо роботи комунального підприємства виникло багато чуток, днями відбулася прес-конференція, в якій взяли участь заступник міського голови Олександр Сердюк та керівник «Чернігівбудінвесту» Віталій Собиченко.

Вони повідомили, що міфи про «Чернігівбудінвест» створюють ті, хто хоче насамперед безконтрольно торгувати міською землею. Мовляв, деякі «інвестори» утворюють ТОВ, яке отримує для будівництва ділянку землі, а потім насправді її перепродує дорожче. У такий спосіб без значних затрат «з повітря» здобувається солідний капітал.

— Щоб цього не траплялося в обласному центрі, у 2004 році й утворене при міській раді КП «Чернігівбудінвест», — було заявлено на прес-конференції. — Основні завдання підприємства — це залучення інвестицій для житлового будівництва в місті, отримання дозволу міської ради на розробку проекту відведення землі, передпроектна та проектна підготовка об'єктів, комплексна забудова житлових кварталів, створення сприятливих умов для інвесторів, а також залучення до підрядних будівельно-монтажних робіт у першу чергу місцевих будівельних організацій.

Крім того, фахівці «Чернігівбудінвесту» займаються пошуком земельних ділянок та підготовкою матеріалів для їх відведення, збором вихідних даних для проектування об'єктів, відселенням мешканців житлових помешкань, що підлягають знесенню, отриманням технічних умов на підключення до інженерних мереж, розробкою проектно-кошторисної документації, забезпеченням проведення комплексної державної експертизи та її затвердженням, отриманням дозволів на проведення охоронно-археологічних розкопок та дозволів на проведення будівельних робіт, веденням технічного нагляду за будівництвом об'єктів, підготовкою та здачею їх в експлуатацію.

— Комунальне підприємство при міській раді вдвічі скоротило процес від виділення земельної ділянки до введення об'єкту в експлуатацію, — сказав О. Сердюк. — Адже до цього згадані роботи затягувалися для інвесторів мінімум на чотири роки. Їм доводилося пройти багатомісячні узгодження у різних інстанціях. А в кризу надто великі ризики. В управлінні капітального будівництва — своя сфера роботи — освоєння бюджетних коштів. Тому з думкою КРУ важко погодитися.

Заступник міського голови спростував і поширені у Чернігові міфи про «відмивання бюджетних грошей», «торгівлю землею», «накопичення земельних ділянок», «непрофесійність колективу», «тенденційність у виборі проектних та підрядних організацій», «недоцільність існування підприємства». Зокрема, він продемонстрував довідку держказначейства про те, що комунальне підприємство не має там рахунків, а отже, не працює з бюджетними коштами. Акт аудиту діяльності КП «Чернігівбудінвест», здійснений контрольно-ревізійним управлінням, засвідчує те, що випадки торгівлі ним землею відсутні.

Керівник комунального підприємства з невеличким колективом у складі 11 фахівців планує активізувати будівництво на тих ділянках, де воно розпочалося, та залучити нові інвестиції.

— За рік постараємося здати в експлуатацію майже 30 тисяч квадратних метрів житла та залучити у будівельну галузь міста близько 80 мільйонів гривень інвестицій, — зазначив він.

А все ж, може, диму без вогню не буває? Зрештою торік обсяги будівництва житла у Чернігові впали майже вдвічі. Плюс сотні квартир уже по 4—6 місяців не викупляються. Хоча ціна квадратного метра житла в обласному центрі не захмарна у порівнянні з Києвом і становить 4300 гривень (Масани) — 4800 гривень (5200—5700 у престижних районах), усе ж вона завелика для пересічних громадян. Особливо, коли кредитні ставки зросли. Інвесторам же невигідно працювати собі у збиток.

Ті, хто зібрав певну суму, за останні два-три роки вирішили квартирну проблему. Багато людей мають велике бажання придбати нове помешкання, однак їхньої зарплати у 2000—3000 гривень сьогодні для цього не достатньо. Чи не охолонуть від того інвестори до Чернігова? Чи шукатимуть компроміс і знаходитимуть резерви для зниження ціни на житло? Або вдаватимуться до інших заходів, щоб вирішити цю проблему?

На жаль, відповіді на ці та інші злободенні питання поки що немає. Водночас інвестори все-таки розпочинають втілювати у життя нові проекти.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

На знімку: поки що незаселена багатоповерхівка.

Фото автора.

Балкон Будьонного у садибі Терещенка

ОСТРІВЦІ ЗАБУТОЇ ІСТОРІЇ

Учні першої міської школи Андрушівки (Житомирська область) можуть по праву вважати себе аристократами. Вони навчаються в маєтку, збудованому у кінці XIX сторіччя цукровим магнатом Михайлом Терещенком, а фізкультурою займаються у старовинному та не менш красивому парку над ставком. Деякі доріжки тут навіть спеціально розмічені для стометрівок — білою фарбою написано, де старт і фініш, рисками означені метри. Але не лише школярі використовують цей маєток. Рівно дев'яносто років тому, 1920-го, балконом садиби як трибуною скористався червоний маршал Семен Будьонний. Але про все — по черзі.

У кінці XIX сторіччя на півдні Житомирщини, як і всюди у центральній Україні, почався цукровий бум. Вирощувати буряки та виробляти на заводах цукор стало справою надприбутковою. Родина Терещенків — одна з тих, хто казково збагатився саме на цукрі у ті часи. На початку XX сторіччя статки Терещенків оцінювали приблизно у вісім мільйонів карбованців. Це при тому, що корову можна було купити за три карбованці. Тому уявіть, що означало для Андрушівки рішення Терещенка не лише викупити в їхньому селі цукрозавод, а й збудувати маєток. Тут треба сказати, що девіз дворянського герба Терещенків — «Прагнення до суспільних справ». Тобто, збагачуючись, вони не шкодували грошей на наукові розробки, школи, лікарні, допомогу бідним (цікаво, що, витрачаючи стільки грошей на доброчинність, біднішою родина не ставала — це ще одне підтвердження теорії про те, що жадібність — не шлях до багатства). Тому приїзд до Андрушівки Терещенків означав, що тодішнє село отримало шанс на розвиток, яким мешканці скористалися. Сьогодні смт Андрушівка — це охайне містечко з церквою, гарним стадіоном, пам'ятником Кобзареві, багатьма крамницями. Одне слово, з села Андрушівка перетворилася спочатку на багате село, а потім — на містечко. До речі, цукровий завод, який збудував ще польський шляхтич Бержинський, а потім переоснастив Михайло Терещенко у 1883 та 1914 роках, працює й досі. Якщо ви захочете відвідати Андрушівку, то, проїжджаючи центральною дорогою повз річку Гуйву, неодмінно його побачите.

Проте найцікавіше в Андрушівці — це садиба Терещенків. Звичайно, у школи, яка нині займає будинок, не вистачає грошей на те, щоб належно відреставрувати його. Тому у багатьох місцях, особливо біля вікон, з маєтку опадає штукатурка, місцями незграбно вставлено пластикові вікна. Але, пройшовши парком та біля школи, ви неодмінно відчуєте теплу атмосферу в усьому — старих дверях, ще тих, кінця XIX сторіччя, що якийсь хазяйновитий завгосп справно фарбує та вішає на них уже нові замки; у котах, які, потягаючись, вилазять з підвалів, у трохи стертих сходах, якими піднімалося та спускалося не одне покоління, і, звичайно, — в людях, котрі досі як можуть бережуть маєток. Крім того, саме школі ми маємо бути вдячними за те, що маєток збережено. Бо після Жовтневої революції через те, що тут розмістили учбовий заклад, садибу не зруйнували, і вона вистояла до наших днів.

Особлива гордість школи — так званий балкон Будьонного **(на знімку)**. Влітку 1920 року відомий маршал, здійснюючи Житомирський прорив, заїхав до Андрушівки. Виступити перед селянами він вирішив у садибі Терещенків — на балконі. Так, напевне, було дуже ефектно. Виходило, що натовп селян стояв унизу і легендарні вуса було видно навіть з найвіддаленіших місць. Що казав Будьонний під час того пам'ятного виступу, невідомо. Принаймні мої пошуки цієї промови були безрезультатні (хоча здогадатися нескладно). Але вуса командира селяни запам'ятали, бо й нині біля входу до школи висить табличка з нагадуванням про те, що на балконі цієї школи виступав Семен Будьонний. Ось так в Андрушівці переплелися цукор і Будьонний. А ще у парку є алея слави, на якій викарбовано імена героїв Другої світової війни. Історія тут не консервується, а триває. Старі вікна змінюють металопластиковими, а поруч з написом «Садиба Терещенка» — напис про перебування тут Будьонного.

Тетяна ПАСОВА.

Фото автора.

Максимова сотня!

Футбол. Чемпіонат країни. Прем'єр-ліга. 23-й тур. 2—4 квітня.

«Карпати» — «Чорноморець». 1:1. 12 000 глядачів. **Рефері** — Сіренко (Сімферополь). **Голи:** Батіста, 24 — Маурісіо, 18.

«Ворскла» — «Іллічівець». 3:0. 1 500 глядачів. **Рефері** — Грисьо (Львів). **Голи:** Ярмаш, 18, Маркоскі, 32, 88.

«Металург» (Донецьк) — «Кривбас». 0:1. 1 500 глядачів. **Рефері** — Шандор (Львів). **Гол:** Воронков, 80.

«Металіст» — «Таврія». 1:1. 21 700 глядачів. **Рефері** — Зубарєв (Слов'янськ). **Голи:** Джексон, 6 (п) — Ідахор, 79.

«Зоря» — «Динамо». 0:2. 14 000 глядачів. **Рефері** — Дердо (Іллічівськ). **Голи:** Ярмоленко, 47, 67.

«Оболонь» — «Шахтар». 0:1. 5 300 глядачів. **Рефері** — Швецов (Одеса). **Гол:** Срна, 51.

«Дніпро» — «Закарпаття». 1:0. 10 931 глядач. **Рефері** — Лісенчук (Київ). **Гол:** Калиниченко, 49.

«Арсенал» — «Металург» (Запоріжжя). 2:0. 2 150 глядачів. **Рефері** — Геренда (Калуш). **Голи:** Шацьких, 57, Богданов, 82.

	В	Н	П	М	О
1. «Шахтар»	**18**	**4**	**1**	**50—16**	**58**
2. «Динамо»	**17**	**5**	**1**	**47—12**	**56**
3. «Металіст»	**14**	**3**	**6**	**35—19**	**45**
4. «Дніпро»	12	6	5	37—20	42
5. «Карпати»	10	8	4	37—27	38
6. «Таврія»	10	7	5	27—28	37
7. «Металург» Д	9	4	9	29—24	31
8. «Арсенал»	7	9	7	31—29	30
9. «Оболонь»	9	2	12	23—35	29
10. «Металург» Зп	7	5	11	27—39	26
11. «Ворскла»	5	9	9	22—22	24
12. «Іллічівець»	5	7	11	24—40	22
13. «Чорноморець»	5	5	13	18—35	20
14. «Закарпаття»	5	2	16	15—34	17
15. «Зоря»	**4**	**4**	**14**	**16—39**	**16**
16. «Кривбас»	**4**	**2**	**17**	**22—41**	**14**

Бомбардири: Джексон («Металіст»), Мілевський («Динамо») — по 13 м'ячів, Селезньов («Дніпро») — 11, Адріано («Шахтар»), Воронков («Кривбас») — по 9.

Гол Максима Шацьких у ворота запорізького «Металурга» став для нього ювілейним, сотим, у чемпіонатах України. На початку другого тайму Максим замкнув простріл з правого флангу. Нагадаємо, що 97 м'ячів Шацьких **(на знімку)** провів у складі київського «Динамо» і три у новому клубі — київському «Арсеналі». Щиро вітаємо Максима з цим досягненням. І бажаємо йому ще довго радувати своєю грою і результативністю вболівальників!

А от болівійський півоборонець «Чорноморця» Маурісіо Сауседо у матчі з «Карпатами» забив поки що свій третій м'яч у чемпіонаті.

— Дуже задоволений цим фактом, — сказав він. — Однак це особисті досягнення, які завжди на другому плані. Хотілося б, щоб наша команда була вище в турнірній таблиці. У грі з «Карпатами», ми, напевно, могли перемогти, в першому таймі були моменти, щоб вирішити результат матчу. Але не вийшло. У другому таймі ми більше утримували рахунок, грали на нічию.

— Які ваші враження від рівня футболу в Україні?

— Дуже важкий чемпіонат, високі швидкості, до яких намагаюся звикнути з кожним виходом на поле. Але мені дуже подобається — тут грають у красивий і видовищний футбол...

Ці слова можна було б не цитувати. Але те, що рівень українського футболу постійно підвищується, факт незаперечний. Зростає майстерність виконавців, є інтрига і в боротьбі за нагороди, і за право залишитися в класі найсильніших. Тож недаремно люди йдуть на стадіони, кількість уболівальників на матчах поступово зростає.

З огляду на це вельми дивують заяви президента московського клубу ЦСКА Євгена Гінера. Почнімо з того, що він образив відомого артиста Богдана Ступку, котрий вважає, що Україна і Росія повинні мати свої окремі чемпіонати. І об'єднання в один — нісенітниця і справа марна.

Натомість президент ЦСКА вдається в політику. Мовляв, він — харків'янин, тепер мешкає в Москві. Натомість багато хто з москвичів обрав для проживання і праці Київ. Але, даруйте, бути колишнім харків'янином — не означає, що ти українець за духом. А, як бачимо, в цьому випадку — швидше навпаки.

Пан Гінер вважає, що об'єднаний чемпіонат з часом увійде до трійки найсильніших в Європі. І таку ідею, мовляв, підтримують Рінат Ахметов і брати Суркіси. Цікаво, а кого витіснить оцей гібрид з трійки лідерів — Англію, Іспанію, Італію?

Просто дивує отака настирність, щоб не сказати нахабство. Втім, у себе вдома начальник «конюшні» не має суцільної підтримки в об'єднавчих прагненнях. Тому він ображається і каже, що йому вже набридло агітувати. Мовляв, ідею запропоновано, тож доробляйте самі.

А нам ой як набридли оті наїзди, коли силоміць нас намагаються видати заміж. От тільки виникає запитання: чому Гінер і компанія не агітують вступити до футбольного шлюбу Білорусь, Казахстан, Вірменію?... Пояснення напрошується таке, що декому надто вже муляє очі наш самостійний рух уперед. От і роблять «друзі» все, щоб збити цей поступ і розвалити український футбол.

В. Б.

Фото з архіву «Голосу України».

Платіні інспектуватиме Донецьк

Сьогодні в Донецьку очікують на приїзд президента УЄФА Мішеля Платіні, який перевірить готовність міста до Євро-2012. У програмі візиту — відвідання стадіону «Донбас Арена» та будівництва злітно-посадкової смуги міжнародного аеропорту «Донецьк». Заплановано презентацію приймаючого міста та прес-конференцію. Раніше представники УЄФА висловлювали стурбованість з приводу темпів будівництва нового аеропорту та наявності необхідної кількості готелів у шахтарській столиці. Місцева влада запевняє, що передбачені заходи будуть виконані.

Ліна КУЦ.

Турнірна хроніка

Хокей. Визначився план підготовки національної команди України з хокею на тренувальному зборі, котрий розпочався вчора і триватиме до 17 квітня. До 8 квітня збірна працюватиме у ТРЦ «Термінал». На 9 та 10 квітня заплановано спаринги зі збірною Польщі. 11 квітня українці поїдуть на збір до столиці Білорусі. Там 16 числа зіграють контрольний матч із місцевою «Юністю». Виліт на чемпіонат світу до Нідерландів заплановано на 17 квітня.

Бокс. Чемпіон світу за версією WBA у суперважкій вазі британець Девід Гей зберіг титул, перемігши технічним нокаутом у дев'ятому раунді матчу в Манчестері американця Джона Руїса. Гей мав перевагу з самого початку поєдинку, тричі посилав суперника в нокдаун — у першому, п'ятому і шостому раундах. Нагадаємо, що британець став володарем чемпіонського поясу WBA 7 листопада 2009 року, перемігши за очками в німецькому Нюрнберзі росіянина Миколу Валуєва.

Варто сказати й про те, що Девід Гей постійно ухиляється від пропозицій братів Кличків зустрітися на рингу з одним із них. Володимир Кличко пообіцяв, що після бою, якщо Гей, нарешті, перестане уникати виклику і поєдинок відбудеться, обличчя «британського нахаби» нагадуватиме піцу.

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 21-й тур. 3 квітня. «Волинь» (Луцьк) — «Фенікс» (Калініно). 4:0. «Десна» (Чернігів) — «Нива» (Тернопіль). 4:0. «Арсенал» (Біла Церква) — «Львів». 1:3. «Енергетик» (Бурштин) — «Севастополь». 1:2. «Динамо-2» (Київ) — «Геліос» (Харків). 2:2. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — «Кримтеплиця» (Молодіжне). 0:1. «Дністер» (Овідіополь) — «Харків». 2:0. «Олександрія» — «Сталь» (Алчевськ). 1:2. «Нафтовик» (Охтирка) — «Зірка» (Кіровоград). 2:1.

«Севастополь» — 48 очок, «Львів», «Сталь» — по 41, «Геліос» — 39, «Волинь» — 37, «Олександрія» — 35, «Кримтеплиця» — 33, «Десна» — 32, «Арсенал» — 30, «Динамо-2» — 28, «Нафтовик», «Дністер» — по 26, «Зірка» — 24, «Фенікс» — 22, «Енергетик» — 20, «Прикарпаття» — 10, «Нива» — 8, «Харків» — 4.

Спортивна гімнастика. Київ. Палац спорту. IX міжнародний турнір «Кубок Стелли Захарової». У змаганнях взяли участь команди Білорусі, Словаччини, Бельгії, Угорщини, Ізраїлю, Литви, України, Росії.

У чоловіків перші дві сходинки п'єдесталу в особистому заліку посіли господарі турніру: переможцем став Олег Степко, другим — Олег Верняєв, третім — Павло Булавський з Білорусі. Збірна України виграла і командні змагання. На другому місці білоруси, на третьому — представники Литви.

У жінок у командній першості перемогли росіянки, в українок срібні нагороди, «бронза» — у збірної Угорщини. Особистий залік виграла Юлія Іньшина з Росії, «срібло» дісталося її співвітчизниці Ксенії Афанасьєвій, на третьому місці — угорська гімнастка Рената Тош.

Збірні — з наставниками

Баскетбол. Тренером чоловічої збірної України призначений наставник БК «Київ» Віталій Черній. Таке рішення прийняла президія Федерації баскетболу України, інформує її сайт.

На цю посаду, окрім Чернія, претендували ще семеро наставників, серед них іноземці — Звєздан Мітровіч, Кеннет Аткінсон, Шефр Цві та Олександр Крутіков. З українських тренерів за це місце боролися: Валерій Мельничук, Валентин Берестнєв і Тимофій Безрук.

Жіночу збірну України очолила олімпійська чемпіонка, багаторічна наставниця столичного клубу ТІМ-СКУФ Марина Ткаченко.

* * *

Чемпіонат країни. Суперліга. «Азовмаш» (Маріуполь) — «Одеса». 79:74 (16:18, 25:13, 17:25, 21:18). «Київ» — «Пульсар» (Рівне). 73:55 (13:11, 27:18, 18:9, 15:17). «Будівельник» (Київ) — «Грифони» (Сімферополь). 95:55 (20:15, 23:15, 24:12, 28:13). «Миколаїв» — «Кривбасбаскет» (Кривий Ріг). 63:62 (17:20, 19:14, 14:17, 13:11). «Хімік» (Южний) — «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя). 89:92 (21:25, 30:20, 17:23, 21:24).

«Будівельник» — 22 перемоги, «Кривбасбаскет» — 20, «Феро-ЗНТУ» — 19, «Київ» — 16, «Одеса» — 15, «Азовмаш» — 14, «Дніпро» (Дніпропетровськ) — 13, «Говерла» (Івано-Франківськ) — 12, «Миколаїв» — 11, «Галичина» (Львів) — 10, «Хімік» — 9, «Пульсар» — 4, «ДніпроАзот» (Дніпродзержинськ) — 3, «Грифони» — 0.

На знімку: новобранець «Будівельника» Артур Дроздов (з м'ячем) добре попрацював в матчі проти сімферопольців: приніс своїй команді 14 очок і зробив 6 підбирань.

Фото Павла КУБАНОВА.

«Сокіл» залишається в Екстралізі

Хокей. Київський «Сокіл» в сезоні–2010/11 має намір продовжити виступи в Екстралізі відкритого білоруського чемпіонату. Про це стало відомо на засіданні виконкому Федерації хокею Республіки Білорусь.

У наступному турнірі планується участь 14 клубів, серед яких будуть і три зарубіжні команди: наш «Сокіл», «Металургс» (Лієпая) та «Динамо-Юніорс» (Рига) з Латвії. Іноземці вже підтвердили своє бажання виступати у наступному чемпіонаті Білорусі. До речі, від української сторони на виконкомі ФХРБ представників не було. Але з Києва надійшов лист із підтвердженням продовження участі «Сокола» у ВЧБ.

Сезон планується провести за звичною схемою: чотири кола в регулярному чемпіонаті, за підсумками якого найкращі вісім команд виходять до плей-оф. Наступного сезону клубам буде дозволено використовувати до п'яти іноземців. Окрім того, підтверджено рішення про обов'язковість включення до складу команди на кожний поєдинок не менше двох хокеїстів 1990 року народження і молодших (байдуже, у якому амплуа — воротар чи польовий гравець).

Цікаво, що для всіх команд, які мають намір брати участь в 19-му регулярному чемпіонаті і плей-оф, відтепер введено максимальний рівень зарплат: відомість не повинна перевищувати 100 тисяч доларів США на місяць «чистими», а преміальний фонд кожного матчу — шість тисяч. Ініціатива «Сокола» повернути до розіграшу ВЧБ поєдинок за третє місце виконкомом ФХРБ не підтримав.

Отже, дещо прояснилося. Адже останнім часом почала поширюватися інформація про злиття «Сокола» і ще не народженого київського клубу «Будівельник». Передбачалася участь цього новотворення в міжнародній Континентальній хокейній лізі (Росія). Заявку до неї «будівельники» вже подали і чекають включення до КХЛ. Але, як бачимо, у «Сокола» свої плани...

65 років тому СРСР денонсував радянсько-японський пакт про нейтралітет.

8 квітня 1944 року почалася Кримська наступальна операція Радянської армії.

Солдат Перемоги

Три ордени Слави прикрашають груди капітана у відставці Василя Чепика. Василь Прокопович — один з небагатьох повних кавалерів цього ордена, що живуть в Україні. Усі нагороди безстрашний воїн заслужив під час визволення Європи від фашистів.

У багатодітній родині незаможних сумських селян Марії й Прокопа Чепиків було вісім дітей: шість синів і дві дочки. Василь — сьомий. Закінчивши семирічку, вступив до Київського залізничного технікуму, мріяв стати техніком-зв'язківцем.

«Однак провчився всього два курси, — згадує Василь Прокопович. — Почалася війна. Коли німець підходив до Києва, я на кілька днів вирвався додому. Старших братів не застав — пішли на фронт. Усі вони, як один, повернулися додому живими, з бойовими нагородами».

Разом з викладачами й однокурсниками Василь бере участь в евакуації майна технікуму. Але не вдалося його відвезти далі Канева: ешелон дорогою розбила німецька авіація. З товаришами він добрався спочатку до Білої Церкви, а потім — до Шамраївки, де були знайомі. Потім перебрався до рідного села. Фашисти вже господарювали там.

Староста попередив його родину, щоб тікали із села, інакше всіх їх повісять, адже старший брат Василя був комісаром на фронті. Василь змушений був виїхати до дядька Мишка у Фастів. 17-літній хлопчик влаштувався працювати учнем електрика на місцевий цукровий завод. Незабаром на заводі він вступив до підпільної організації. Василь Прокопович пам'ятає навіть дрібні подробиці тих днів.

«Ми вантажили мішки із цукром у вагони для відправлення на фронт німцям. Природно, шкодили, як могли: бризкали на мішки соляркою й бензином, у цукор підсипали річковий пісок, а в кусковий — каміння. Крім того, ми тримали зв'язок з партизанами, поширювали листівки, переправляли в ліс військовополонених червоноармійців, що працювали на заводі, добували зброю».

Після визволення Києва Василя Чепика наприкінці 1943 року призвали у Червону Армію. 19-літній хлопець став кулеметником у 1-й гвардійській танковій армії. Після прибуття поповнення командування стало цікавитися, хто знає німецьку мову. «Я німецьку торхи знав, — каже ветеран. — Вчив її в технікумі». Так Василь опинився в навчальному батальйоні. Тут готували фронтових розвідників. Потім молодого воїна направляють на фронт — командиром відділення розвідки.

Відділення молодшого сержанта Василя Чепика вперше по-справжньому відзначилося на польській землі, під містом Лодзь. Викликає його командир: бери, мовляв, своє відділення і без «язика» у частину не повертайся. «Ми вийшли увечері, засіли уздовж дороги. Раптом далеко побачили слабке світло фар, почувся гул моторів. Затаїлися в пришляхових кущах. Спереду — мотоциклісти з кулеметами, а в кілометрі позаду від них — три автобуси, у кожному — по 20—25 німецьких офіцерів», — каже ветеран.

Чепик дає команду: мотоциклістів пропустити, а автобуси закидати гранатами. Так і зробили. Поки німці отямилися, розвідники вже були далеко від місця бою, ведучи із собою десяток полонених фашистів. Один з них виявився майором зв'язку, і з ним — цінні документи. Його відразу в літак і — в Москву. Жоден з бійців молодшого сержанта Чепика в цьому бою навіть не одержав подряпини. За цю блискучу операцію молодший сержант Василь Чепик був нагороджений орденом Слави третього ступеня, а його солдати — медаллю «За відвагу».

Недовго чекав і на орден Слави другого ступеня. У Східній Померанії розгорілися запеклі бої. Німці кожний будинок перетворили на фортецю. Розвідникам Чепика було поставлене завдання — взяти добряче укріплений будинок. «Ми з боєм пробралися на перший поверх, — згадує Василь Прокопович. — На другому — вже позиції німців. І раптом вони нам кричать: «Рус, дай води!» Ми у відповідь «Дайте нам курива!» Спускають вони на мотузці свій казанок, заповнений сигаретами. Ми висипали сигарети, набрали води й кричимо: «Тягніть назад». Німці потягли, поговорили ми трохи з ними й кричимо: «Фрици, тікайте, а то стріляти будемо!» Ті у відповідь: «Почекайте, нам ще казанок води потрібен!». Знову казанок із сигаретами спустили німці, ми їм водою його заповнили».

Після німці пішли з будинку, розвідники його зайняли, доповіли начальству, що об'єкт узяли без втрат. Нагорі зраділи — цей будинок сильно заважав просуванню наших військ. За цю операцію командира розвідників нагородили орденом Слави другого ступеня.

А до ордена Слави першого ступеня відважного командира було представлено за участь у боях за взяття Берліна. Бої тут були запеклі. Але радянські війська через п'ять днів після початку операції були на околиці цього міста. Василь Чепик згадує:

«Моє відділення з боями прорвалося в підземелля. Я знайшов німця, який знав російську мову, й сказав йому, що він піде з нами й покаже, де стоїть німецький танк «Пантера», що не давав нашій піхоті зробити останній ривок до центру. Німець показав. Я приготував два фаустпатрона, взяв на мушку танк і вистрелив. Він одразу вибухнув. Німецька піхота кинулася бігти, ми їх одразу всіх і знищили». У цьому бою Василь Чепик підбив ще й «Тигра». За це його й нагородили орденом Слави першого ступеня, але видали тільки через 48 років.

«Для мене війна закінчилася 1 травня, — каже співрозмовник. — Я розписався на рейхстазі. Тоді ми з комбатом випадково зустріли командарма, генерал-полковника Михайла Катукова. У мене саме 1 травня був день народження, й він мені подарував свій танковий шолом. Війну я закінчив гвардії молодшим сержантом, командиром відділення мотострілецького батальйону в складі 19-ї Гвардійської механізованої Лодзинської ордена Леніна червонопрапорної ордена Суворова, ордена Богдана Хмельницького бригади».

Після демобілізації Василь Чепик доучувався в київському залізничному технікумі, а потім п'ять років працював майстром на будівництві залізниці Печора —Воркута. Прагнення до досконалості змусило його знову сісти за парту і стати студентом Московської вищої школи профспілкового руху (нині Московська академія праці й соціальних відносин) — за фахом інженер-економіст.

У 1961 році Василь Чепик переїжджає в Крим на будівництво Північнокримського каналу. Саме в Сімферополі в грудні 1993 року йому вручили орден Слави першого ступеня. Тепер груди капітана у відставці прикрашає ціла стрічка нагород: три ордени Слави, два — Вітчизняної війни, орден Богдана Хмельницького, десятки медалей, серед яких особливо дорогі В. Чепику — «За взяття Варшави», «За взяття Кенігсберга» і «За взяття Берліна». Але є серед його медалей і мирна нагорода — «За порятунок потопаючих».

— Одержав її тут, у Сімферополі. Якось пізнього зимового вечора повертався додому повз водойму. Чую крики: рятуйте! Чоловічі голоси. Я до водойми. Лід тонкий, гнеться. Бачу — двоє чоловіків борсаються в ополонці, репетують страшенно. Я підповз, шарф кинув їм, по одному витяг. Вранці приходять до мене їхні дружини. Це ви врятували наших чоловіків? — запитують. Я відповідаю. Подякували, випили чайку».

Отакий він, Василь Чепик — солдат і герой праці. Дивишся на цю невисоку сиву людину й думаєш, як це все може скластися в одне життя!

Не віриться, що йому 1 травня виповниться 86 років. Він і зараз — гвардії молодший сержант Василь Чепик, що закінчив війну в Берліні...

Георгій ВЕРВЕС.

«Фашисти знущалися з нашого села...»

— Моє рідне село Хочине, що в Олевському районі Житомирської області, зазнало багато лиха від фашистів, — згадує учасник Великої Вітчизняної війни Андрій Григорович Гречко (на знімку) із селища Рокитне Рівненської області. — Його не раз палили, а людей розстрілювали. Молодь примусово гнали до Німеччини. В одному з таких гуртів якось опинилися я і моя майбутня дружина Олександра. По дорозі до Олевська дехто з нас, переважно юнаки, вирішили втікати. Серед тих, хто отак, ризикуючи життям, уникнув чужинської неволі, був і я. Олександрі ж, на жаль, поталанило менше: вона опинилася у німецькому таборі, бранці якого працювали на підземному заводі, де виготовляли фотоплівку. Про те, що вона спізнала в ті роки, не хочеться й згадувати — від тих спогадів у неї й досі піднімається тиск, болить серце...

А ось сімнадцятирічному Андрієві Гречку доля готувала інший шлях: він, як і багато його земляків, пішов у партизани. У 1942 році на українське Полісся з брянських лісів прибули партизани з'єднання Героя Радянського Союзу Олексія Сабурова, тож юнак вступив у загін «За Батьківщину!» цього з'єднання. На партизанському аеродромі на Дубницьких хуторах у Білорусі закінчив курси мінерів. Весною 1943-го Рівненський підпільний штаб партизанського руху командирував його у новостворений партизанський загін імені Дзержинського з'єднання Василя Бегми, який діяв у Рокитнівському районі та північній частині Рівненщини. Тут Андрій очолив молодіжну диверсійну групу, скоро на її рахунку було кілька підірваних ешелонів, мостів, автомашин з гітлерівцями, зруйновані колії і лінії зв'язку... За бої в тилу ворога А. Гречко відзначений орденом Вітчизняної війни першого ступеня та медаллю «Партизан Вітчизняної війни» другого ступеня.

— Для людей на тимчасово окупованих фашистами територіях було дуже важливо знати про події на фронтах. Це додавало віри в перемогу, — розповідає Андрій Григорович. — Тому було вирішено видавати рокитнівську підпільну газету «Більшовицька правда», яку місцеві мешканці потайки передавали з хати в хату. Першу замітку до неї у 1943 році підготував і я. Як зараз пам'ятаю, тоді я написав про діяльність моєї групи підривників.

Так долучився до майбутньої журналістської професії Андрій Григорович Гречко. Але він ще послужив у діючій армії — у 70-й Гвардійській артилерійській дивізії резерву Верховного Головнокомандування, старшиною батареї. По війні дивізію перекинули у Закавказький військовий округ, де він служив до 1950 року і звідки надіслав ось цю фотографію (знімок 1948 року) Олександрі, яку тоді вже визволили з концтабору союзні війська й вона повернулась додому, в рідне село. З нею Андрія пов'язала доля на довгі роки — 1 листопада цього року подружжя в родинному колі відзначатиме діамантове весілля — шістдесят літ разом.

А всі повоєнні роки Андрій Григорович Гречко пов'язав з журналістикою: довго був власкором обласної газети, потім — редактором рокитнівської районки. Звідси і вийшов на заслужений відпочинок (до речі, Андрій Григорович — член Спілки журналістів з 1959 року). Хоча років і пережите позначились на здоров'ї, ветеран дуже активний у громадському житті: пише до місцевої преси про бойових побратимів. Такі матеріали постійний читач «Голосу України» пише і до нашої газети. Охоче приймає запрошення виступити перед школярами та молоддю зі спогадами, бо вважає, що з кожним поколінням стираються з пам'яті події тих буремних років, чого не можна допустити. А хто може краще розповісти про війну, ніж очевидці? Пише спогади.

До речі, кінодокументалісти з Росії для свого фільму «Людина-легенда» використали документальну повість Андрія Григоровича «Парашутисти над хутором Загальє». У ній ідеться про уродженця Карачаєво-Черкесії, Героя Росії Тюгербія Танайовича Уздьонова, чий бойовий шлях пов'язаний з українським Поліссям і якого особисто знав А. Гречко.

— У вересні 1942 року в Рокитнівському районі Рівненщини, у лісі біля хутора Загальє, що за вісімнадцять кілометрів від села Борове, десантувалась група Генерального штабу, яку очолював старший лейтенант Тюгербій Уздьонов, — згадує Андрій Гречко. — Крім Уздьонова, там було два радисти і троє розвідників. Їх закинули в тил ворога, щоб збирати дані про пересування ворожих військ. Згодом група Уздьонова об'єдналась із партизанською групою Сидорука, яка діяла на території Олевського району Житомирської області. Так був створений загін особливого призначення № 058 (надалі всі розвідгрупи з Москви посилали саме сюди). Уздьонівці тримали під контролем шосейні дороги, що вели до Рівного, а також залізницю. У листопаді 1943 року за наказом командування загін влився у партизанське з'єднання Героя Радянського Союзу Бринського і в його складі брав участь у кількох рейдах по тилах ворога — переважно по Рівненській та Житомирській областях. Партизани тоді пустили під укіс майже сто ворожих ешелонів, підірвали 25 залізничних та автомобільних мостів, знищили близько 150 танків і бронетранспортерів, а також багато іншої техніки та складів із боєприпасами. Вони не раз виводили з ладу підземний кабель, що зв'язував ставку Гітлера у Рівному з Берліном. У 1943 році раптовим нападом знищили ворожу охорону і звільнили усіх бранців концтабору для військовополонених у Корці. Тюгербій Танайович був дуже розумною і мужньою людиною, багато зробив для перемоги над фашизмом. Тож нікого не здивувало, що його ще в ті роки було представлено до звання Героя Радянського Союзу. Але події, що відбувались у ті роки (земляки мужнього офіцера, який родом із Карачаєво-Черкесії, зазнавали гонінь з боку тодішньої влади і багато хто з них потрапив на заслання в Середню Азію), не дали можливості героєві отримати це високе звання. Однак через роки справедливість восторжествувала — Тюгербію Уздьонову 17 березня 1995 року, напередодні святкування 50-річчя Перемоги над фашизмом, було присвоєно звання Героя Російської Федерації і вручено медаль «Золота Зірка».

До речі, напередодні 65-річчя Перемоги Рокитнівська районна рада ветеранів видала книги спогадів Андрія Гречка «Солдати народу» і «Парашутисти над хутором Загальє».

Для Андрія Григоровича та Олександри Павлівни Гречків День Перемоги — дуже велике свято. У цей день вони згадують тих, кого забрала війна, і тих, хто пішов із життя уже в мирний час. Гречки, у чию долю втрутилась війна, вважають: не повинна тьмяніти пам'ять про ті роки, про тих, хто воював на фронті і в партизанських загонах. Кажуть, що робитимуть для цього все, доки житимуть...

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Фото з сімейного альбому подружжя Гречків.

Герой не нашого часу

МІФИ ТА ЛЕГЕНДИ. ПРАВДА ТА ВИГАДКИ

Щоранку в метро я бачу натовп стахановців. Спостерігаю, як із запалом він штурмує вагони, пробивається крізь нетрі до вільних місць... Народ їде на роботу. Бо робота — це можливість реалізувати себе, зробити кар'єру і, звичайно, заробити гроші. Соціалістичне змагання, трудові рекорди, маяки — ці слова відійшли в минуле разом із Радянським Союзом. Сьогодні ордени видають за інші подвиги. А про героїв ми читаємо не в газеті «Правда», а на сторінках глянцевих журналів. Хоча 70 років тому зі своєю популярністю Олексій Григорович Стаханов міг би заткнути за пояс трьох Гаррі Поттерів. Його трудовий рекорд також сприймали як диво, і не тільки в Радянському Союзі. Та й послідовників у Стаханова було куди більше.

Шахтарський Пегас

І звідки він такий узявся? «Я був сином бідного селянина з села Лугова Орловської губернії, — згадував Олексій Стаханов. — Ми мали клаптик землі в чотири десятини, а сім'я — п'ять ротів (батько з матір'ю та нас, дітей, троє). В дитинстві не пам'ятаю жодного світлого дня». Коли батька забрали на фронт, Олексієві ледве виповнилося 9 років. І він в одну мить перетворився на главу сім'ї і годувальника мами і сестер. Свою трудову кар'єру дев'ятирічний Олексій розпочав з наймита. В 11 років піднявся на щабель вище — найнявся підпаском до пана. Кажуть, той пообіцяв за роботу розплатитися конем. Це була мрія кількох поколінь Стаханових. Про нього марили і дід, і батько. А ось Олексій мріяв про особливого коня: сірого в яблуках. Власне, якби тоді ця мрія збулася, може б, ми і не почули про трудовий подвиг Стаханова. Але пан хлопця надурив: не дав ні грошей, ні коня.

Тож мрія повела Стаханова далі. «Чесно кажучи, я на шахту приїхав, щоб підзаробити на коня, — зізнавався він. — До цього зводилися всі думки. Планував підзаробити грошей і повернутися назад у село. Та вийшло інакше...»

А те, як вийшло, — стало одним з найбільших міфів радянської історії. Згідно з офіційною версією, в ніч з 30 на 31 серпня 1935 року за зміну Олексій Стаханов установив світовий рекорд (до речі, запис про це є навіть у Книзі рекордів Гіннесса): видобув 102 т вугілля, що в 14 разів перевищило норму. Як написала газета «Правда», цей рекорд став можливим завдяки вмілому використанню дива техніки — відбійного молотка. За десять днів Стаханов побив власний рекорд і видобув 175 т вугілля. А в березні 1936-го — 324 тонни. Приклад Стаханова почали наслідувати на інших шахтах. 14 листопада в Москві відбулася Всесоюзна нарада стахановців. Саме на ній пролунали слова Сталіна «Жити стало легше, жити стало веселіше». З тієї миті й розпочався потужний Стахановський рух.

Насправді рекорд шахті «Центральна-Ірміно» був потрібен як повітря. Шахта переживала нелегкі часи. Після незначного прориву в роботі (коли почали використовувати відбійні молотки) знову настало затишшя. Більше того, 1935 року шахта не змогла виконати піврічний план. Врятувати керівництво могло тільки диво. Ідея парторга Костянтина Петрова була геніально простою: кардинально змінити організацію праці та схему обліку видобутого вугілля. Якщо зазвичай шахтар вирубував прохід, а потім зупиняв роботу, щоб зміцнити колодами склепіння шахти, то того дня в забій мала спуститися ціла бригада: майбутньому героєві належало тільки видобувати вугілля. Чотирьом помічникам — розширювати забій і зміцнювати стіни. Проте видобуте вугілля вирішили записати лише на одну особу.

Для ролі «героя» Олексія Стаханова обрали не випадково. Він уже два роки працював з відбійним молотком. Але навіть обушком міг перевиконати норму. «У батька був кулак — розміром з голову дитини, — згадувала його дочка від другого шлюбу Віолетта Олексіївна. — Бувало на спір підлізав під коня і піднімав його. Тож не дивно, що на рекорд відправили саме його».

Наближався Міжнародний юнацький день (так тоді називали 1 вересня). Саме до цього дня і вирішили приурочити рекорд.

Мідні труби

Уже зранку 31 серпня було зачитано спеціальну постанову пленуму профспілки шахт: занести ім'я Стаханова на дошку пошани, видати премію в розмірі місячного окладу, надати квартиру з телефоном, обладнати коштом шахти. Виділити сімейну путівку на курорт, закріпити два безплатних місця в клубі. І... надати в особисте користування виїзну кобилу... Так почали збуватися мрії. Далі — більше. Після кількох поставлених рекордів у шахту Стаханова більше не відправляли. Відтепер його завданням стало не ставити, а розповідати про рекорди. У Москві Стаханов проводив часу більше, ніж у рідній Кадієвці. Щоправда, про «своїх» він не забував: видобував товари для дітей Донбасу, розширював книжковий асортимент кадієвських книгозбірень. Для шахти випросив 500 метрів гумового шлангу у Серго Орджонікідзе. Та що там Орджонікідзе! Він вітався за руку з самим Сталіним. Парторг Костянтин Петров згадував пізніше, як проходили зустрічі в Москві: «Приїздимо зранку на завод чи фабрику, виступаємо в цехах. Потім обід з пиятикою. Вечірні зустрічі з акторами, інтелігенцією також закінчувалися бенкетом... Я ще міг відбитися, а Олексієві не давали передиху».

На той час Олексій Стаханов був уже батьком сімейства. І хоча з дружиною Євдокією жив, не розписуючись, у сім'ї підростало двоє дітей: Віктор і Клавдія. Проте саме в період частих візитів до Москви Євдокія «зникла» із сім'ї. Куди саме? Щодо цього — версій чимало. Згідно з офіційною — померла під час чергових пологів. За більш поширеною — закохалася в цигана і втекла з табором, залишивши дітей чоловікові. Віолетта Олексіївна розповіла в одному з інтерв'ю, що першу дружину батьки не згадували, але нібито вона просто пішла від чоловіка. «Якщо чесно, я її можу зрозуміти. Уявіть: звичайна кухарка з шахтової їдальні, малограмотна, не вміє поводитися в товаристві. А тут така слава на батька звалилася, іноземні кореспонденти понаїхали, прийоми, санаторії, зустрічі з делегаціями. Вона скрізь мала батька супроводжувати, і який при цьому мати вигляд, поняття не мала... Але природній розум їй підказав, що вони з батьком тепер не пара... Вона повернулася до того життя, де не треба замислюватись, який у тебе вигляд, що можна говорити, що ні. Стала жити з міліціонером-циганом. Зробила від нього аборт і померла».

TIME
The Weekly Newsmagazine

А тим часом набирала обертів міфологізація. Політбюро ЦК ВКП(б) ухвалило, що Стаханова можна прийняти в члени партії без кандидатського стажу, оскільки, за словами Петрова (який на той час став секретарем міськкому), Олексій «пройшов весь кандидатський стаж за одну ніч»... Поїздки, мітинги, виступи. Під час одного з таких у Будинку культури Харкова Олексій Стаханов звернув увагу на школярку. Як згадувала пізніше їхня донька Віолетта Олексіївна: «Мама розповідала, що дуже боялася виступати, хвилювалася — така знаменита людина! Після концерту учасники зустрілися з Олексієм Григоровичем, і вона дуже соромилася»... Через рік вони одружилися. Їй тоді було 15 років.

Галина була красивою, добре освіченою дівчинкою. Чудово володіла кількома музичними інструментами, добре знала англійську мову. Про заміжжя не думала, але вийти заміж за Стаханова і в 15 років стати мачухою двох дітей погодилася. Нібито не останню роль відіграв у цьому її батько, який одразу зрозумів перспективи: його доньці судилося бути дружиною не шахтаря, а депутата Верховної Ради СРСР, жити в Москві і ходити на кремлівські бенкети.

Незабаром так і сталося. 1937 року сім'я переїхала до столиці: трикімнатна квартира з м'якими меблями, килимами, роялем (молода дружина навчила Стаханова грати одним пальцем «Хасбулат молодой»), персональна машина, запрошення на прийоми в Кремль. А що для частих виступів на з'їздах і зібраннях трирічної освіти в сільській школі було замало, Стаханова відправили підучитися до Промакадемії. До речі, там навчалося багато стахановців, які вміли ставити трудові рекорди, але не вміли красиво про них розповідати. Промакадемію Стаханов відвідував не часто, але диплом отримав. Після цього його зарахували на роботу в Наркомат. «Своїми могутніми руками перебираю папірці», — скаржився Олексій Григорович друзям. На той час він остаточно став легендою. Вільного часу додалося. Стахановський рух просувався вже без Стаханова. Саме тоді він і почав запивати образи горілкою. Чутки про п'яні дебоші доходили і до Сталіна. Проте тільки одного разу він нібито попросив передати герою, що коли так триватиме й надалі, то йому доведеться змінити прізвище на більш скромне.

Були й інші неприємності. Олексій Стаханов дуже пишався своєю молодою дружиною. Йому подобалися захоплені погляди, які кидали чоловіки на Галину. Як розповідала донька Віолетта, коли одного разу матір з'явилася на випускному балу військової академії, зал закричав «Ура дружині Стаханова!». Приводів для ревнощів дружина не давала, але якось Стаханову довелося відбивати її у самого Берії. Одного разу посеред білого дня в ГУМі Галину Стаханову... викрали. Водій персональної машини помітив, що жінку заштовхали у автомобіль двоє чоловіків. У той час у Москві викрадали красивих жінок і дівчат. Коли Олексій Стаханов дізнався про викрадення, то одразу зрозумів, де шукати Галину. Досі не відомо, чи телефонував він Сталіну, чи викрадачі дізналися, чию дружину вони «позичили», але Галину повернули.

Донбаське заслання

Повоювати Олексію Стаханову не довелося. Живу легенду на фронт не відпустили. Відправили до глибокого тилу в Караганду. По поверненні в Москву Стаханов очолив у Мінвуглепромі сектор соціалістичного змагання і нагород. Відтепер він остаточно став символом. А після смерті Сталіна про нього взагалі забули. Багато років поспіль колишній ударник ходив на роботу, перебирав папірці, у вільний час (а його було багато) випивав, але одного разу сталося непередбачуване. До Москви приїхав французький революціонер Моріс Торез. Він захотів зустрітися з передовиком перших п'ятирічок. Коли Торез звернувся з таким проханням до Микити Хрущова, той відповів: «Стаханов живе і працює там, де йому і належить, — у Донбасі. Тому зустріч неможлива». Насправді Хрущов поняття не мав, де саме і що робить Стаханов. Коли йому доповіли, що Стаханов давно в Москві, він викликав його до себе і наказав повертатися в Донбас. На той час Стаханов був уже немолодою людиною. Він давно відійшов від виробництва, втратив кваліфікацію. Тепер, через 20 років, йому наказували їхати в маловідоме містечко, яке, за іронією долі, пізніше перейменували в Торез (на честь саме того французького революціонера).

Сім'я в заслання не поїхала. На новому місці Стаханову запропонували посаду помічника головного інженера шахтоуправління. Якийсь час Стаханов жив у гуртожитку. Потім йому виділили кімнату в будинку барачного типу з пічним опаленням і зручностями у дворі. Знайшлася і нова дружина. Одного дня Галина отримала повідомлення, що її шлюб зі Стахановим розірвано. Але пізніше з'ясувалося, що це не так. Стаханов став двоєженцем. Врешті останній «шлюб» Стаханова було анульовано.

Замість епілогу

Говорити, що на той час Стаханов став закінченим алкоголіком, а саме поняття «стахановщина» поговір давно переінакшив на «стакановщину», нема сенсу. Наприкінці 70-х Стаханов остаточно змінив свою прописку: останні роки він доживав в Обласній клінічній психоневрологічній лікарні Донецька. Через алкоголізм і склероз почав забувати мову, не впізнавав рідних. Як пацієнту всесоюзного масштабу йому виділили окрему кімнату, але Стаханову було в ній нудно. Він часто заходив у гості в сусідні палати і гостини нерідко закінчувалися мордобоєм. Стаханову не могли вибачити ні колишню славу, ні зустрічі зі Сталіним. Одне слово, все те, за що йому довелося заплатити такою дорогою ціною.

У листопаді 1977 року Олексій Стаханов помер. Про причини його смерті писали різне: інфаркт, інсульт, послизнувся в чайній калюжі і вдарився головою об ліжко, помер після чергової бійки... За версією Віолетти Олексіївни, батько послизнувся на шкірці від банана чи апельсина і, падаючи, вдарився об краєчок столу. Галина Стаханова просила у Суслова дозволу поховати Стаханова в Москві. Суслов відповів, що герой належить державі, і держава вирішує, де його ховати. Олексія Стаханова поховано на міському цвинтарі міста Торез. 15 лютого 1978 року місто Кадієвку було перейменовано в Стаханов. Ім'я Стаханова присвоєно кільком шахтам і спеціальним навчальним закладам... Героя Соціалістичної Праці Олексій Стаханов отримав за сім років до смерті. На той час він був змученою, спитою і тяжко хворою людиною.

На знімках: на пенсії. Стаханівський рух в радянській агітпропаганді і на першій сторінці «Таймс» (16 грудня 1935 р.).

Наталя ФІЛІПЧУК.

Наприкінці 70-х Стаханов остаточно змінив свою прописку: останні роки він доживав в Обласній клінічній психоневрологічній лікарні

«Хай завжди буде сонце!»

Цю дитячу пісеньку мимоволі згадуєш, відвідавши Міжнародну виставку антивоєнної карикатури в Полтаві

«У рамках мистецького проекту «Карлюка-2010» у Полтавській галереї мистецтв відкрилася Міжнародна виставка антивоєнної карикатури, що приїхала до обласного центру із сербського Крагуєвця. А представили її в Полтаві заступник голови міського зібрання (скупщини) цього міста Міодраг Николич та директор виставки Міодраг Стоїлович.

Куба.

Ідея виставки — мир. І невипадково вона зародилася саме в колишній Югославії (ще до того, до речі, як там почалися відомі трагічні події), адже Крагуєвець — місто, яке пережило трагедію масових страт під час Другої світової. Почавши з маленьких містечок країни, виставка з часом вийшла на міжнародний рівень. Вона побувала в багатьох містах Європи, була «учасником» зимової Олімпіади в Сараєві, Генеральної Асамблеї Міжнародної асоціації міст—вісників миру та Міжнародної асоціації постраждалих від війни міст, гостювала і в Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку. І ось тепер — Полтава, яка першою серед українських міст підтримала цю прекрасну ідею. Серед представлених на виставці карикатур є чимало творів і українських карикатуристів: Юрія Кособукіна, Володимира Казаневського, Олексія Кустовського.

Сербія.

Відкриваючи виставку, міський голова Андрій Матковський зазначив, що вона фактично розпочинає серію заходів, присвячених 65-річчю Перемоги. Добрим дарунком поціновувачам карикатури стала і персональна виставка українського карикатуриста Олега Дергачова, який нині мешкає в Канаді. Він, до речі, неодноразово був переможцем і призером попередніх «Карлюк», а його скульптурний «Золотий ніс» навіть перетворився з часом у головний приз полтавського конкурсу карикатур. Але якщо раніше пан Олег надсилав свої твори «з-за бугра», то нині примчав особисто зі свого Монреаля і, вперше ступивши на полтавську землю, був приємно вражений нашим містом і його людьми. Як, до речі, і обидва сербські Міодраги.

На відкритті виставки було презентовано і фотоальбом «Миротворча діяльність українського війська», автором якого є фотокореспондент «Голосу України» Олександр Клименко, котрий свого часу «с лейкой и блокнотом» побував у багатьох гарячих точках світу, включаючи і колишню Югославію. Сербські гості були вражені цим виданням, адже на світлинах вони побачили і рідні місця — Сербську Країну, Боснію і Герцеговину, Косово... Отож, на згадку про Полтаву до Крагуєвця поїде і наш фотоальбом. Міодраг Николич пообіцяв передати його до музею міста.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

На знімках: (зліва направо) **Гран-прі. Малюнок Аристида Хернадеса (Куба); Спеціальна премія. Малюнок Олександра Дімітрієвича (Сербія); робота з виставки. Малюнок Олексія Кустовського.**

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

Закрите акціонерне товариство "АРТВИН" (99802, м. Севастополь, село Верхньосадове, вул. Севастопольська, будинок 66, корпус А)

Повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 26 травня 2010року о 10 годині 00 хвилин за адресою: 99802, місто Севастополь, село Верхньосадове, вулиця Севастопольська, будинок 53, Будинок культури "Садовод", глядачевий зал .

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів буде проводиться 26 травня 2010 року з 8.00 до 9.45 за місцем проведення загальних зборів акціонерів. Для участі у загальних зборах акціонерів необхідно мати: акціонерам - паспорт, представникам акціонерів - паспорт та довіреність, оформлену згідно вимог чинного законодавства України. Телефон для довідок (0692) 729696.

Порядок денний:

1. Обрання голови та секретаря загальних зборів акціонерів.
2. Обрання лічильної комісії.
3. Затвердження робочого регламенту загальних зборів акціонерів.
4. Звіт Генерального директора про фінансово-господарську діяльність акціонерного товариства за 2009рік та основні напрямки розвитку у 2010році.
5. Звіт Наглядової ради за 2009рік.
6. Звіт та висновки Ревізійної комісії про фінансову звітність акціонерного товариства за 2009рік.
7. Затвердження фінансової звітності акціонерного товариства за 2009рік та основних напрямків розвитку у 2010році. Затвердження розподілу прибутку і збитків за 2008р., 2009р.
8. Прийняття рішення про переведення випуску акцій документарної форми існування у бездокументарну форму існування.
9. Затвердження Депозитарію, який буде обслуговувати випуск акцій бездокументарної форми існування.
10 Затвердження Зберігача, у якого акціонерне товариство буде відкривати рахунки у цінних паперах власникам акцій.
11. Затвердження протоколу рішення про переведення випуску акцій документарної форми існування у бездокументарну форму існування.
12. Про припинення дії договору на ведення реєстру №122/01-2009 від "14" липня 2009року та визначення дати припинення реєстру.
13.Внесення змін до Статуту акціонерного товариства шляхом викладення Статуту в новій редакції та затвердження Статуту в новій редакції.

Додаткова інформація

Основні показники фінансово-господарської діяльності Закритого акціонерного товариства "АРТВИН"(тис.грн.):

Найменування показників	період звітний	період попередній
Усього активів	656	655,9
Основні засоби	302	301,4
Довгострокові фінансові інвестиції	-	-
Запаси	-	-
Сумарна дебіторська заборгованість	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти	354	345,5
Нерозподілений прибуток	-	-
Власний капітал	656	655,9
Статутний капітал	656	656,3
Довгострокові зобов?язання	-	-
Поточні зобов?язання	-	-
Чистий прибуток (збиток)	-	(0,4)
Середньорічна кількість акцій (шт.)	-	-
Кількість власних акцій, викуплених протягом періоду (шт.)	-	-
Загальна сума коштів, витрачених на викуп власних акцій протягом періоду	-	-
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	1	1

Генеральний директор ЗАТ "АРТВИН" Мальована В.В.

Постановою Господарського суду Тернопільської області (м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 14а) від 16 березня 2010 р. у справі № 10/Б-1206 Приватне підприємство «Рамо» (м. Тернопіль, вул. Промислова, 20, ідентифікаційний код 32865456) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Зубик Юлію Зіновіївну (ліцензія серії АВ № 482097, видана Державним департаментом з питань банкрутства 28.09.2009 р.).

Претензії приймаються протягом 30-ти днів з дня публікації оголошення, за адресою: а/с № 74, Головпоштамт, м. Тернопіль, 46001.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 17.03.2010 р. по справі № 27/32Б визнано банкрутом Приватне підприємство «Партнер» (85000, Донецька область, м. Добропілля, вул. Фрунзе, 19; код ЄДРПОУ 31247421) та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Шумара Андрій Миколайович (85000, Донецька область, м. Добропілля, вул. Ремінного, 15/55; Ліцензія серія АБ № 176235 від 09.09.05 р.).

Господарський суд Харківської області (61022 м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) прийняв постанови про визнання банкрутом боржників:

- постанову від 04.03.2010 р. по справі № Б-27/26-10 щодо Державного науково-виробничого підприємства "Оріон" (м. Харків, вул. Лодзинська, 7, ЄДРПОУ 14078247);
- постанову від 11.03.2010 р. по справі № Б-27/34-10 щодо ТОВ "Спільне підприємство Харківська суднобудівельна компанія "Аква Марина" Лтд" (м. Харків, просп. Московський, буд. 130, ЄДРПОУ 31064111);
- постанову від 22.03.2010 р. по справі № Б-50/35-10 щодо ТОВ "Стиль Італії" (м. Харків, просп. Гагаріна, буд. 129, ЄДРПОУ 34181752).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Корольова В. В., ліцензія серії АВ № 498997 від 17.11.2009 р., адреса: 61082, м. Харків, вул. Полтавський шлях, 29, кв. 31.

Ухвалою Господарського суду Миколаївської області від 30 березня 2010 р. порушено справу № 5/47/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «КОРАЛІС», ЄДРПОУ 36143213, м. Миколаїв, пров. Очаківський, 42-А та введена процедура санації.

Керуючим санацією призначено директора Плукчи О. Д. та розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Томашевського О. О. (ліцензія АВ № 158229 від 14.09.2006 р.).

Претензії кредиторів та санаторій приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд Миколаївської області Постановою від 29 березня 2010 р. (справа № 18/36/10) визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «АЛЬШИР», ЄДРПОУ 35638620, м. Миколаїв, пр. Леніна, 183, кв. 71.

Ліквідатором призначено Томашевського О. О. (ліцензія АВ № 158229 від 14.09.2006 р.), м. Миколаїв, вул. Робоча, 7, к. т. (0512) 44-72-27. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнав банкрутами та відкрив ліквідаційні процедури стосовно Товариства з обмеженою відповідальністю «Трибут» (04050, м. Київ, вул. Мельникова, 12, код ЄДРПОУ 33552568, п/р № 260070239700 1 в ВАТ КБ «Надра», м. Київ, МФО 320003) постанова № 44/191-б від 29.03.2010 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «Компанія «ПРВ» (03113, м. Київ, вул. Дегтярівська, 53-А, код ЄДРПОУ 35466240; п/р № 26003014294001 в КРУ ВАТ КБ «Надра», м. Київ, МФО 320564) постанова № 44/192-б від 29.03.2010 р.; Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Капелюшного Ігоря Вікторовича (03037, м, Київ-37, а/с 53; ліцензія серії АВ № 470227 від 01.03.2010 р.). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою ліквідатора та Господарського суду м. Києва.

До уваги кредиторів Товариства з обмеженою відповідальністю «Український промисловий банк» (код ЄДРПОУ 19357325)

Ліквідатором ТОВ «Укрпромбанк» розглянуто вимоги кредиторів, що надійшли на його адресу у встановлений чинним законодавством термін, та складено перелік акцептованих ним вимог.

Згідно зі ст. 93 ЗУ «Про банки і банківську діяльність» перелік акцептованих вимог буде подано для затвердження Національному банку України у строк до 26 квітня 2010 року.

Ознайомитись з переліком акцептованих вимог можна в приміщенні Головного офісу ТОВ «Укрпромбанк», за адресою:
м. Київ, бульв. Л. Українки, 26 (1-й поверх)
у робочі дні (з 9-00 до 18-00 години) у термін до 22 квітня 2010 р.

Постановою Господарського суду Донецької області (вул. Артема 157, м. Донецьк, 83048) 16 березня 2010 р. по справі № 27/166Б визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ВАТ «ЗІМ» (ЄДРПОУ 00292669, вул. Станіславського 1, м. Маріуполь, Донецької області).

Ліквідатором призначено Матвійчука Дмитра Володимировича (вул. Картвелішвілі, 5-а, кв. 32, місто Київ, 03148, ліцензія серія АВ № 307344).

Постовою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) № Б11/010-10 від 24.02.2010 р. визнано банкрутом ТОВ «Виробниче підприємство «Завод торгівельного обладнання» (Київська область, смт. Гостомель, вул. Леніна, 216, код ЄДРПОУ 32034549), відкрито ліквідаційну процедуру, призначено ліквідатора - Дяченка С. В., ліц № 216945 від 21.04.2005). Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації за адресою: 03055, Київ-55, а/с 149, тел. (050) 3315682.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5) від 23.03.2010 р. по справі № Б-19/24-10 товариство з обмеженою відповідальністю "КИЗИЛЬНИК" (код в ЄДРПОУ 36815435, 61064, м. Харків, вул. Гребенюківська, 47) було визнано банкрутом і розпочато ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Харченка Сергія Олексійовича (код 2554016339), для листів: 61064, м. Харків, вул. Гребенюківська, 47. Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця від публікації.

Звіт

про доходи та видатки Соціалістичної партії України за 2009 рік

№ п/п	НАЗВА	Сума (тис. грн.)
	Надійшло коштів у 2009 році всього:	**11330,0**
	в т. ч.	
1.	Безповоротна фінансова допомога та добровільні пожертвування від членів та прихильників СПУ — громадян України	11314,5
2.	Пасивні доходи	11,5
3.	Інші доходи	4,0
	Профінансовані видатки СПУ у 2009 році всього:	**12040,2**
	в т. ч.	
1.	Витрати на утримання СПУ	5023,7
2.	Проведення просвітньої діяльності	49,7
3.	Витрати на інші потреби , що передбачені установчими документами	6966,8
4.	Інші витрати	—

Звіт

Соціалістичної партії України про наявність майна станом на 01.01.2010 року

№ п/п	НАЗВА	Вартість (тис. грн.)
1.	Будівлі	5109,3
2.	Транспорт	1666,5
3.	Офісна техніка	1050,0
4.	Меблі	245,7
5.	Інше майно	999,6
	Всього на суму:	9071,1

Порядок ознайомлення з Реєстром кредиторів Відкритого акціонерного товариства Банку "БІГ Енергія"

Кредитори ВАТ Банку "БІГ Енергія" (фізичні та юридичні особи) можуть ознайомитися з Реєстром кредиторів банку 11, 12 та 13 травня 2010 року з 10 00 до 17 00 години, за адресою м. Київ, вул.С.Петлюри (Комінтерну), 15, приміщення ВАТ Банку "БІГ Енергія", 1 поверх.

Для **кредиторів-фізичних осіб та фізичних осіб-підприємців:** інформація щодо акцептування вимог та внесення до Реєстру буде надаватися особисто особі-кредитору за наявності паспорта або нотаріально засвідченої довіреності і паспорта особи-представника кредитора.

Для **кредиторів-юридичних осіб:** інформація щодо акцептування вимог та внесення до Реєстру буде надаватися представнику кредитора-юридичної особи за наявності документа, що підтверджує його повноваження, і паспорта.

Подання Реєстру до Національного банку 01 червня 2010 року.

Якщо кредитор не прибув у зазначений час і місце для ознайомлення з Реєстром, вважається, що кредитор згоден з певною сумою заборгованості банку перед ним за раніше виданими банком розрахунком (виписокою).

Приватне підприємство «ЮЖСПЕЦМЕХАНІЗАЦІЯ» (код ЄДРПОУ 34930584, місцезнаходження: 65031, м. Одеса, вул. Промислова, буд. 24) ліквідується згідно рішення засновника. Головою ліквідаційної комісії призначено Рогулевич С. М.

Встановлено наступну адресу ліквідаційної комісії (ліквідатора): 65031, м. Одеса, вул. Промислова, буд.24.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за місцезнаходженням ліквідаційної комісії.

Продаються корпоративні права на приватне підприємство «Колізей Т», ціна 20000 грн. Контакт: 464-46-45.

Ухвалою Господарського суду Запорізької області від 25.02.2010 по справі 19/27/10 порушено справу про банкрутство «ТОВ «Собор ЛТД» (м. Запоріжжя, код ЄДРПОУ 20495897, р/р в ЗРУ ПАТ КБ «Приватбанк»). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Клименко О. Ю. Вимоги кредиторів приймаються протягом одного місяця від дати публікації за адресою: 69063, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 44, оф. 33.

Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана"

оголошує конкурс на заміщення вакантної посади ст. викладача (1од.) кафедри банківських інвестицій

Термін подання документів - один місяць (30 днів) від дня опублікування оголошення. До заяви на ім'я ректора університету додаються: *особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, копії дипломів про освіту, наукові ступені та вчені звання, завірені у встановленому порядку, список наукових та навчально-методичних праць і винаходів.*

Адреса університету: 03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1.

Контактні телефони: 371-61-73, 456-25-82.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича, повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс для продажу виставляються активи Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича, а саме: 1. Житловий будинок, загальна площа - 46,2кв.м. з усіма надвірними побудовами та спорудами в цілому (літня кухня, гараж, літня кухня, огорожа), 1953р./1972р., який розташовано за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Повстання, буд. 51, початкова ціна продажу - 161736,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 8086,80грн. 2. 62/100 частка житлового будинку загальною площею - 37,5кв.м. (кухня, житлова кімната, сіни, площадка, літня кухня, сарай, вбиральня, мостіння, 1/2 огорожі), 1965р./1969р./1983р., яка розташована за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Аральська, буд. 24, початкова ціна продажу - 137518,00грн. без ПДВ, гарантійний внесок - 6875,90грн. З фіксованими умовами конкурсу та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізуємого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДОД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних дні із дня публікації у газеті до 13.00 год. 22 квітня 2010р. включно. Конкурс відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 23 квітня 2010р. об 11.00 год. у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський,8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором Приватного підприємця Дегтярьова Олександра Анатолійовича Довідки за телефонами: (062) 304-37-21, 304-77-83.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СПЛИТ СТРОЙ СИСТЕМА» (код ЄДРПОУ 33216697, місцезнаходження: 65005, м. Одеса, вул. Дальницька, буд. 50, корп. 5) ліквідується згідно рішення учасників товариства.

Головою ліквідаційної комісії призначено Скорба Л. М.

Встановлено наступну адресу ліквідаційної комісії (ліквідатора): 65005, м. Одеса, вул. Дальницька, буд. 50, корп. 5.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації оголошення за місцезнаходженням ліквідаційної комісії.

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) ухвалою від 11.03.2010 р. порушив справу № Б-24/24-10 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю "АПК "ТАВРІКА ЛТД" (61037, м. Харків, пр. Московський, 199А; п/р № 26002000846101 у ВАТ "Астра Банк", МФО 380548; код ЄДРПОУ 35898840).

Розпорядником майна ТОВ "АПК "ТАВРІКА ЛТД" призначено арбітражного керуючого Паркулаба Володимира Григоровича (ліц. АВ № 307498 від 25.05.07 р.; 61003, м. Харків, вул. Університетська, 9).

Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації цього оголошення.

ПОСИДЕНЬКИ

№ 61 (4811) СЕРЕДА, 7 КВІТНЯ 2010

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями невеликий дощ, у Карпатах з мокрим снігом. Уночі, вранці — туман. Вітер північно-східний, східний, 5—10 м/с, на півдні й сході пориви 15—20 м/с. Температура вночі 2—7 градусів тепла, на сході й півночі Лівобережжя 0—5° тепла, вдень 10—15 градусів тепла, у західних областях 6—11° тепла, у Карпатах уночі від 3 градусів морозу до 2 тепла, вдень 2—7° тепла.

ЦЬОГО ДНЯ, 7 КВІТНЯ

1770. Народився англійський поет Вільям Вордсворт, представник так званої озерної школи (виразника романтичного протесту проти буржуазної дійсності). **1793.** Другий поділ Польщі. Приєднання до Росії Правобережної України та частини Західної Білорусії. **1920.** У Харкові вийшов перший номер щотижневої газети селянської молоді "Молоде село". **1947.** Помер Генрі Форд, один із засновників автомобільної промисловості США. **1948.** Розпочала діяльність Всесвітня організація охорони здоров'я. **1990.** У Львові створено об'єднання "Державна самостійність України".

КОНКУРС: РОЗПОВІМ ІСТОРІЮ

Хто налякав бабу Параску

Моєму односельцю Гнату Атаманюку давно минуло сімдесят, але він і досі, як замолоду, щоліта аж до заморозків, спить біля хати на свіжому повітрі. Одного вечора, тільки-но забриніли сутінки, він пішов на відпочинок — у садок, залишивши хату на свою дружину — бабу Параску.

«Бачте, свіжого повітря йому бракує. Сидів би вдома — тихо, спокійно, ніхто тебе не турбує. А на дворі все може трапитися: то задощить, то собаки загавкають. Все думає, що йому двадцять п'ять, коли сторожував і ночував на баштані з кавунами», — наговорившись отак доволі сама до себе, бабуся почала засинати на печі.

Раптом чує підозрілий шурхіт, а з-під печі щось темне вилазить (кота у них не було). Сон бабусин як рукою зняло: «Матінко рідна, чи не домовик?!» Підвівшись на ліктях, вона завмерла і прислухалась: по долівці щось бігало, сопіло, час від часу гриміли перекинуті глечики. Затамувавши подих, ледь жива, лежала бабуся і тремтіла. Аж коли проспівали треті півні, все затихло. Вона несміливо одним оком визирнула з-під ковдри: у вікнах уже сірів ранок, а в хаті нікого не було. Тільки посуд перекинутий та дивні мокрі сліди.

Незабаром з'явився і дід. Уздрівши перекинуті глечики і білу, як крейда, бабцю на печі, він швидко заглянув під припічок.

«Тут я вчора тобі, Парасю, їжачка з саду пустив, щоб мишей ловив», — сказав він і виконтив з-під печі колючий клубочок.

Бабуся мовчки злазила з печі...

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці Чернівецької області.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Посиденьки провела Людмила ОПАНАСЕНКО. (mila@golos.com.ua)

Про папугу Геру, який був надзвичайно розумним

ЗООХАЩІ

Колись давно в журналі «Наука и жизнь» читала про дивовижних птахів-балакунів, але щоб таке...

Яке запитання — така й відповідь

У нашому домі ранок починався з пронизливої вимоги: «Гера плаче, немає їсти, немає пити!» Думаєте, то кликало маля? Помиляєтеся, це прокидався наш хвилястий папужка — білосніжний, із блакитним животиком й сіро-голубими крильцями. Його крихітний мозок дивним чином завжди знаходив безпомилкові відповіді в лабіринтах наших запитань.

Дощового листопадового ранку, тримаючи папужку на долоні, я вирішила поспілкуватися з ним. «Дощ на вулиці, холодно, ти підеш замість мене на роботу?». На що він негайно парирував: «Герочка — гарненький і малюсінький!» До того ж інтонація була така, наче він усвідомлював, що це запитання — неймовірна дурниця.

Хвилясте диво часто піклувалося про членів нашої родини. «Вово, не кури», — волав він до чоловіка суворо. Але іноді раптом спрацьовувала справжня чоловіча солідарність: «Кури, не кури, кури, не кури...». «Сьогодні дозволяє!» — констатував Володя.

Якось навесні ми з мамою переглядали свій гардероб. Гера, сидячи на відчинених дверцятах шафи, уважно спостерігав за нами (він ніколи не залишався байдужим до того, що відбувається). «Все життя працювала, а пальта пристойного немає», — бідкалася мама, перебираючи речі на плічках. У повітрі зависла пауза. І раптом її перервав наш доморослий розумник. «Боже, Боже!» — почувся зверху його голосний осуд.

Одного дня влітку наш балакун випадково вилетів у кватирку, пролетів кілька метрів до старої акації і сів на нижній гілці. Одразу помітивши це, донька почала кликати Геру й приманювати його улюбленою лимонною шкіркою. Неймовірно, але він одразу повернувся, влетів до кімнати, сів доньці на долоню й, наче вибачаючись, сказав: «Я гуляю...».

Дар віщуна

Пам'ятаєте, в 90-ті ми одержували «мільйони», а продукти коштували тисячі? Отож перед першим вересня прикидали, скільки платитимемо за навчання дочки в «художці». Природно, допитливий Гера слухав. І раптом ні сіло ні впало він «вставив свої п'ять копійок»: «Дев'яносто тисяч, дев'яносто тисяч», — закричав пронизливо. «Ну й розумник», — посміялися ми. А наступного дня довідалися про нову оплату. Ви правильно здогадалися... І це вже було зовсім не смішно.

Знак вищих сил

Якось мені наснився дивний сон. Неначе тримаю я Геру в руці, він злітає під стелю, а в кулаку в мене залишаються лише його лапки, які перетворюються на тонкі нитки. «Нісенітниця», — подумалося. А вдень ми вирішили винести клітку з улюбленцем на балкон, «щоб він подихав». Я побігла до магазину. А за п'ять хвилин сталося те, про що й тепер без жалю й болю неможливо згадувати.

Фото автора.

«Дядечку, то, часом, не на вашого папужку на балконі другого поверху ворона накинулася?» — схвильовано закричали діти, що підбігли до чоловіка, тільки-но він вийшов з парадного. Володя побіг додому, але було вже пізно. Гера лежав у клітці на бічку, його крило було покалічене, зламана лапка висіла, мов ниточка. Хижачка хотіла витягти пташину з клітки, до самого краю якої він, мабуть, довірливо підібрався по жердинці. Ми в сльозах помчали до «ветеринарки». Там «співчутливо» порадили «приспати», щоб не мучився». А потім був щоденний жах від споглядання птаха, який хотів літати. Ми, як немовля, носили малого на руках, лікували, аж доки він не одужав і знову не навчився жити з однією лапкою й літати. І згадав всі свої слова (попри прогнози ветеринарів)!

«Я завжди ні при чому»

— Куди поділися мої окуляри? — запитала бабуся, — мабуть, Гера скинув...

— Я тут ні при чому, — бурчав ображено пернатий.

Всі дружно почали шукати окуляри.

— Та ось вони, на столі в кухні! — закричала донька.

— Я завжди ні при чому, — радісно підхопив наш «хлопчик».

— Ну я йду читати Шекспіра, — повідомила донька.

— А я вже прочитав! — дражнився пересмішник.

Вона поцілувала його й погладила по м'якенькому животику: «Я тебе люблю!».

— І я тебе, і я тебе, — жваво відгукнувся наш герой. («Герочка — герой» теж було в його репертуарі.)

Отак весело ми й жили з Герою цілих десять років. І досі я зберігаю (щоб не забути) «словник» всієї його пташиної балаканини. Ви не повірите — це близько 250 слів.

Любов СТАНАЧИЧ.

Київ.

Музей корисних шпаргалок

НЕЗВИЧАЙНЕ У БУДЕННОМУ

Шістдесятисемирічний Сава Чумак **(на знімку)** — педагог з великим стажем, який більше чверті століття очолював гімназію у селі Великі Межиричі Корецького району, — не вважає, що шпаргалки — це зло.

— Адже коли учень готує їх, то й матеріал вивчає. До того ж у багатьох дітей краще розвинена зорова пам'ять, — каже він. — Тому я завжди заохочував таку «творчість», хоча й забороняв використовувати ці записи на іспитах. У мене було таке правило: той, хто ще до екзамену добровільно здавав вчителю шпаргалля, — отримував до оцінки додатковий бал.

А зібрані за двадцять років учнівські шпаргалки Сава Чумак разом з колегами по гімназії виставив на спеціальному стенді **(на знімку праворуч)** в кімнаті-музеї, присвяченому історії навчального закладу. Музей не оминають ні дорослі, які свого часу навчалися тут, а тепер привели сюди своїх чад, ні тим паче учні. Усім цікаво подивитись, з якою фантазією виготовлялись шпаргалки в різні роки. Найпростіші — зі смужок паперу, який потім складали «гармошкою». Їх ховали в одяг і непомітно читали з долоні. Сава Чумак показує складний виріб — патронташ зі шпаргалками, який у 1970 році вилучили на іспиті з фізики.

— Формули і дати школярі писали на долонях та на руках, маскуючи одягом. Були й різноманітні технічні пристосування: шпаргалки на резинках, у касетах з фотоплівки, пеналах, — сміється педагог.

Віктор ГОМОЛЬ.

Рівне.

Фото автора.

Редактор номера Віталій **ЖЕЖЕРА.**

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Засновник — Верховна Рада України

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 16650

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

